



മലയാളനാട്

ചീഫ് എഡിറ്റർ
എസ്. കെ. നായർ
എഡിറ്റർ
വി. ബി.സി. നായർ

അക്കിത്തം

30th April 1978 Phone: 2825, 3362

ലേഖനം

ജാതിക്കെതിരെ കവിത്രയം
വി. ടി. ഗോപാലകൃഷ്ണൻ
സാഹിത്യവാദഫലം
എം. കൃഷ്ണനായർ
കേശവദേവ് എന്റെ നിയുക്തകാമുകൻ
സീതാലക്ഷ്മി ദേവ്

കവിത

ഗ്രാമലക്ഷ്മി
പാലാ

കഥ

ശില്പികളുടെ ചിരി
വി. സുബ്ബയ്യാപിള്ള
അപ്രഭംശം
എസ്. ജി. രവീശങ്കർ
മണികണ്ഠൻ
സുകുമാർ
രണ്ടു ഗോളങ്ങൾ
കെ. ബാലകൃഷ്ണൻ

നോവൽ

ധർമ്മപുരാനം
കെ. വി. വിജയൻ
കാമിനി പ്രിയകാമിനി
എകലാഭം
ഈ നായ്ക്കളുടെ ലോകം
കാക്കനാടൻ

സ്മിരം പംക്തികൾ

ഗ്രന്ഥനിരൂപണം
വി. എസ്. ശർമ്മ
സിനിമ
മംഗലശ്ശേരി
മുഖഭാഗചിത്രങ്ങൾ
വി. ബി.സി. നായർ

മുഖചിത്രം

ഫോട്ടോ

ജേവി

“ജാതിചോദിക്കരുത്, പറയരുത് വിചാരിക്കരുത്” എന്നു കല്പിച്ച ഗുരുതര നെ “ഒരു ജാതി... മനുഷ്യൻ” എന്നു ശരിച്ചതിലുള്ള, [ജാതിവ്യവസ്ഥക്കെതിരെ ശബ്ദമുയർത്താനും പ്രവർത്തിക്കാനും ഉറച്ചവർ ജാതി വേണ്ടെന്നോ പാടില്ലെന്നോ അല്ല പറഞ്ഞത്.” ഒരു ജാതി, ഒരു മതം, ഒരു ദൈവം മനുഷ്യൻ” എന്നായി മുദ്രാവാക്യം. നാരായണഗുരുവിന്റെ ആശ്രമം സന്ദർശിച്ച അവസരത്തിൽ മഹാത്മാഗാന്ധി ഇതിൽ വിപ്രതിപത്തി വ്യക്തമാക്കിയതും, എന്താണിതിന്റെ ശരിയായ വ്യാഖ്യാനമെന്ന ചോദിച്ചപ്പോൾ “വ്യാഖ്യാനം കരുതാതിരിക്കണമെന്നു കേണമല്ലോ, സാക്ഷാൽ കമാരനാശാൻ പോലും ഇതിനു വ്യാഖ്യാനം നൽകിയില്ലെന്നതും, “ഇതിന്റെ ശരിയായ വ്യാഖ്യാനം എന്താണെന്നു തിരിച്ചു യെന്നു”മെന്നു അഭ്യർത്ഥിച്ച സി. വി. കണ്ണുരാമനോടു “കണ്ണുരാമൻ ഇതിനെ

എന്നിവക ശങ്കകളുമാവാം. മനുഷ്യൻ ഒരു ജാതി എന്നല്ല, മനുഷ്യൻ ഒരു ജാതി എന്നാണല്ലോ, ഗുരു ഉറപ്പിക്കുന്നത്. അതല്ല, ഒന്നും ശങ്കിക്കാതെ, ഈ വ്യാഖ്യാനത്തെ അങ്ങു ശരിവെച്ചാലോ, ഗുരുപാദർ സാമൂഹ്യശാസ്ത്രത്തിൽ ജ്ഞാനം ഇല്ലെന്നോ, കുറവെന്നോ, ധരിയ്ക്കേണ്ടി വരും; അല്ലെങ്കിൽ പദദാർഢ്യമായിരുന്നു ആകട്ടാമെങ്കിലും കൈമുതലെന്നവരും— CASTE ഉം RACE ഉം കൂട്ടിക്കുഴച്ചാലത്തെ ദുരന്തം? പറഞ്ഞതിനും, പറയാത്തതിനും സൗകര്യം പോലെ അർത്ഥം ചാർത്തുന്ന രാഷ്ട്രീയക്കാരെപ്പോലെയല്ല ഗുരുപാദരെപ്പോലുള്ള സംപൂജ്യരെന്നതിനാൽ, ഒരു കാലത്തും, അന്യായികൾക്കു തരംപോലെ വ്യാഖ്യാനിച്ചു വിചാരിക്കാവുന്ന അർത്ഥമേ ആചാര്യസൂക്തങ്ങൾക്കുള്ളൂ എന്നു വരുമുത്.] കവിത്രയത്തിന്റെ കവിതകളിൽ കാണുന്ന ജാതിചിന്ത വിശകലനം ചെയ്യുന്നത് അനുചിതമായില്ല

ജാതിക്കെതിരെ കവിത്രയം

എങ്ങനെയാണു വ്യാഖ്യാനിക്കുന്നത്” എന്നൊരു മറുചോദ്യം തൊടുകയും, കണ്ണുരാമൻ നൽകുന്ന വ്യാഖ്യാനം ശരിയെന്നോ തെറ്റെന്നോ പറയാതെ ഗുരുപാദർ ഒഴിഞ്ഞുമാറുന്നതും, (പി. കെ. ബാലകൃഷ്ണൻ, “നാരായണഗുരു,” എസ്.പി.സി.എസ്., 1969-ൽ “മഹാരാഷ്ട്രീയവസംഭാഷണം,” സി. വി. കണ്ണുരാമൻ, പേ: 168) ആ “ഒരു ജാതി” കല്പിക്കുന്നവന്റെ ജാതി എന്നുവരെ പറയിപ്പിക്കും. മനുഷ്യാണോ മനുഷ്യത്വം/ജാതിർ ഗ്ലോതം ഗവാം യഥാ” എന്ന ഗുരുസൂക്തത്തിലുനി ആ “ഒരു ജാതി” “മനുഷ്യ ജാതി”യാണെന്നു സ്ഥാപിച്ചാൽ— സി. വി. കണ്ണുരാമൻ ഇങ്ങനെയാണു അതിനെ വ്യാഖ്യാനിക്കുന്നതും ഗുരു അതിനു മൗനസമ്മതം അരുളുന്നതും— മനുഷ്യൻ മനുഷ്യൻ മാത്രമായാൽപ്പോരേ, എന്തിനു ഒരു ജാതികൂടി പിറകെ കെട്ടിത്തൂക്കണം

അനുചിതമായില്ലെന്നു മാത്രമല്ല, ഈഴവൻ മേനോനും അയ്യരുമടങ്ങുന്ന കവിത്രയം ജാതിയുടെ കീഴ്ത്തട്ടിനും ഇടത്തട്ടിനും മേൽത്തട്ടിനും പ്രതിനിധീഭവിക്കാൻ, കവിത്രയത്തിലൊരാൾ ആ ഗുരുവര്യന്റെ വത്സലശിഷ്യനും കൂടിയാകയാൽ, പ്രത്യേകിച്ചും, ഇതിനു പ്രസക്തിയും ആവശ്യവും കൂടുന്നു. പ്രായോഗിക വിഷമതകൾമൂലം, കവിത്രയത്തിന്റെ എല്ലാ “ജാതി”ക്കുവിതകളേയും പ്രത്യേകം പ്രത്യേകം പരിശോധിക്കുന്നില്ല. ആശാന്റെ “ദൂരവന്ദനം” (1922) വള്ളത്തോളിന്റെ “ശുദ്ധരിൽ ശുദ്ധ”നും (1924, സാഹിത്യമഞ്ജരി ആറാംഭാഗം) ഉള്ളൂരിന്റെ “അമ്പലക്കുളം” (1938) ൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ച “കല്പശാഖി”യിൽ, അവ രചിച്ച ക്രമരസശിഷ്ടം, ഇവിടെ പരിശോധിക്കുന്നു. 1 ഹിന്ദുമതത്തിലെ ജാതിവ്യവസ്ഥയെ പരാമർശിക്കുന്നതേ, “ജാതി”ക്കവിതയായി പ

രിഗണിച്ചിട്ടുള്ള എന്തുകൂടി വ്യക്തമാക്കട്ടെ. മറ്റു മതക്കാരെക്കുറിച്ചുള്ളവ, തൽക്കാലം, അകറ്റിമാറ്റുന്നു— അയിത്തം കൊണ്ടല്ല, തീർച്ചസ്ഥലപരിമിതിയാൽ ഒരേ വിഷയത്തെക്കുറിച്ചുള്ളവയും (ആശാന്റെ “ഭാഷാമനീഷ്യാചഞ്ചകം; ഉള്ളൂരിന്റെ “മാറ്റം.”) മറുപടിയിായി കരുതാവുന്നവയും (“എന്തിനു ഭാരതയരേ... സ്വരാജ്യം”, ആശാൻ, “ഒരു തീയക്കുട്ടിയുടെ വിചാരം”, വരി: 29-32; “ജാതിമതാഭി വഴക്കൊരു... കലങ്ങിമറിയലാം”, വള്ളത്തോൾ, “നമ്മുടെ മറുപടം”, വരി: 21-24) പ്രചോദനത്തിനടിസ്ഥാനമായവയും (കഥാപാത്രത്തിനു “പുല്ല”നെന്നു പേരിട്ടെന്നതിലും കഥാപാത്രത്തെക്കൊണ്ടു പുല്ലുകെട്ടു ചുമപ്പിക്കുന്നതിലും ഉള്ളൂരിനെ സ്വാധീനിച്ചത് ആശാന്റെ “കാട്ടു പുല്ലല്ല സാധുപുലയൻ ആയിക്കൂടായ് കയില്ല.”) ഒഴിവാക്കുന്നു.

ആശാൻ

പി. കെ. ബാലകൃഷ്ണന്റെ കണക്കനുസരിച്ച് (2), കമാരനാശാന്റെ അത്തരം കവിതകളുടെ എണ്ണം കൃത്യമായി പറഞ്ഞാൽ എട്ട് — തികച്ചും വ്യക്തിഗതമായ ചില തുല്യോല്പാദനങ്ങൾ പ്രതിപാദിക്കുന്ന രണ്ടു കവിതകൾകൂടി ചേർത്താൽ ഈ എണ്ണം പത്താവും. ആ കൃതികളുടെ കാലാനുസൃതമായ പട്ടികയും അദ്ദേഹം നൽകുന്നു: 1) ഒരു പാട്ട് (വനമാല), 2) ഒരു തീയക്കുട്ടിയുടെ വിചാരം (വനമാല), 3) ഒരു ദുഷിതമായ ന്യായാസനം (മണിമാല), 4) സിംഹനാദം (മണിമാല), 5) ഒരു ഭംബോധനം (മണിമാല), 6) പരിവർത്തനം (മണിമാല), 7) ദൂരവന്ദനം, 8) ചണ്ഡാലഭിക്ഷുകി. ഇതിൽ സമ്പൂർണ്ണ കാവ്യങ്ങളുടെ നിലയും നീളവുമുള്ള കൃതികൾ രണ്ടെണ്ണം മാത്രം — ദൂരവന്ദനവും ചണ്ഡാലഭിക്ഷുകിയും. ഇതാണ് “ആയുഷ്കാലമാകെ സാമൂഹിക സമരത്തിനു നേതൃത്വം നല്കിയ മഹാനായ സമുദായനേതാവിന്റെ” (പേ: 88), കവിതയിലൂടെ, ജാതിക്കെതിരായുള്ള നീക്കം. അതോടൊപ്പം, ആശാൻ തന്റെ ഈ കവിതങ്ങളോടു പ്രത്യേകമായ മമതയും താല്പര്യവും കാണിച്ചിട്ടില്ലാത്തതുതന്നെ നിരീക്ഷണാർഹമായ ഒരു നടപടി”

യായും പി. കെ. ബാലകൃഷ്ണൻ ചൂണ്ടിക്കാണിക്കുന്നു. അപ്പോൾ, ആയുഷ്കാലം മുഴുവൻ നേതൃത്വം നല്കി നടത്തിയ സാമുദായിക സമരത്തിലെ നേതാവോലെന്നെ, അതിന്റെ ഒരു ഭാഗമായ കാവ്യരചനയിലും പ്രത്യേകമായ മമതയും താല്പര്യവും കവി കാണിച്ചിട്ടില്ലെന്നുവരുന്നു. “തന്റെ മറ്റു കൃതികളെ അപേക്ഷിച്ച് വിലക്കുണരീതിയിലുള്ള ഒരു കാവ്യമാണം (3) ദൂരവന്ദനം എന്ന പ്രസ്താവനയിലൂടെ, ഒരു കാവ്യത്തെ സംബന്ധിച്ചേടത്തോളമെങ്കിലും, കവി ഇതു സമ്മതിക്കുന്നുമുണ്ട്. എന്തേ, ഇങ്ങനെ?

കവിതകൾ പരിശോധിച്ചാൽ അറിയാം: “ഈഴവർക്കൊരു മഹാനേതാവു” എന്നു വള്ളത്തോളിനാൽ പ്രശംസിക്കപ്പെട്ട (4) ആശാൻ ഒരു കവിതയെ എഴുതിയിട്ടുള്ളു, ഈഴവനെപ്പറ്റി — ഈഴവരെ അന്യായമായി ചവിട്ടിത്താഴ്ത്തുന്നതിനെപ്പറ്റി

വി. ടി. ഗോപാലകൃഷ്ണൻ

റി ചിന്തിച്ചു ഈഴവരുടെ രക്ഷാമാർഗ്ഗം “ശ്രീ-നാ-ധ-പാ”യ്യ കലരുന മഹാർഷടയാഗം, കവി സ്ഥാപിച്ചതും സൈകുട്ടിയായിരുന്നതുമായ എസ്. എൻ. ഡി. പി യോഗം, ആണെന്നു തീരുമാനിക്കുന്ന “ഒരു തീയക്കുട്ടിയുടെ വിചാരം.” (5) പക്ഷേ, പലതിലും പുലയനെ കാണാം. ദൂരവന്ദനയിലെ നായകൻ ചാത്തൻ പുലയൻ; ചണ്ഡാലഭിക്ഷുകിയിൽ ബുദ്ധഗേവാൻ പ്രസേനജിത്തിനു നല്കുന്ന ഉപദേശത്തിലെ, പ്രസക്തി അധികം അവകാശപ്പെട്ടുകൂടാത്ത ഒരു ഈരടിയിൽ, “നെല്ലിൽ ചുവട്ടിൽ മുളയ്ക്കും — കാട്ടു പുല്ലല്ല സാധു പുലയൻ.” (6) “നായരിൽനിന്നും അറുപത്തിനാലടി അകലം നില്ക്കുന്നതിൽ കാണിച്ചിരുന്നതിനേക്കാൾ കൂടുതൽ ശുഷ്കാന്തി പുലയനെ തന്നിൽനിന്നും നൂറടി അകലം നിറുത്തുന്ന കാര്യത്തിൽ ഈഴവൻ കാണിച്ചുവന്ന”തിന്റെ (7) വെളിച്ചത്തിൽ വേണം നിരീ

കുലം. സർവ്വസ്വം പുലയം ഈശ്വരം അധീനമാകും; ഈശ്വരം പുലയം അധീനമാകും — അങ്ങനെ പുലയൻമുഖം ഈശ്വരൻ ആവ്യക്തൻ അവകാശം പറയാനും അവകാശത്തിനുവേണ്ടി വാദിക്കാനും പൊരുതാനും ഇന്നും മേലാളർക്കു അധികാരമുള്ളതല്ല എന്നിരിക്കെ (ഇന്നും മേലാളരെ അതു ചെയ്യുന്നതല്ല എന്നിരിക്കെ) ആശാൻ പുലയനുവേണ്ടി വാദിക്കുന്നത് സാധാരണികൾക്കു നീതോഷ്ണ സമീകൃതവാഹനങ്ങളിൽ സഞ്ചരിച്ചു ആണ്ടുവരുന്ന ജനതയെ ദർശിക്കുന്നവർ സോഷ്യലിസം പ്രസംഗിക്കുന്നതും വരുത്തുമെന്നു ശപഥംചെയ്യുന്നതും ഇന്നും പതിവുള്ളപ്പോൾ, ബുർഷ്വാസിയായിരിക്കും പ്രോലിറ്റേറിയറിനുവേണ്ടി സമരംചെയ്യുക. അതേ, നമുക്കു നന്നായും ശരിയായും തോന്നുന്നു. ഒരുനേരത്തെ ആഹാരത്തിനു വിഷമിക്കുന്ന വിദ്യാഭ്യാസം ദിവാസ്വപ്നംപോലുമല്ലാത്തതെന്ന, കൂട്ടർക്കിടയിൽനിന്നും ഓരോരുത്തനാട്ടിൽ പഠിപ്പം ഉന്നതപ്രമാണികളോ

(1) പ്രബന്ധത്തിൽ ചേർത്തിരിക്കുന്ന പേജുനമ്പരും വരികളും, “ആശാന്റെ പദ്യകൃതികൾ”, ഡി. സി. ബുക്ക്സ്, കോട്ടയം, 1975; “വള്ളത്തോളിന്റെ പദ്യകൃതികൾ”, ഭാഗം: 2, എസ്. പി. സി. എസ്, കോട്ടയം, 1976; “ഉള്ളൂരിന്റെ പദ്യകൃതികൾ”, ഭാഗം: 2, എസ്. പി. സി. എസ്, കോട്ടയം, 1977-ൽ.

(2) “കാവ്യകല കമാരനാശാനിലൂടെ”, പി. കെ. ബാലകൃഷ്ണൻ. ശ്രീനി പ്രിൻ്റ്. ആൻ്റ് പബ്ലിഷേഴ്സിംഗ്, തിരുവനന്തപുരം, 1970, പേ: 88.

(3) “ആശാന്റെ പദ്യകൃതികൾ”, പേ: 403.

(4) “വള്ളത്തോളിന്റെ പദ്യകൃതികൾ”, “പൂർണ്ണ വിശ്രമസൗഖ്യം”, വരി 9, പേ: 712

(5) ആ. പ. കൃ., പേ: 537 - 538.

(6) ആ. പ. കൃ., വ: 4, വരി: 225-226, പേ: 472.

(7) “നാരായണഗുരു”, പി. കെ. ബാലകൃഷ്ണൻ, എസ്. പി. സി. എസ്, കോട്ടയം, 1969, പേ: 28.

ഈ സഹവാസവുമായാൽ സാധാരണികമായി ലഭ്യമാവുന്ന പദവിയുണ്ടല്ലോ, ആ ബുർഷ്വാസീത്വം, അതിന് ആശാനും (നാരായണഗുരുവും?) അർഹനായി—പി. കെ. ബാലകൃഷ്ണൻ്റെ “നാരായണഗുരു” എന്ന പുസ്തകത്തിലെ മുഖക്കുറിപ്പുകളും ഇ. എം. എസ്സിൻ്റെയും കെ. ദാമോദരൻ്റെയും പി. കെ. ഗോപാലകൃഷ്ണൻ്റെയും ലേഖനങ്ങളും ശ്രദ്ധിക്കുക അതോടെ “ഭൂമവസ്ഥ”യായി വലിയൊരു നമ്പൂരിയാഡ്യൻ്റെ മാനദയായ പതിനെട്ടുകാരി പെൺകുട്ടി—കുളിക്കുളം ഒരുങ്ങലുംകൂടി പരസഹായത്താൽ നടത്തുന്ന നമ്പൂരിപ്പേൺകിടാവു — വിപ്ലവപരിപാടികൾ ആസൂത്രണംചെയ്തുകയായി പ്രസംഗിക്കുകയായി; പ്രവർത്തിക്കുകയായി, 1922-ലേ, നമ്പൂതിരിസ്ത്രീകൾ ഇത്രയ്ക്കു പുരോഗമിച്ചിരുന്നുവെങ്കിൽ, യോഗക്ഷേമവും വി. ടി. ഭട്ടതിരിപ്പാടും മറ്റും മറ്റും, പിന്നെ എന്തിനിത്ര ബുദ്ധിമുട്ടി എന്നാവും? കഥയും സംഭവങ്ങളും പാത്രങ്ങളും സൂക്ഷ്മമായി നിരീക്ഷിച്ചിട്ടാണി അഭിപ്രായരൂപീകരണം: അനുഭവസമരോദ്യം ഒട്ടും ആലോചിക്കാതെ, പരിമിത സാമ്പ്രദായംവെച്ചു തയ്യാറാക്കിയ പലതികൾ കൂട്ടിലിട്ട മൈനയോടാണു വിസ്തരിക്കുന്നതെന്നും ശ്രദ്ധിച്ചതേ, അഭിപ്രായരൂപീകരണം. നയിക്കലും കല്പിക്കലും മേലാളരുടെ കടമ; മുറുമുറുക്കാതെ അനുസരിക്കൽ കിഴാളരുടെ വിധി—ആത്മാർത്ഥത അശേഷം തീണ്ടാത്ത, ചൂടു വിറുക്കുറഞ്ഞ, നാട്ടുനടപ്പായ, ആ വിപ്ലവപാതവ്യക്തിയുടെ പ്രവാചകനാണു കമാരനാശാൻ.

സ്വന്തം വിശ്വാസം കരുത്തിയറി, സ്വാതന്ത്ര്യം രാകിയുരച്ചു മുറിച്ചുകൂട്ടി, പൊരുതുന്ന പടയാളിയല്ല ചാത്തൻ. കൂടുതലാൽ ആ പുലയച്ചാളയിലെ മൈന അനന്തവിഹായസ്സിലെ അജ്ഞാത—സ്വതന്ത്രമേഖലകൾ തേടാൻ കത്തിച്ചേക്കും. പക്ഷേ, ചാത്തനതൊരിക്കലും ചെയ്യില്ല. ആത്മവിശ്വാസം കുറവു; ഇത്തരക്കാർക്കു, അനുസരിക്കാനും കല്പിക്കുന്നവർക്കുവേണ്ടി പൊരുതാനും വിധിക്കപ്പെട്ടവർക്കു, ആത്മവിശ്വാസം പാടില്ലെന്നതുംകവിക്കു നിർബ്ബദ്ധം. യാഥാസ്ഥിതികത്വത്തിന്റെ കടഞ്ഞെടുത്ത കമനി

അവർ, അനന്തരം ഒളിച്ചോടിപ്പോകുന്നതാണ്. സ്വന്തം ഗ്രാമത്തിൽനിന്നു. വീട്ടിൽനിന്നു, മക്കളിൽനിന്നു, കാർമ്മികളിൽനിന്നു.

അവരുടെകൂടെ ഭർത്താവുണ്ടു ശാന്തകമാർ യൗവ്വനാരംഭത്തിലെ നഗരം! താൻ ഒളിച്ചോടിപ്പോകാൻ ശ്രമിച്ചതും, എന്നും പൊത്തിപ്പിടിച്ചുനില്പാൻ ശ്രമിച്ചതും ഈ നഗരത്തിൽത്തന്നെയാണല്ലോ...

പി. വർസലയുടെ

കിനൽ

അടുത്തലക്കംമുതൽ

മലയാളനാടു വാരികയിൽ

വായിച്ചുതുടങ്ങുക

യവിഗ്രഹമെന്നോ, കൃതാചാര തത്വസംഹിതകളുടെ ദിവ്യമുർത്തിയെന്നോ, വിശേഷിപ്പിക്കേണ്ടുന്ന സാവിത്രിയെ സേവിക്കാനും പൂജിക്കാനുമാണ്, നിർദ്ദേശം: ചെന്നസേവിക ദൈവേച്ഛയാൽ നിന്നെ

വന്നവരികൾമിദ്രവതയെ കൊണ്ടുചെന്നർപ്പിക്കുന്നതിന്റെ പാദത്തിലും-
 { ദൂരവസ്ഥ, പേ: 439 }
 { വരി: 1265-1268. }

ഇതൊക്കെ വിധിയാണു്, സപീകരിക്കുക, എന്നുകൂടി സൂചിപ്പിക്കുന്ന അർത്ഥമല്ലെന്ന് വിധികല്പിതമാണു് പാരമത്വം എന്നും എന്തിനയേ "സപരാജ്യം" എന്നും ("ഒരു തീയക്കുട്ടിയുടെ വിചാരം", പേ: 538, വരി: 29-32) കവിചോദിച്ചില്ലെങ്കിലേ അത്ഭുതപ്പെടേണ്ടു്. ചാത്തൻറെ ആത്മവിശ്വാസക്കുറവിനും അപകർഷതാബോധത്തിനും മിഴിവു് അസ്സലായി കിട്ടിയിട്ടുണ്ടു്. ആയിരത്തി എഴുനൂറ്റോളം വരികളുള്ള കവിതയിൽ അധകൃതർക്കും അവശർക്കും മാതൃകയാവേണ്ട നായകൻ മൊത്തം അയമ്പത്തേഴുവരിയേ സംസാരിക്കുന്നുള്ളു. അതിനിടയ്ക്കുതന്നെ, ആറുതവണ, "അടിയൻ" "എന്ത്യാട്ടി" "തീരുമേനി" തുടങ്ങിയ പൂജകവാക്കുകൾ പൊഴിക്കുന്നു. ആ ചാളയിലെ മൈന മുതലായവ "എന്ത്യാട്ടി" എന്ന ചിലച്ചു പിന്നെ മുതലായവ "ചാത്തൻ" എന്നു പറയുമ്പോഴേക്കും രണ്ടുതവണകൂടി "എന്ത്യാട്ടി"യെ വിളിക്കാൻ മറക്കുന്നില്ല. ആ പക്ഷിക്കുപോലും എന്ത്യാട്ടിയിലി ഇത്രയ്ക്കു എടിസ്ഥമാവണമെങ്കിൽ, ആ വീട്ടിലെ മനുഷ്യൻ ഇതത്ര പ്രാവശ്യം നിത്യം ആവർത്തിക്കുന്നുണ്ടാവണം? കല്പിക്കുന്നവരുടെ രാഷ്ട്രീയ കൗശലത്തിനും അനുസരിക്കേണ്ടവരുടെ പെരുമാറ്റച്ചട്ടമുറപ്പിക്കുന്നതിനും ഉദാഹരിക്കാവുന്ന സംഭവംകൂടി, അതിനിടെ നടക്കുന്നുണ്ടു്:

"എന്ത്യാട്ടിയെന്നമടിയെന്നും മറ്റും-
 മെമ്പ്രിയനാം നീ മൊഴിവതല്ലോ
 ഇമ്പമേകാതായ് ചെവിക്കുട്ടി

ഞാനൊട്ടും- (8) പ്രൊഫ: പി. ശങ്കരൻനമ്പ്യാരുടെ ലേഖനം, "കുമാരനാശാന്റെ പദ്യകൃതികൾ", പേ: 776.

എന്നു സാവിത്രി പറഞ്ഞു തീർക്കുമ്പോ ചാത്തൻ സമ്മതം- "എന്ത്യാട്ടിതൻ ചൊല്ലുതാൻ ചട്ടം." മേലാളുച്ചുങ്ങൻ അഭംഗം തുടരുന്നെന്നു ആഗ്രഹംതന്നെയാണു് നമ്പൂതിരിപ്പെണ്ണു്കട്ടി ചാളയിലെത്തുമ്പോഴേക്കും ചാത്തനെക്കൊണ്ടു് സ്വന്തം അമ്മപെണ്ണാമെ അകറ്റിപ്പാർപ്പിച്ചു. നാളുകൾക്കുള്ളം ഈ പതിനെട്ടുകാരിയും തന്നെ ദുഃഖകായനും ഒരു കൂരയ്ക്കുകീഴിൽ പാർത്തിട്ടും ഒന്നും സംഭവിക്കാത്തതും, അവരെങ്ങാനിട്ടും ഒരു കിടക്കയിൽ കിടന്നിട്ടും ഒന്നും വിവരിക്കാനില്ലാതെ (കാവ്യം അവിടെ അവസാനിച്ചിരിക്കെങ്കിൽ ശുദ്ധകലാവാദികൾ ആശ്ചര്യപ്പെടുമെന്നു്; ഇപ്പോഴത്തെ നിലയിൽ എന്തായാലും, വിപ്ലവ വിജയംഭരണ സോഭയുദ്ധവാതികൾക്കെങ്കിലും അഭിമാനിക്കാനും ആഹ്ലാദിക്കാനും വകയാല്ലോ!) ചട്ടങ്ങൾ മാറ്റേണ്ട വിപ്ലവലോഷണവരികൾ കവിക്ക് എഴുതിക്കുട്ടേണ്ടിവന്നതും, നായകന്റെ ഒഴിയാശാപമായ അധമബോധംകൊണ്ടാണു്. യഥാർത്ഥ പരിഷ്കരണപ്രക്രിയയ്ക്കിതു വിചാരിച്ചാൽ; പക്ഷേ, സമരനയീകരണവർക്കു് ഇതു വളർത്തലും നിലനിർത്തലുമാണു് ആവശ്യം. അധമബോധം ചാത്തനെ നിർവ്വീര്യനാക്കിയതുകൂടി (ഫിജിഡ്) കാണിച്ചപ്പോൾ, യഥാർത്ഥ വസ്തുത മനമെന്നെങ്കിലും, "ദൂരവസ്ഥ" ഒന്നുകൂടിയെന്നും. അത്രയേയുള്ളു, "സാവിത്രി എന്ന പേരായ അന്തർജ്ജനം തന്റെ ഇല്ലം കൊള്ളക്കാകു്" ഇരയായ സമയം ജീവക്ഷോഭംമൂലം ഒളിച്ചോടിപ്പോയി ചാത്തൻ എന്ന പുലയന്റെ കടിയിൽ ചെന്നുചേരുകയും അവിടെ എങ്കിലൊന്നിയാടി താമസിക്കേ ലോകസ്വഭാവത്തെക്കുറിച്ചു ഗാഢാലോചനചെയ്യുവാൻ സാധ്യമായതിന്റെയും മറ്റും ഫലമായി ചാത്തനിൽ പ്രീതിതോന്നി അയാളെ ഭർത്താവായി വരിക്കുകയുംചെയ്യുന്നതിലെ (8) വിപ്ലവം. ജാതിക്കെതിരെ കലിംഗോണ്ടു് തികഞ്ഞ ആവേശത്തോടെ രചിച്ച, "വിപ്ലവ

ത്തിന്റെ ശുക്രനക്ഷത്രം" എന്ന ബഹുമതി ആശാനു നേടിക്കൊടുത്തു,
 "കാലം വൈകിപ്പോയി, കേവലമാചാരം നൂലു കേളല്ലാം പഴകിപ്പോയി കെട്ടിനിറുത്താൻ കഴിയാതെ ദുർബ്ബലം-
 പ്പെട്ട ചരടിൽ ജനത നിൽക്കാ. മാറുവിൻ ചട്ടങ്ങളെ സ്വയം, മല്ലേങ്കിൽ മാറുമതുകൂടി നിങ്ങളെത്താൻ മാറാലക്കൊണ്ടിരമെഴിതന്നെ സർവ്വദാ കാറ്ററിസ്സുന്നിനു കേരളത്തിൽ." (ദൂരവസ്ഥ, പേ: 450, വരി: 1675-1682)

തുടങ്ങിയ വരികളും ജാതിഭർത്തവത്തിന്റെ പേരിൽ ഏറെ കയ്യടി അവകാശപ്പെടുന്ന മറ്റു പല വരികളും ദൂരവസ്ഥയിൽ ഇല്ലായ്മയായു. ആത്മാർത്ഥത ലഭ്യമാകാതെ, ഇത്തരം വാക്കുജാലങ്ങൾ രാഷ്ട്രീയക്കാക്കു് അലങ്കാരമായേക്കും. നിത്യയുദ്ധം കവിയിൽ ചേരില്ല; കവിയിൽ നിന്നിതല്ല പ്രതീക്ഷിക്കുന്നതും. കയ്യും കാലുംകൊണ്ടു പണിയെടുപ്പിക്കാനേ ഉദ്യമമുള്ള എങ്കിൽ ഉച്ചഭാഷിണി പോരേ; കാവ്യം വേണോ? അതല്ല, കേരളത്തിലെ കാറ്ററിസ്സി മാറ്റാലിക്കൊള്ളിക്കുന്നതു് ഇന്നും ഇങ്ങനത്തെ വിപ്ലവബോധമാണെങ്കിൽ, ശാന്തം പാപം, നമ്മുടെ നാട്ടു് ഭ്രാന്താലയമായിത്തന്നെ ഇനിയും നിലകൊള്ളു്; കേൾവിപ്പെട്ടും; ജാതിക്കെതിരെ വാശിയോടെ സമരം ചെയ്യുന്നവരും തിരഞ്ഞെടുപ്പുവരുമ്പോൾ ഒരു ജാതി-തൻ ജാതി-തേടിപ്പിടിച്ചുണി നിരത്തും.

വള്ളത്തോൾ

ജാതിക്കെതിരെ കറുപ്പേ എഴുതിയിട്ടുള്ള വള്ളത്തോൾ. "ഐക്യമേ സേവ്യാൽ സേവ്യ"വും "ജാതിപ്രഭാവ"വും "ശാപമോക്ഷ"വും "ശുദ്ധരീതി ശുദ്ധനും (ഇരു നൂറ്റാണ്ടിനുള്ള പരിവർത്തനം) ശങ്കിക്കാതെ പട്ടികയിൽ ചേർക്കാം. "ഒരു തോണിയാത്ര"യിലും "തൃശ്ശൂർത്തട്ട"യിലും "ഓണപ്പട"യിലും "നിത്യകന്യക"യിലും ജാതിക്കാര്യം ഒട്ടാകെ പ്രാധാന്യം

നൽകി വിവരിച്ചിട്ടുണ്ടു്-അധകൃതരുടെ സാമ്പത്തികപരമായ നിലയ്ക്കും സാഹിത്യതാല്പര്യങ്ങളിലും ആവാം ഉന്നതം. ആശാൻ ശ്രദ്ധിക്കാത്ത മേഖലകൾ. "ബഹിഷ്കൃതമായ അന്തർജ്ജനം"വും "പട്ടിൽപ്പൊതിഞ്ഞ തീക്കൊള്ളി"യും അയാൾ അമാക്കപ്പെട്ടവയെന്ന നിലയ്ക്കും, "ഒന്നാമത്തെ മതം"വും മികച്ച മുൾക്കിടും മതത്തിന്റെ സൃഷ്ടിയാണു് ജാതി എന്നനിലയ്ക്കും, എണ്ണക്കുറവിൽ ദുഃഖം തോന്നുന്നവർക്കു് ആശ്വാസത്തിനു പട്ടികയിൽ ചേർക്കാം. ജാതിക്കെതിരെ ആശാൻ തെറിപ്പിച്ചു തീർപ്പാരി, ആദ്യം ചേർത്ത ആ നാലു കവിതകൊണ്ടുതന്നെ, വള്ളത്തോൾ ഒരു കൈത്തരിയാക്കിമാറ്റി എന്നു മനസ്സിലാക്കുന്നവർക്കു് ഈ പട്ടിക പെരുപ്പിക്കലിൽ ഒരു താല്പര്യവും ഉണ്ടാവില്ല.

വള്ളത്തോളിന്റെ ജാതിവിരോധശ്രമങ്ങളുടെ കാതൽ വെളിപ്പെടുത്തും "ശാപമോക്ഷം." കാലത്തു കളികഴിഞ്ഞു് തുവെള്ളപ്പടവയുടുത്തു് അമ്പലത്തിൽ കൊഴാൻ പോകുന്ന നായർപ്പെണ്ണെന്നി.

"ചെറുതും മടിക്കാതെ പിടിച്ചു-
 കൊണ്ടൊളൊരു ചെറുമിപ്പെണ്ണു കട്ടിതൻ കരിങ്കൈ-
 തെളികയ്ക്കാൽ."

("ശാപമോക്ഷം," പേ: 650, വരി 5-6) ഈ ഐക്യഭർത്തവം ഹൃദയത്തിൽ പുലർത്തിത്തുളുവം ഒന്നുകൂടി തുടക്കുന്നതും, പറവകൾ കരളുകൂടി രമ്യമായ് പാടുന്നതും, പശുക്കൾ കൂടുതൽ പാൽ ചുരത്തുന്നതും, വിടപികൾ കൂടുതൽ സൗഭാഗ്യമോരുന്നതും, വെള്ളത്താമരപ്പൂക്കൾ കൂടുതൽ പൂഞ്ചിരി പൊഴിക്കുന്നതും (പ്രകൃതിയെക്കൂടി മാറ്റുന്ന സമത്വദൃഷ്ടി) വിവരിച്ചു കവിത അവസാനിപ്പിച്ചെങ്കിൽ വള്ളത്തോൾ മഹാരാജാനായേനെ; കവിത മഹാരാജ രാഷ്ട്രീയ വാഗ്ദാനമാണെന്നു്.

"നീട്ടേണ്ടമിടത്തേക്കു നീട്ടിയതി-
 നത്രേ നീ വാട്ടത്തേക്കുലോടുന്ന തകരുന്നകമ്പേ" (പേ: 650, വരി: 13-14) എന്നാശ്ചര്യം ക്ഷമയല്ല.

"കമ്പിട്ടിക്കുറുമ്പിയാം കണ്ണിനെ-
 വാരിയെടു-

അമ്പിനോണെച്ചാലും നിന്മാതുവക്ഷ-
സ്സീങ്കൽ
എങ്കിലതലംകൃതമിനസ്സു കവചത്താൽ
ശങ്കിയാതനാചാരത്തോടു പോരാടും-
ധീരേ!

(പേ: 650, വരി: 15-18)
എന്നു കർമ്മോന്മുഖമാവുകയാണു കവി
ചിന്ത ഒപ്പം, ആ കൂട്ടിയേയും "കോവി
ലിൽ കൂട്ടിക്കൊണ്ടു പോയ"ക്കൊൾകു"
(വരി: 27) എന്ന ആഹ്വാനംകൂടിയാവു
മ്പോൾ ശാപമോക്ഷം ഉറപ്പിക്കാം; അദ്ദ
ത്തെന്തും തോന്നാം. അവിടെ വിപ്ലവം
കിളിക്കും; ബലരപ്പടം പക്ഷേ,
"അമ്മയാം ചെറുമിക്കില്ലാത്തന്നും
നേരേ നോക്കാ-
നിമ്മനസ്സിനിചെയ്യും
സ്വപുത്രീസംലാളനം"

(പേ: 650, വരി: 19-20) തന്റെ കൂട്ടി
യെ ആ നായർപ്പെണ്മണി ലാളിക്കുന്നതും
എട്ടക്കുന്നതും അവലത്തിലേക്കു കൊണ്ടു
പോവാനാരംഭിക്കുന്നതും നേരേ തലയു
യർത്തി നോക്കാനുംകൂടി തള്ളച്ചെറുമിക്കു
സാധിക്കുന്നില്ലെന്നു കാണുമ്പോൾ, തീർച്ച
യായും ആ അപകർഷതാബോധത്തിനെ
തിരെ രോഷമുയരും; "ദൂരവസ്ഥ" പ്രസി
ദ്ധീകരിച്ചു പതിനാലുകൊല്ലം കഴിഞ്ഞി
ട്ടും അധികൃതർ ആത്മവിശ്വാസരഹിതരാ
യിത്തന്നെ നിലക്കൊള്ളുന്നതിൽ അമർഷം
തോന്നും. ജാതിധർമ്മ പരിപാടികളു
ടെ അടിക്കല്ലും വാസ്തവത്തിലിതല്ലേ? അതു
റപ്പിക്കാൻ മാത്രമല്ല വള്ളത്തോൾ ശ്രദ്ധി
ച്ചുള്ള സ്വസമുദായത്തിലെ ജാതിഭാ
രം ദുരാചാര ഭവിഷ്യത്തും വ്യക്തമാക്കി
യാൽ, ആത്മാർത്ഥതയുടെ ചൂടും വീറും
കിട്ടും പ്രവർത്തനത്തിന്; സ്വഭാവീകര
യി, കവിതയ്ക്കും.
കോലായിൽ ഉമിയിട്ടുവെച്ചൊരു നെരി
പ്പോടും കാറ്റത്താളി നായരുടെ പുര
തികത്തി ആ ദാരുണോദ്യമജിഹ്വൻ,
തീപ്പിശാച്ചു, വീടിന്റെ എല്ലു കടിച്ചുട
യ്ക്കുന്ന ശബ്ദം അകലേ കേൾക്കാം. അക
ത്തു, വൃദ്ധരും തരുണരും ബാലന്മാരും,
പത്തുപുതുപേർ. ആകെ ബഹളം. കര
ച്ചിൽ. നാരായണ നാമോച്ചാരണം. കിട്ട
ുന്നതു കിട്ടുന്നതു രക്ഷിക്കാൻ പരക്കുംവാ
ച്ചിൽ. അയൽ വീടുകളിൽ ശബ്ദമില്ല.

ഈ മേറ്റരാക്രന്ദം അവർക്കു ഒരുപക്ഷേ,
ഉറക്കുപാട്ടാവാം. തീ കെട്ടത്താനെത്തയ
തു് തീയരും പുലയരും മാറു ഹിനമു
ത്രെ.

"കിണഞ്ഞാൽ മുഴനാശം
വരില്ലെന്ന, സ്സാധുക്കൾ
കിണററിൽനിന്നുഭണ്ഡ
കോരുവാനോടിച്ചെല്കേ,
തോത്തുമുണ്ടിനാൽ വീശിക്കൊണ്ടു
തീയിരുച്ചുററും
പേയ്ക്കുവീത്തുഴറോടേ നടക്കും
ഗൃഹനാഥൻ,
"നീറേങ്കിൽ നീറാവട്ടെ വീടല്ലാം;
നിലവിട്ടു
കേറിയെൻ കിണറുതൊട്ടുശുദ്ധ-
മാക്കാ"യ്ക്കെന്നാൻ."
("ശുദ്ധരിൽ ശുദ്ധൻ".

പേ: 347, വരി: 59-64)
അപ്പോഴാണ്, തന്റെ ജാതിക്കാരെത്ത
ന്നെ കളിയാക്കി ശകാരിക്കാൻ മടിക്കാത്ത
കവിയുടെ സടകുച്ചിൽ!
"നായരേ, ഭവാൻതന്നെ
ശുദ്ധരിൽ ശുദ്ധൻ! വീട്ടു
പോയാലേത്തൻപേമാം ജാതിയെ
രക്ഷിച്ചല്ലാം!"
(പേ: 347, വരി: 65-66)

വാസ്തവത്തിൽ അവിടെ ജാതി രക്ഷാപ്പ
ടില്ല. വെണ്ണിറാവുകയേയുള്ള ജാതിയെ
സർവ്വസംഹാരിയായ അഗ്നിയാക്കിയതി
ലും, അതിന്റെ കരാളതാണ്ഡവം ഇരുണ്ട
രാത്രിയാക്കിയതിലും, സ്വസമുദായത്തി
ലെ മരംഗത്തിന് അപകടം സംഭവിക്കു
മ്പോൾ മറ്റുള്ളവർ ഉറങ്ങിക്കിടക്കുന്നതും
ഇതര സമുദായം രക്ഷയ്ക്കേണ്ടുന്നതും ക
ണ്ടെത്തിയതിലെ നിരീക്ഷണപാടവത്തി
ലും മുതിർന്നവരുടെ ദൃഷ്ടിലങ്ങൾ കിടങ്ങ
ളിൽ കാണില്ലെന്നതും മാറ്റത്തിന്റെ മൃ
ന്നോടികൾ അവരാരെന്നതും വീടു ക
ത്തുമ്പോൾ കണ്ടുങ്ങൾ കൂതുകാൽ തുള്ളി
ച്ചാടുന്നതു വിവരിച്ചതിലൂടെ ധ്വനിപ്പി
ച്ചതിലും, കാണാവുന്ന കലാഭാവൈ
ഗ്ദ്ധം വിപ്ലവാത്മക സോഭാശൃംഗ
പ്പിക്കാതിൽ അപൂർവ്വമായിമാത്രം ഉണ്ടാ
വുന്നതത്രെ!

(തുടരും)

മുടിഞ്ഞുപോയ പഴയനാടിയുടെ മുതുകെ
ല്ലിലിരിക്കുന്ന കവിയുടെ, മോഹങ്ങളുടെ
ചിതയിൽ ചാരിയിരുന്ന ബീഡിവിലിക്കു
ന്ന കവിയുടെ ഓർമ്മകൾ മുത്തു നരച്ചു്
മുതുകിൽ കൂനാകുന്നതു കവിയുടെ, വിശ
പ്പിന്റെ നെഞ്ചത്തു തൊഴിച്ചു വളരുന്നവ
രെ കാണുന്ന കവിയുടെ, കച്ചയഴിച്ചുകുളി
ക്കാൻ കരിങ്കാളിയെ വിളിക്കുന്ന കവിയു
ടെ, എല്ലിൻകാവടിയെരിയുന്ന വെയിലി
ന്റേയും കാട്ടാളന്റേയും കവിയുടെ, കച്ച
യഴിച്ചു കുളിക്കാൻ കരിങ്കാളിയെ വിളിക്കു
ന്ന കവിയുടെ, അസ്ഥിക്കരികൊണ്ടു് കഴ
വേറിമക്കളുടെ കഥ ചിത്രമാക്കുന്ന കവി
യുടെ, കവിതയെക്കുറിച്ചു് ഒരു പറമ്പം

നെഞ്ചത്തൊരു പറമ്പം

മലയാളകവിതയിലെ ഒരുപൂർവ്വമനസ്സായ
കടമ്മനിട്ട രാമകൃഷ്ണന്റെ കവിതയെക്കുറി
ച്ചു് ഈ പറമ്പം തയ്യാറാക്കുന്നതു്
പ്രസിദ്ധ നിരൂപകനായ

നരേന്ദ്രപ്രസാദ്

അടുത്തലക്കം മുതൽ

മലയാളനാട് വാരികയിൽ

പ്രസിദ്ധീകരിച്ചു തുടങ്ങുന്നു.

“നിങ്ങളറിയുമോ?

കുടും ചുവപ്പായ ലിപ്തികളുടെ ഇതളുക
 ജോരോന്നം എന്റെ ഹൃദയമകത്തുനിൽ
 നെയ്തെടുത്തവയാണ്. ചെറുപക്ഷികളു
 ടെ മൃഗവായ സ്വരം എന്റെ ആത്മാവി
 ന്റെ ഗാനമാണ്. നിലനിലമായും സ്വർ

ശിൽപികളുടെ ചിരി 7

ണ്ണവർണ്ണമായും ജപലിക്കുന്ന ആകാശം
 ഞാൻതന്നെയാണു്!”

“ആഫ്രിക്കയെ അടിച്ചമർത്തി ഭരിച്ചു
 വരുന്ന ഈ വെളുത്തമനുഷ്യരാരു്? ആ
 ഫ്രിക്കയാണോ ഇവരുടെ ജന്മഭൂമി? ഭാ
 രതീയരെപ്പോലെ ഇവിടെ വയറുപിഴ
 യ്ക്കാൻ വന്നവർല്ലേ ഇവരും? എന്നിട്ടു
 വെളുത്തതൊലിയ്ക്കു പ്രാമാണ്യവും കറുത്ത
 തൊലിയ്ക്കു വിരേധതയും സംഭവിച്ചിരി
 ക്കുന്നു! ശത്രുവിനെപ്പോലും സ്നേഹിക്കണ
 മെന്നു് അനുരാഗിക്കുന്ന ക്രിസ്തുദൈവന്റെ
 അനുയായികളോ ഇവർ?”

“വേഗം വരൂ കട്ടികളെ. എന്റെ പ
 ടം പിടിച്ചുകൊള്ളൂ. നാലുവശവും ഒരു
 പോലെ പരന്നതും ഉരുണ്ടതുമായ എന്റെ
 ശരീരസംഭോഗ്യം!”

പി. സുബ്ബയ്യാപിള്ള

ആരുടെ ശബ്ദമാണിതു്? എല്ലാം
 ഒരേ ആളിന്റെ ശബ്ദം. കാവ്യലോക
 ത്തിലെ വാനംപാടിയു, രാഷ്ട്രീയ
 ത്തിൽ ചുറ്റിയടിച്ചിരുന്ന കൊടുങ്കാറ്റും
 അടങ്ങാത്ത ചൈതന്യവും പൊട്ടിച്ചിരി

യുമായിരുന്ന സരോജിനിയുടെ വിശ്വപിൻ
 ശബ്ദം. ആകാശം ഇടിഞ്ഞുവീഴുന്ന ശ
 ബ്ദത്തിൽ അവർ ചിരിച്ചു. മറ്റുള്ള
 വരെ ചിരിപ്പിച്ചു. നേതാക്കളെ നയിച്ചു.
 രാജ്യത്തെ നയിച്ചു. എന്നിട്ടും അവർ
 സ്വയം വിശേഷിപ്പിച്ചു. “ഞാൻ വെറും
 ഒരു പെണ്ണുമാത്രം. വെറും പെണ്ണു്.”

ഒരു സ്വപ്നജീവിതമായിരുന്ന അ
 ലോകനാഥ ചതോപാധ്യായുടെ പുത്രി
 യായി ജനിച്ച പഠിത്തത്തിൽ മിടുക്കി
 യായിരുന്നു. ആർജിബാചെയ്യാൻ വി
 ഷ്വമം തോന്നിയപ്പോൾ കത്തിയിരുന്നു ക
 വിത എഴുതി. കൊച്ചുകുട്ടികളെ ചുറ്റും
 നിറുത്തി കസേരയിൽ കയറിനിന്നു, പ്ര
 സംഗം ശീലിച്ചു. മദ്രാസിൽ ഒന്നാമതാ
 യി “എട്ടുകെട്ടുപരിഷ്ക” ജയിച്ചു.

വീണ്ടും കവിത എഴുതി. ജാതിവിദ്വ

നിഴന്നുനളിയിലെ
 പൊട്ടി
 ഇരികൾ

പ്രേമിച്ചു. മൈസൂരിന്റെ സഹായ
 ത്തോടെ കടൽക്കടന്ന വിദ്യാഭ്യാസത്തിനു
 പോയി എഡിൻബറോയിലും ബോ
 ണിലും ഉന്നതവിദ്യാഭ്യാസം. ഒരു നല്ല
 കവിയായി പ്രസിദ്ധിനേടി. തിരിച്ചുവന്ന
 മൈസൂരും കാളേജിലെ പ്രിൻസിപ്പലായി.
 മുമ്പു പ്രേമിച്ചിരുന്ന ഗോവിന്ദരാജുലുനാ
 യിപ്പുവിനെ വിവാഹംചെയ്തു വിപ്ലവം
 സൃഷ്ടിച്ചു. കവിതാസാമ്രാജ്യത്തിലെ മ
 ഹാരാജ്ഞിയായി.

ഗോപാലകൃഷ്ണഗോഖലയുടെ പ്രിയശി
 ഷ്യയായി രാഷ്ട്രീയത്തിൽ പ്രവേശിച്ചു.
 മഹാത്മജിയെ കണ്ടെത്തി പ്രസംഗങ്ങൾ
 പ്രക്ഷോഭങ്ങളെക്കുറിച്ചു. ജയിൽവാസം. വി
 ദേശയാത്രകൾ

സ്വാതന്ത്ര്യലബ്ധിയോടൊത്തു് ഗ

വർണ്ണരത്നമാനം ലഭിച്ചു. രാജഭാരം
 നടത്തി. സംഭവബഹുലവും വർണ്ണശബ
 ദ്രവുമായ ഒരു ജീവിതമായിരുന്നു അവരു
 ടേതു്. പാടിപ്പുതഞ്ഞു പൊട്ടിച്ചിരിച്ചു
 കൊണ്ടു പ്രയാണം നടത്തിയ മഹാനഭി.

സുീസഹജമായ എന്തെല്ലാം സ്വഭാവ
 വൈചിത്ര്യങ്ങളാണു് ഇവരിൽ കണ്ടിരു
 നതു്? കുടും നിറമുള്ള വസ്ത്രങ്ങളാണിഷ്ടം
 വല്ലാത്ത ആഭരണഭാരം. നന്നായി ഭക്ഷ
 ണം പാകംചെയ്യാൻ അറിയാം. അങ്ങ
 നെ ചെയ്യുന്നവരോടു പ്രത്യേകം പ്രതിപ
 ത്തി സ്വന്തം പട്ടിയ്ക്കു് ഇറച്ചിപ്പാങ്ങാൻ
 കശാപ്പുകടയിൽ നേരിട്ടു ഹാജരാകും
 പത്തൊമ്പതാം വയസ്സിൽ “നിർവ്വാണ”
 ത്തിനുവേണ്ടി ആലോചിച്ചതാണു് (ഭാ
 ഗ്യം. അതു ചെയ്തില്ല)

കുറിക്കൽ ആരോ ചോദിച്ചു “ഏറ്റ
 വും വലിയ ബുദ്ധിശാലിനിയായെന്നതോ
 സുന്ദരിയാകുന്നതോ നിങ്ങൾക്കിഷ്ടം?”
 ഒരു നിമിഷംപോലും ആലോചിക്കാ
 തെ അവർ മറുപടിനൽകി.

“സുന്ദരിയാകുന്നതു്.”

“മഹാത്മജിയുടെ കൊട്ടാരത്തിലെ
 (കൊട്ടാരമെന്നു്!) ലൈസൻസുള്ള താ
 ശക്കാരീ സരോജിനിയുടെ പായിരുന്ന
 വെണ്ണ പരയാറുണ്ടു്. ഏറ്റവുമധികം
 മഹാത്മജിയെ ബഹുമാനിച്ചിരുന്ന പ്രിയ
 ശിഷ്യ അദ്ദേഹത്തിനു നൽകിയിരുന്ന ബ
 ഹുമതകൾ എന്തെല്ലാമെന്നു് അറിയുമോ?

“ചുണ്ടെലി”

“അർദ്ധസന്താനമായ കിഴവൻ.”

“ഗുജറാറ്റിലെ പണക്കൊതിയനായ
 ബാനിയൻ” പോരേ?

ഇവർ ആദ്യമായി ഗുരുവിനെ കാണുന്ന
 ത്തു് ഇംഗ്ളണ്ടിൽവെച്ചാണു്. കെൻസിം
 ഗ്ടണിലെ ഒരു വീട്ടിൽ, തറയിലിരുന്നു്,
 തനി നാടൻരീതിയിൽ ഗാന്ധിജി ഭക്ഷ
 ണം കഴിക്കുന്ന വിഭവങ്ങൾ നാലോ
 അഞ്ചോ കപ്പലണ്ടി. ഒന്നോ അരയോ
 തക്കാളിപ്പഴം. കാലോ മുക്കാലോ ബി
 സ്കററു്. കൂടെ അല്പം ലേഡിവണ്ണയും.

നോട്ടീസുകൂടാതെ അധികാരഭാവ
 ത്തിൽ അവിടെ കയറിച്ചെന്ന സരോജനി
 യെ ഗാന്ധിജി നിന്ദനനോക്കി. പുഞ്ചി
 ടിച്ചുകൊണ്ടു പറഞ്ഞു

“ഇതു ബഹുമാനമില്ലാത്ത ഇവിടെ കട
 നുവരണമെങ്കിൽ ആർ മിസസ്നായിഡു



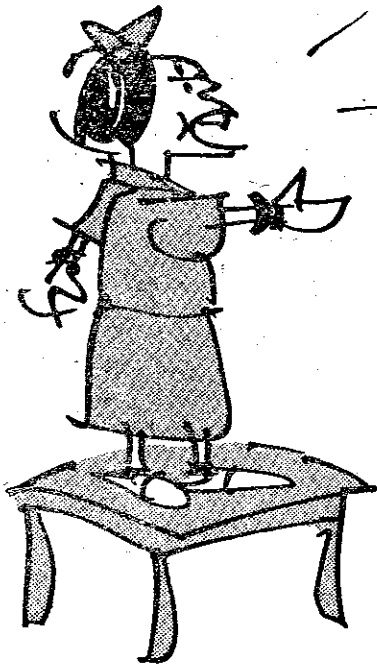
തന്ന ആയിരിക്കണം. വരൂ. ഭക്ഷണ
 ത്തിൽ പങ്കുചേരൂ.”

വിഭവങ്ങൾ സർവ്വവെണ്ണിട്ടു സരോജ
 നി കൈകൾർത്തി.

“ഫേയ്” വേണ്ട, നന്ദി. കാണുമ്പോൾ
 അറപ്പുതോന്നുന്നു”

ഒരു വട്ടമേശാസമ്മേളനത്തിനു ഗാന്ധി
 ജി ഇംഗ്ളണ്ടിലെത്തി. കൂടെ ശ്രീനിവാ
 സശാസ്ത്രിയും സരോജനിയും ഉണ്ടായി
 രുന്നു.

ശാസ്ത്രി ഉറക്കെ ഇങ്ങനെ സ്വഗതം ന
 ടത്തി.



“എന്തിനാണോ എന്തോ ഗാന്ധിജി ഈ സ്ത്രീയെക്കൂടി ഇവിടെ കൊണ്ടുവന്നത്?”

മുഖത്തടിച്ചതുപോലെയായിരുന്നു മറുപടി.

“സംഘത്തിൽ വന്നിട്ടുള്ള മറ്റംഗങ്ങളുടെ ബുദ്ധിഭവേദവെന്തെപ്പറ്റി ഗാന്ധിജിക്ക് ശരിയായി അറിയാം. അതുകൊണ്ട്.”
ഒരിക്കൽ അവർ ഗാന്ധിജിയോടു ചോദിച്ചു.

“അങ്ങ് ഇത്രയധികം ഭാരിദ്യത്തിൽ കഴിഞ്ഞുകൂടാൻ വേണ്ടി, ഈ പാവപ്പെട്ട നാട്ടവഹിക്കുന്ന ഭാരിച്ച ചെലവെന്തെന്ന് അങ്ങറിയുന്നുണ്ടോ?”

ഒരു വിദ്യാർത്ഥി യോഗത്തിൽ സരോജിനി പ്രസംഗം ആരംഭിച്ചത് ഇങ്ങനെയാണ്.

“ഞാൻ ഇംഗ്ലീഷിൽ സംസാരിക്കുന്നതു ഗാന്ധിജി നിരോധിച്ചിരിക്കുകയാണ്”. ഫിന്റയിൽ എങ്ങനെയാണു സംസാരി

കേണ്ടതെന്ന് എനിക്കൊരു രൂപവുമില്ല. സാമൂഹിക വഴിയുണ്ട്. ഹിന്ദിയിൽ ഞാൻ പ്രസംഗം തുടങ്ങുമ്പോൾ നിങ്ങൾ "ഇംഗ്ലീഷ് ഇംഗ്ലീഷ്" എന്നു പറയുക. അപ്പോൾ ഞാൻ പ്രസംഗം ഇംഗ്ലീഷിലാക്കിക്കൊള്ളാം."

കോൺഗ്രസ്സിൽ പ്രവർത്തിച്ചിരുന്ന മറ്റൊരു വനിതയെപ്പറ്റി ഒരിക്കൽ സർജനീ പഠത്ത അഭിപ്രായം ഇതാണ്. "മഹാത്മാജിയുടെ അനുയായിയാണ്. നല്ല ആത്മാർത്ഥതയുള്ള സ്ത്രീയാണ്. രാജ്യസേവനത്തിനായി സപരം അർപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു. പക്ഷെ, ഒരു കാര്യം ഇവർ ചിരിക്കാനറിഞ്ഞുകൂടാ. എനിക്കാവശ്യം ചിരിയ്ക്കുന്ന ആളുകളെയാണ്."

നേതാക്കൾ വലിയ തിരക്കിൽ കഴിയുന്ന ഒരു സന്ദർഭം. പബ്ലിററ് നെഫ്രു അല്ലെങ്കിൽ കൈ സ്റ്റീക്കളായി സംശയിച്ചു നിൽക്കുന്നു. സമയം കൈ ആയിട്ടും സ്റ്റീക്ക് അദ്ദേഹത്തെ ഓടാനോ പറഞ്ഞു നിറുത്തി താമസിപ്പിക്കുകയാണ്. സമാജികൻ ഈ രംഗം ശ്രദ്ധിച്ചു, എല്ലാവരും കേൾക്കത്തക്കവിധം ഉറക്കെ വിളിച്ചു പറഞ്ഞു.

“തലയിലുള്ള തൊപ്പി ഒന്നായത്തിക്കാ
ണിച്ചേക്കൂ ജവഹർ. അവരുടെ പൊ
യ്ക്കൊള്ളൂ.”

ഡക്കാണിൽ വിശ്രമിക്കുമ്പോൾ, വടക്കും കൂട്ടാനന്തരബാഹുല്യത്തിൽ കഴിഞ്ഞിരുന്ന പണ്ഡിറ്റ് ഹൈന്ദവവിജ്ഞാനകോശം അദ്ധ്യക്ഷൻ.



“പ്രിയപ്പെട്ട ജവഹർ,

നിങ്ങളും എന്നെപ്പോലെ കുറെ നാളത്തേക്കു പണിമുട്ടേണ്ടൂ. അങ്ങു ഡക്കാണിൽ വത്ര. ഇവിടെ ഒളിപ്പിരിയ്ക്കൂ "

വലിയ നേതാക്കളിൽ ഓരോരുത്തരെയും പഠിപ്പിച്ച് സന്ദർഭം കിട്ടുമ്പോൾ ഇവർ രസകരമായ അഭിപ്രായങ്ങൾ തട്ടിമുട്ടിക്കാറുണ്ട്. ഒന്നാം തരം സർട്ടിഫിക്കറ്റുകൾ നൽകാറുണ്ട്.

വലിയ മാർദ്ദവമില്ലാത്ത സ്വഭാവമായിരുന്നല്ലോ സർദാർ വല്ലഭായി പട്ടേലിന്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ സംസ്കാരത്തെപ്പറ്റി സമോജനീ ഇങ്ങനെയാണ് ഒരിക്കൽ റിമാക്ക് പാസാക്കിയത്.

“ഒരു കൾച്ചർ (സംസ്കാരം) മാത്രമേ സർദാർ പട്ടേലിനു വശമുള്ളൂ. അതാണ് അഗ്രികൾച്ചർ. (ക്രഷി.)”

അമർനാഥ് ജാ എന്ന ചെറുപ്പക്കാരൻ പ്രൊഫസറായപ്പോൾ സരോജിനി ഉപദേശിച്ചു.

“എവിടെ നിന്നെങ്കിലും കര താടിയും മീശയും വേഗം വാങ്ങിയതിൽ. എങ്കിലേ ആളുകൾക്കു വിശ്വാസം വരൂ. താങ്കൾ ഒരു പ്രൊഫസറാണെന്നു.”

കുറെനാളായി വീട്ടിൽ പോകാൻ തര
പ്പെടാതെ ഓടിനടന്നിരുന്ന കാലം. ഒരു
ദിവസം ആനന്ദഭവനിൽ ചായ കഴിച്ചു
കൊണ്ടിരിക്കുമ്പോൾ അവർ സ്വഗതം
നടത്തി.

“എന്നിങ്ങു വീട്ടിൽ പോണം. എന്റെ ഭർത്താവു” ഒരു പെരമ്പും വാങ്ങിവെച്ചു കാത്തരിക്കുകയാണ്.”

ആൻസാമി എന്ന നേതാവിനെ കരിയൂൽ അറസ്റ്റുചെയ്തവിവരം സഭാജിനി മററുള്ളവരെ അറിയിച്ചത് ഇങ്ങനെയാകുന്നു.

“ആൻസാരിയെയും അദ്ദേഹത്തിന്റെ സന്തതസഹചാരികളായ മരുനകുപ്പികളെയും തെർമോ മീറ്റററെയും മറ്റും അറസ്റ്റുചെയ്ത് അകത്താക്കിയിരിക്കുന്നു.”

நுதலியாத விஜயலக்ஷ்மியளிடமிருந்தும் அவர்களைக் கழிக்கவும் முயற்சி செய்து வருவதாகவும், "இந்த சம்பவம் மிகவும் கொடுமையானதாக இருக்கிறது"

“കഷ്ടം! ഇത്ര സുന്ദരിയായ ഒരു സ്ത്രീയ്ക്ക് ഇത്ര ഭംഗിയില്ലാത്ത കട്ടികളുടെ അമ്മയാകാൻ എങ്ങനെ കഴിഞ്ഞു!”

NBS NEWS

ബൈബിൾ കഥകൾ

വീദേശാന്തരക്രമാക്കോശം

ലോകമനഃസാക്ഷിയെ മുഴുവൻ
 സഹായിച്ചു സത്യവേദപുസ്തക
 ത്തിലെ സംഭവമെന്തുകൾ—യഹൂ
 ദഹരണേതിഹാസങ്ങളിൽ—വ്യാ
 പിച്ചുകിടക്കുന്ന മനുഷ്യജീവിതത്തു
 ിപ്പുകൾ— ഹൃദയസ്തർശിയാതി ക
 മാത്രപത്തിൽ എസ്. പി. സി.
 എസ്. പുനരാവേഷ്കരിച്ചിരിക്ക
 ന്നു. ആധുനികവേദപുസ്തകത്തിലെ
 73 പുസ്തകങ്ങളിലായി വ്യാപിച്ചു
 കിടക്കുന്ന ജീവിതേതിഹാസങ്ങൾ
 അതിനു നമുക്ക് കാവ്യാന്തരകവ്യമായ
 120-ഓളം കഥകളിലൂടെ.

— ജാതിമതഭേദമന്യേ എല്ലാ കേരളീയഭവനങ്ങളിലും വാങ്ങി സൂക്ഷിക്കേണ്ട ഉത്കൃഷ്ടഗ്രന്ഥം.

—കുട്ടികൾക്കും മുതിർന്നവർക്കും ഒരു പോലെ ഹൃദയമായ സോഷ്യൽ കമാപരമ്പരകൾ ഉൾക്കൊള്ളുന്നതു്.

— പ്രസിദ്ധ വേദപുസ്തകചരിത്രകാരനും പണ്ഡിതനും 40-ൽപ്പരം കൃതികളുടെ കർത്താവുമായ മഹാകവി പുത്തൻകാവു മാത്തൻതറ കൻ തയ്യാറാക്കിയത്.

—1978 ജൂൺ 10-ന് പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുന്നു. ഡബിൾ റോഡ്. 800 കാളം പേജ്. വില 32 ക.

പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുക

ഒന്നിച്ചപ്പോൾ 20 ക. തവണകളാണെങ്കിൽ 22 ക. (10+12) ഇന്നത്തെ 20 ക, ഒന്നിച്ചോ ആദ്യ തവണ 10 ക. യോ ഏതെങ്കിലും ശാഖയിലോ ഏജൻസിയിലോ അടയ്ക്കുക. ചെങ്കൽ സ്പീക്കർ മല്ല. എം. ഒ. അയയ്ക്കേണ്ടതു്

അറുപ്പിനാൽ ബുക്കിസ്സുകൾ

കോട്ടയം - 686001

ഒരിക്കൽ ഏതോ പത്രക്കാരൻ അവരോടു അന്വേഷിച്ചു.

“ഇന്ത്യയ്ക്കു സമാധാനവും ലഭിച്ചാൽ ഇംഗ്ലീഷുകാരുടെ പ്രതിമകൾ ഇവിടെ സ്ഥാപിച്ചിട്ടുള്ളവ എന്തുചെയ്യാൻ പോകുന്നു?”

മറുപടി,
“കാരോ പ്രതിമയുടെയും കഴുത്തുവെട്ടിക്കളയും പകരം എന്റെ തല അപയുടെ സ്ഥാനത്തു ഫററുചെയ്തു നില്ക്കും.”

വാക്കുകളിലെന്ന് പോലെ പല സന്ദർഭങ്ങളിലും ഇവരുടെ പ്രവർത്തിയിലും ഹാസ്യം തെളിഞ്ഞുനില്ക്കും.

കൊടുവെയിലത്തു, നടുച്ചുരു, നടുറോഡിൽ വച്ചു, സരോജിനിയെയും കൂട്ടരേയും അറസ്റ്റുചെയ്യുന്നു. സ്റ്റേഷനിൽ കൊണ്ടു പോകാനുള്ള വാഹനം എത്തിച്ചേർന്നിട്ടില്ല എല്ലാവരും റോഡിൽനിന്നു പോരിയുകയാണ്.

സരോജിനി പോലീസ് നോട്ട് ഒരു കസേരക്കൊണ്ടുവരാൻ ആജ്ഞാപിച്ചു. ഇതന്നാകാനുള്ള ഒരു ചാരുക്കസേരയാണ് ലഭിച്ചത്. അതു റോഡിന്റെ നടുവിൽ പിടിച്ച്, അതിൽ കയറിയിരുന്നു. കാലിന്റേൽ കാൽവച്ചു അവർ ചാഞ്ചാട്ടം തുടങ്ങി. മുളിപ്പാട്ടായി യാതൊരു കലുക്കവും കൂടാതെ. വണ്ടിയെത്തുംപരേ നിങ്ങളുനിന്നു പരിഹാസി.

ഗവർണ്ണറായി നിയമിക്കപ്പെട്ടപ്പോൾ അവർ മുൻഗാമിയെ അറിയിച്ചത് ഇത്രയുമാണത്രെ.

“ഞാൻ ഒരു പെൻസിലും നോട്ടുബുക്കുമായി വരുന്നുണ്ട്. സപ്ലു ഭരണം പഠിക്കാൻ.”

പുറംനാട്ടുകളിൽ കുട്ടികളെ മേയ്ക്കാൻ വീടുകളിൽ ചില സ്ത്രീകളെ നിയമിക്കാറുണ്ട്. ഗവർണ്ണസ എന്ന് അറിയപ്പെടുന്ന അവരെ വിളിക്കുക. സരോജിനി അവകാശപ്പെട്ടു.

“ഞാൻ യു പിയിലെ ഗവർണ്ണസ ആകുന്നു.”

“ഒരു നല്ല ഗവർണ്ണർ ഒരു നല്ല തുപ്പുകാര്യം ആയിരിക്കണമെന്നാണ് എന്റെ അഭിപ്രായം.”

ഗവണ്ണനാരെപ്പറ്റി പറയുമ്പോൾ (ശേഷം 49-ൽ)

ഇരുട്ടിന്റെ പറ്റുകളിൽ ദപാരങ്ങൾ ഇളച്ച് തീവണ്ടി കതിച്ചൊഴുകി. ഇടയ്ക്കിടെ ഓറപ്പെട്ട സ്റ്റേഷനുകൾ, വെളിച്ചത്തിന്റെ ഉറക്കച്ചുടവുപോലെ മിന്നിയൊടുങ്ങി അവയുടെ അല്ലതപത്തേ പരിഹസിപ്പോലെ ചിന്നംവിളിച്ചു. തീവണ്ടി യാത്രയുടെ മഞ്ഞിലൂടെ, ക്ഷീണമില്ലാതെ അതിവേഗം കതിച്ചൊഴുകി. പുറത്തെ മങ്ങിയ ഇരുട്ടിലും, ഇടയ്ക്കിടെ മുങ്ങിപ്പൊങ്ങുന്ന വെളിച്ചത്തിന്റെ വിദൂരമായ സൂചിമൊട്ടുകളിലൂടെ നോക്കി പീതാംബരനെന്നും. അകലെ, താൻ ചെന്നിറങ്ങുന്ന നഗരത്തിൽ, പ്രശാന്തി

പ്രശാന്തി

എസ്. ജി. രവിശങ്കർ

എന്തു ചെയ്യുന്നുണ്ടാവുമെന്ന് പീതാംബരൻ വെറുതെ ചിന്തിച്ചു. ഉറങ്ങുകയായിരിക്കാം കയ്പടത്തിൽ കവിൾചായ്ച്ചാണെന്ന അവളുടെ ചുരുണ്ടുമുടി കൈതിരിമറയ്ക്കത്തക്കവണ്ണം ചന്തമോറ്റുന്നതയാൾ സങ്കല്പിച്ചു.

“പ്രശാന്തി നോക്കൂ”, അയാൾ അരുണ്ട ഇരുട്ടിലേയ്ക്ക് പതുക്കെ പറഞ്ഞു. “നീയിത്ര അകലെപ്പോയതെന്തിനും?”

അനക്കലെയൊന്നല്ല, അവൾ പറഞ്ഞു, ഞാൻ ഇവടെത്തന്നെയുണ്ട്...

പീതാംബരൻ കൈയുയർത്തി. ഉറക്കം തളംകെട്ടിക്കിടക്കുന്ന വലിയ കണ്ണുകളും,

നെററിയിലേയ്ക്ക് വീണുകിടക്കുന്ന ചുരുണ്ട മുടിയിഴകളും, നനഞ്ഞ ചുണ്ടുകളും അയാൾ തെളിഞ്ഞുകണ്ടു.

“നോക്കൂ, നീയെങ്ങിനെ ഇതിനുള്ളിലെത്തി?”

നീനകു വേണ്ടപ്പഴെല്ലാം ഞാൻ നിന്റെയടുത്തുതന്നെയുണ്ട്...

“നീയിപ്പോൾ നന്ദുമാരും ഇവിടെത്തന്നെയുണ്ടോ പ്രശാന്തി?”

പിന്നില്ലാതെ, നോക്കൂ, നിന്റെയടുത്തുതന്നെയുണ്ട്...

ഇരുട്ടിൽ, രത്നങ്ങൾപോലെ അവളുടെ കണ്ണുകൾ വല്ലാതെ തിളങ്ങി.

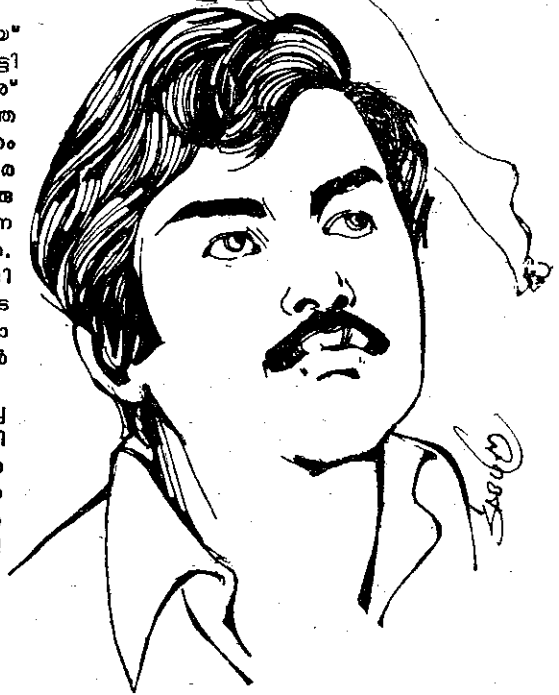
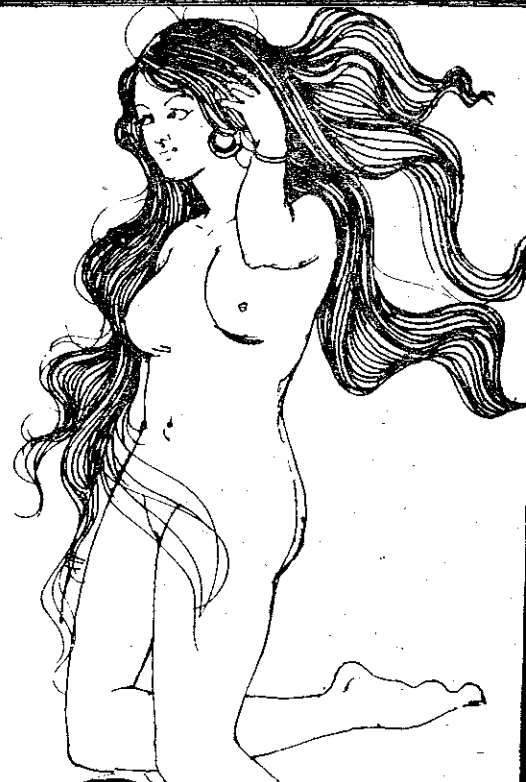
“പ്രശാന്തി”, അയാൾ വീണ്ടും സ്വരമുയർത്തി വിളിച്ചു “പ്രശാന്തി”

ദൂരെ, വളരെ ദൂരെ, നഗരത്തിലേതോ ഒരു മുറിയിൽ പ്രശാന്തി ഉറക്കത്തിൽ പുഞ്ചിരിച്ചു.

നിലാവിന്റെ തൂവലുകൾ പാറിവിണു, അവളുടെ വിടർത്തിയിട്ടു കലമുടിയിട്ടുണ്ടി. കൈകളും, കവിളുകളും. ചുണ്ടുകളും മിന്നി കിനാവിന്റെ വരമ്പിനപ്പുറത്തു; നിലാവുകലർന്ന രാത്രിയുടെ തകിടുകളിലൂടെ, പീതാംബരനെപ്പറ്റി തീവണ്ടി കതിച്ചൊലിച്ചു.

തീവണ്ടിയുടെ താളങ്ങളിലേയ്ക്ക് പീതാംബരനെന്നത് ഇരുട്ടിലൂടെ പ്രഭാതംവരുന്നതറിഞ്ഞാണു മഴയിലൂടെ, ഇരുട്ടിന്റെ അനന്തകോടി സൂഷിരങ്ങളിലൂടെ. പ്രഭാതം പടർന്നുകയറി അകലെത്തുറയും മകുടംപോലെ ചുമന്നു. പിന്നെ ഇരുട്ട് കനംകുറഞ്ഞുവന്നു, പൊട്ടുന്ന നെ വെളിച്ചമായി മാറി. നനഞ്ഞ, സുന്ദരമുള്ള വെളിച്ചം. തീവണ്ടിയുടെ ജനാലച്ചിപ്പുകളിൽ മഴയുടെ പാളികൾവന്നിടിച്ച് ചിതറിപ്പോയ്ക്കൊണ്ടിരുന്നു. പീതാംബരൻ വീണ്ടും തിരിഞ്ഞുകിടന്നു.

നഗരത്തിലെത്തിയപ്പോൾ ഉച്ചമുക്കാൽ തുടങ്ങിയ തന്നെ ഉച്ചച്ചുടിനുശേഷമുള്ള അന്ധാളിപ്പ് നഗരത്തെ ലാങ്കെ പടർന്നുനീന്ത, വാഹനങ്ങളുടെ ശബ്ദംപോലും പതുക്കെയായിപ്പോയിരിക്കുന്നു എന്ന് പി



താംബരൻ തോന്നി.

റെയിൽവേസ്റ്റേഷനിൽനിന്നും ഫോട്ടലിലേയ്ക്കു പോകുന്നവഴി, ഓട്ടോറിക്ഷയിലിരുന്ന് കടലിന്റെ നേർത്ത നീല അയാൾ നോക്കി. പണ്ടത്തെ വൈകുന്നേരങ്ങളിൽ, പ്രശാന്തിയുടെ കൂടെ കടലോരത്തു് വരാറുണ്ടായിരുന്നതയാളാർത്തു അവളെപ്പോഴും തിരകയറുമ്പോൾ വെള്ളത്തിൽനിൽക്കാനിഷ്ടപ്പെട്ടിരുന്നു.

നിനക്കു് ജലദോഷംപിടിക്കും ഇങ്ങനെ വെള്ളത്തിൽ കളിച്ചാൽ. സാമൂഹ്യനിനക്കും ജലദോഷംവേണമെങ്കിൽ ഇവിടെ വന്നോ...

മണ്ണുന വെയിലാഴ്ത്തി മണൽ തിളങ്ങി. അങ്കല, കടലിനുകളിൽമാത്രം, വെയിലിന്റെ കാക്കപ്പൊന്നു് മിന്നിപ്പൊലിഞ്ഞു, വെയിലിന്റെ തിളക്കത്തിലെ കാന്തജലങ്ങളിൽനിന്നും പ്രശാന്തി അയാളെനോക്കി ചിരിച്ചു.

അയാൾ മുറി പൂട്ടി, ഫോട്ടലിലെ ബാറിലേയ്ക്കുചെന്നു. ബെയറർ കൊണ്ടുവന്ന ജിംലെറ്റു് നണഞ്ഞു്, ഇടയ്ക്കിടെ ഗ്ലാസ്സിലെ ഐസ്കട്ടുകൾ കീലുക അയാൾ ജനാലയിലൂടെ പുറത്തേയ്ക്കുനോക്കിയിരുന്നു. ബാർ തണുത്തതും വൃത്തിയുള്ളതുമായിരുന്നു. ജനാലയ്ക്കുകീലിരുന്നു, അയാൾക്കു് താഴെ ഡ്രൈവു, ഗെയ്റും കാണാമായിരുന്നു, ഗെയ്ററിനപ്പുറത്തു് നിരത്തും, ഒരുവശത്തു് കടലും, നിരത്തിന്റെ ഒരു ഭാഗത്തു് ആരുടെയോ ഒരു വെളുത്ത പ്രതിമയുമുണ്ടായിരുന്നു. ജിംലെറ്റിനു് നല്ല തണുപ്പുണ്ടായിരുന്നു.

പ്രശാന്തിയെ പ്രതീക്ഷിച്ചു്, ജിംലെറ്റു് നണഞ്ഞു് ബാറിയിരിക്കുമ്പോൾ പിതാംബരൻ വെറുതെ ദാമുവിനെക്കുറിച്ചോർത്തു. കോങ്കണ്ണുള്ള, ഉറക്കച്ചിരിക്കുന്ന ദാമുവിനെക്കുറിച്ചു്, നഗരത്തിന്റെ തെരുവുകളുടെ വലകളിലെവിടെയോ ഒരു ഇരുണ്ട കടലിൽ, ദാമുവും ശങ്കരും കഞ്ചാവു വലിച്ചു. കോടിയ ചുണ്ടുകളോടെ, ലഹരിയുടെ അങ്കലാപ്പു് കരുത്തു് വീങ്ങിയ കണ്ണുകളോടെ അവർ മരുന്ന് വലിച്ചു. ഇക്കയിൽനിന്നും പച്ചപ്പുകയുടെ പാമ്പു് മുകളിലേയ്ക്കു തുഴഞ്ഞുകയറുന്നതുംനോക്കി പിതാംബരനെന്നു. അങ്ങനെല്ലു വോൾട്ടു് വെളിച്ചത്തിൽ പുകവലിക്കാതെ നിഴലുകൾ ഭീമാകാരമായി വളിച്ചു

കിടന്നു ഇടയ്ക്കിടെമാത്രം, വെളിച്ചത്തിന്റെയും ഇരുട്ടിന്റെയും നിറമില്ലായ്മയിൽ, ദുഃഖങ്ങൾ തെളിഞ്ഞു. അമ്മയുടെ, അച്ഛന്റെ, പ്രശാന്തിയുടെ. വീണ്ടും വീണ്ടും പ്രശാന്തിയുടെ.

പിന്നെ, ചാരനിറമുള്ള വെളിച്ചത്തിൽ വിരസതയുടെ ജന്തുക്കൾ ഈയുവാവാറകളെപ്പോലെ പാറിനടന്നു അവയുടെ ശബ്ദങ്ങൾ ചെകിടോർത്തു്, വിരസതയിലും, മറക്കലിന്റെ സമാധാനത്തിലും ശ്വാസമുട്ടി പിതാംബരനെന്നു.

ഒരു പുകക്കൂടിയടിക്കിപ്പോ, ദാമു പറഞ്ഞു. മരുന്ന് കളയാതെ.

വീണ്ടും വിരസതയുടെ, കോടിയ ചുണ്ടുകളുടെ അങ്കലാപ്പു് പിതാംബരൻ ഇക്കയിലൂടെ വലിച്ചു. മറക്കാൻ ശ്രമിക്കുന്ന മുഖങ്ങൾ വീണ്ടും കാണാനുള്ള മോഹത്തോടെ, അയാൾ കഞ്ചാവു് ഈമ്പി. വീണ്ടും ഓർത്തോർത്തു് വേദിയ്ക്കാനുള്ള മനുഷ്യസാഹജമായ സ്വഭാവത്തോടെ, അയാൾ നശിച്ച വെളിച്ചത്തിൽ ഇക്ക വലിച്ചു. അങ്ങനെയെന്നയിപ്പോ, ദാമു പറഞ്ഞു. യു ആർ ബികമിങ് എ വണ്ടർ ജംക്.

വിരസതയുടെ സഫടികത്തകിടുകൾ തകർത്തു് ആരോ വികൃതമായി ചിരിക്കുന്നു.

ഇതൊക്കെ വെറും തോന്നലുകളാണ്. ഈയുവാവാറകൾ പറഞ്ഞു. മറക്കുന്നതും, മറക്കാൻ ശ്രമിക്കുന്നതുമെല്ലാമൊക്കെ, വെറും തോന്നലാണ്...ദാമുവിന്റെയും ശങ്കറിന്റെയും മുഖങ്ങൾ കൂടുതൽ കനത്തുവന്നു. വലുതായി വന്നു... അകലെനിന്നും പ്രശാന്തി വരുന്നതു് പിതാംബരൻ കണ്ടു.

അയാൾ ബാറിൽനിന്നും പുറത്തേയ്ക്കുകടന്നു, അവളിലേയ്ക്കു നടന്നു. ഏറെ നേരം രണ്ടുപേരും ഒന്നും മിണ്ടാതെ അന്യോന്യം നോക്കിനിന്നു. പട്ടുപോലെ മൂട്ടലായിത്തീർന്ന ഇളംവെയിലിൽ, അവളുടെ കണ്ണുകൾ സഫടികച്ചില്ലകൾപോലെ തിളങ്ങി. അയാൾ പറഞ്ഞു:

"നമു്ക്കു് റൂമിൽ പോകാം. അതോ നിനക്കു് കടലോരത്തു് പോന്നോ?"

വേണ്ട, റൂമിൽ പോകാം...?

അവൾ ആദ്യം ജനാലയ്ക്കടുത്തേയ്ക്കു് (ശേഷം 50-ൽ)

കെ. വി. വിജയൻ

മലയോരങ്ങളിലൂടെ പരാശരൻ ഹയവദനനെ നടത്തക്കൊണ്ടുപോയി. മഞ്ഞിൻകുഴികളിൽ തോക്കുംപിടിച്ചു പട്ടാളക്കാരിരുന്ന മഞ്ഞിൽ ഉറഞ്ഞ ചോരയിൽ ശവങ്ങൾ കിടന്നു.

"ഹയവദനാ," പരാശരൻ പറഞ്ഞു, ഈ ശവങ്ങളുടെ തൊലിയൊക്കെ ഉറയ്ക്കു് കൌതുകവസ്തുക്കളുണ്ടാരുപയോഗിയ്ക്കാം. എന്താ?"

"നിശ്ചയമായും," ഹയവദനൻ പറഞ്ഞു. "നമുക്കു ഒട്ടധികം വിദേശനാണ്ഡം നേടാം. പാശ്ചാത്യലോകത്തു നിന്നുള്ള വിനോദയാത്രികർ ഈ കൌതുകവസ്തുക്കൾ വാങ്ങാനായി ശാന്തിഗ്രാമം സന്ദർശിച്ചുകൊള്ളും."

"അതു ശരിയാണ്," പരാശരൻ പറഞ്ഞു.

ധർമ്മപുരാണം ഇരുപത്തിയേഴു പട്ടുങ്കുടവറകൾ

റഞ്ഞു. "സന്ദർശകരെ ആകർഷിക്കാൻ പിന്നെ എന്തൊക്കെച്ചെയ്യാം?" ഹയവദനന്റെ മുഖം തെളിഞ്ഞു. പേടി മാറി.

"പലതും," ഹയവദനൻ പറഞ്ഞു. "ക്ഷേത്രവിഭവങ്ങളിൽ വിശിഷ്ടമായവയൊക്കെ വിദേശികൾക്കായി കരുതി വെയ്ക്കാം. മിച്ചമുള്ളതു് കയറിയയയ്ക്കാം."

"നാട്ടുകാർ പിന്നെത്തുതിന്നും?"

"അതൊരു പ്രശ്നമല്ലല്ലോ. വിദേശനാണ്ഡം നേടുന്ന കാര്യമല്ലേ?"

"ശരിയാണ്," പരാശരൻ പറഞ്ഞു.

"വിദേശനാണ്ഡം നേടാൻ പിന്നെ എന്തൊക്കെച്ചെയ്യാം?"

"വിദേശത്തുനിന്നു വരുന്നവർക്കായി

ഭരണകൂടത്തിന്റെ മേൽനോട്ടത്തിൽ വ്യഭിചാരശാലകൾ സംഘടിപ്പിയ്ക്കാം."

"സാമ്യവാദത്തെപ്പറ്റി അതു ശക്തിപ്പെടുത്തുമോ?"

"വ്യഭിചാരശാലകൾ പൊതുമേഖലയിലായാൽ അതു സാമ്യവാദത്തെ ശക്തിപ്പെടുത്തും."

"നല്ലതുതന്നെ," പരാശരൻ പറഞ്ഞു. "പക്ഷേ, അത്രയും വിദേശനാണ്ഡം കൈയിൽക്കിട്ടിയാൽ നാം അതു കൊണ്ടു് എന്തുചെയ്യും?"

ഹയവദനൻ നിർദ്ദോഷമായിച്ചിരിച്ചു.

"തോക്കുകൾ വാങ്ങാം," അയാൾ പറഞ്ഞു. ആന്തപ്രവേശി* വിമാനങ്ങൾ വാങ്ങാം. അണപായുധങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കാം."

പരാശരൻ ഹയവദനന്റെ ചെകിത്തേതു് ആഞ്ഞടിച്ചു. ഹയവദനൻ ഉരുങ്ങുമ്പോൾ വീണു.

"എണിയ്ക്കേടാ!" പരാശരൻ പറഞ്ഞു.

ഹയവദനൻ അനുസരിച്ചു.

"എടാ നായേ, നീയിനാട്ടിലെ രക്ഷാ

* Deep penetration aircraft

മന്ത്രിയാണല്ലേ," പരാശരൻ പറഞ്ഞു.

"എറാൻ."

"തന്ത്രിയാണല്ലേ?"

"എറാൻ."

"തന്ത്രിയാണല്ലേ ഭരണകൂടം."

"എറാൻ."

"തന്ത്രിയാണല്ലേ രാഷ്ട്രീയം."

"എറാൻ."

"നടക്കുക തന്ത്രിയാണല്ലേ!"

മലയോരത്തുകൂടെ അവർ നടന്നു. തുറത്തിൽ പട്ടാളക്കാർ ചത്തുകിടന്നു. തണുപ്പിൽ അവർ അഴുകാതെ കിടന്നു. അവരുടെ തുറന്ന കണ്ണുകൾ പട്ടുകമണി കളായി. വേദസാന്ദ്രങ്ങളായ അന്ത്യ ബിംബങ്ങൾ അവയിൽ ഉറഞ്ഞുകിടന്നു. അവരുടെ കണ്ണുകളുടെ പിഞ്ചു ചിരികൾ, അവരുടെ പെണ്ണുങ്ങളുടെ പ്രേമശരീരങ്ങൾ, പാർവ്വതസുര്യന്റെ തണുത്ത വെളിച്ചം പട്ടുകിൽ വീണു പട്ടുകായി. പട്ടുകിന്റെ രാസപരിണാമത്തിൽ നക്ഷത്രത്തിന്റെ അഗ്നിസ്വാഭാവം പീളയായി തടംകെട്ടി. കണ്ണിലെ ഉണ്ണികളും പെണ്ണുങ്ങളും പരാശരനോടു കരഞ്ഞുവീളിപ്പി.

ദൈവമേ, പരാശരൻ പറഞ്ഞു. ഈ ദൈവർബ്ബലം എനിക്ക് താങ്ങാൻ വയ്യല്ലോ.

"എടാ ഹയവദനാ," പരാശരൻ പറഞ്ഞു, "ആ കണ്ണുകൾക്കകത്ത് എന്താണെന്നു നിനക്കു കാണാമോ?"

"എറാൻ—"

"എന്തു?"

"എറാൻ—"

പരാശരൻ ഹയവദനനെ മർദ്ദിച്ചു തുടങ്ങി. മർദ്ദനമോറു വശംകെട്ട ഹയവദനൻ ചോരമുട്ടി.

"നടക്കൂ!" പരാശരൻ കല്പിച്ചു.

ധർമ്മപുരാണം

ഹയവദനൻ നടന്നു. വഴിനിമിള ചോര മുട്ടി.

ദൈവമേ, പരാശരൻ പറഞ്ഞു, എന്റെ ഉള്ളുകളിൽ നിന്നു കാരുണ്യം തുടച്ചുനീക്കുക.

"എവിടെ നിന്നാണ് നിന്റെ പട്ടാളത്തിന്റെ ആക്രമണം തുടങ്ങുന്നത്?" പരാശരൻ ചോദിച്ചു.

"ഇനിയും ഇത്തിരി നടക്കണം തമ്പുരാണേ," ഹയവദനൻ പറഞ്ഞു.

അവർ നടന്നു. വെള്ളിത്തരവോടിയ മഞ്ഞുമലകൾ നിറന്നുകിടന്നു.

"തമ്പുരാണേ, അതാ—" ഹയവദനൻ പറഞ്ഞു.

അകലെ, വലിയൊരു സംഘം പട്ടാളക്കാർ ആയുധം ചൂണ്ടി അതിരിലേയ്ക്കു നീങ്ങുകയായിരുന്നു.

"അവർ നമ്മുടെ സത്യഗ്രഹികളാണ്," ഹയവദനൻ പറഞ്ഞു. "അവർ ശത്രുവിനെ ചെറുക്കാൻ പോകുന്നു"

പരാശരന്റെ കണ്ണുകൾ തുളുമ്പി. മരിച്ച പട്ടുകകണ്ണിലെ ദുഃഖത്തിനകത്ത് തടവുകാരായ ഉണ്ണികളും പെണ്ണുങ്ങളും പരാശരനോടു കരഞ്ഞുവീളിപ്പി.

"ഹയവദനാ," പരാശരൻ പറഞ്ഞു, "യുദ്ധം നിർത്താൻ അവരോടു ചെന്നു പറയുക."

അയ്യോ, തമ്പുരാണേ—

"പറയുക."

"ശത്രു തിരിച്ചടിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു"

"പറയുക."

"അതു രാജ്യദ്രോഹമാവുകില്ലേ?"

പരാശരൻ ഹയവദനനെ ഊക്കോടെ ചവിട്ടി. വൃഷണമുടഞ്ഞു ചോര തെറിച്ച് ഹയവദനൻ ഉറക്കെക്കരഞ്ഞു. ചോരമുട്ടി നിലത്തുവീണു. ചവിട്ടേറു വീണ്ടും എണീറ്റു.

"നി പറയുമോ ഇല്ലയോ?" പരാശരൻ അലറി.

"പറയാം," ഹയവദനൻ വിതുമ്പി. ഉൽക്കടമായ ആ തിമർപ്പ് അടങ്ങാ

തെ പരാശരൻ വീണ്ടും അട്ടഹസിച്ചു. വന്യവും ആദിമവുമായ ആ വിളി ഹിമപാർശ്വങ്ങളിലൂടെ അലച്ചുപറന്നു. കണ്മണികളിലെ പ്രതിഷേധം ചെകിടോർത്തു, അനാഥരായ എന്റെ ഉണ്ണികളേ, പരാശരൻ പ്രലപിച്ചു, നിങ്ങളുടെ പട്ടുകതടവുകൾ ഞാനിതാ തുറന്നിട്ടു. നിങ്ങളെ അനാഥരാക്കിയവരുടെ ബീജങ്ങൾ ഞാൻ ചവിട്ടിത്തകക്കുന്നു. സിദ്ധാർത്ഥം, രാജാവേ, അങ്ങിപ്പോൾ എന്റെ മുമ്പിലുണ്ടായിരുന്നെങ്കിൽ ഞാനങ്ങയുടെ കഴുത്തൊടിച്ചേനെ. ആ പ്രലപനം പരാശരനെ പരവശനാക്കി. പതുക്കെ, ഹയവദനന്റെ പുറകെ അയാൾ നടന്നു. അവർ പട്ടാളക്കാരോടുള്ളു.

"സൈനികരേ," പരാശരൻ വിളിച്ചുപറഞ്ഞു, "ഇതാ നിങ്ങളുടെ മേലധികാരിയായ രാജ്യരക്ഷാമന്ത്രി"

പട്ടാളക്കാർ തിരിഞ്ഞുനോക്കി. അവർ ഹയവദനനെക്കണ്ടു.

"അതാ, നമ്മുടെ മന്ത്രി," അവർ പറഞ്ഞു.

"അതാ അതു പരാശരനല്ലേ?"

"ആയാലേയ്ക്കും? പരാശരൻ ഇന്നു നമ്മുടെ പടനായകനല്ലല്ലോ."

"മന്ത്രിയെ വണങ്ങുക."

കാഹളംവീളിച്ച് പട്ടാളക്കാർ ഹയവദനനെ വണങ്ങി.

"പറയൂ, ഹയവദനാ," പരാശരൻ പറഞ്ഞു.

ഭയമായി കണ്ണുകൾകൊണ്ടു ഹയവദനൻ പരാശരന്റെ മുഖത്തു നോക്കി.

പറയൂ!"

ഹയവദനൻ വിറയാർന്നുസപരത്തിൽ പറഞ്ഞു, "വെടിനിർത്താൻ രക്ഷാമന്ത്രിയായ ഞാൻ കല്പിയ്ക്കുന്നു."

പട്ടാളക്കാർ പരങ്ങിനിന്നു. അവസാനം അവരുടെ സൈന്യാധിപൻ അവരോടു പറഞ്ഞു, "മന്ത്രിയുടെ കല്പ

ധർമ്മപുരാണം

ന. തിരിഞ്ഞുനടക്കുക!"

"അവരുടെ ഇണകളെ പ്രാപിക്കാൻ അവരോടു പറയുക." പരാശരൻ ഹയവദനനോടു പറഞ്ഞു.

ദുർബ്ബലമായ സപരത്തിൽ അതും ഹയവദനൻ ഏറ്റുപറഞ്ഞു. തോക്കുകൾ ചുമലിൽ ഞാത്തി, ആയുധങ്ങളുടെ ബോധമില്ലാതെ, പട്ടാളക്കാർ മലയിറങ്ങി നടന്നുപോവുന്നത്, നടന്നുകല്പമ്പോൾ കൈകോർത്തുപിടിച്ചു പാട്ടുപാടുന്നത്, ഗാഢമായ ഉൾക്കുറിപ്പോടെ പരാശരൻ നോക്കിനിന്നു. ആദിമമൃഗത്തിന്റെ ക്രോധം ഇപ്പോൾ അയാളിൽ ശമിച്ചുകഴിഞ്ഞിരുന്നു പട്ടാളക്കാർ കണ്ണിൽനിന്നു മറഞ്ഞുകഴിഞ്ഞപ്പോൾ അയാൾ ഹയവദനന്റെ നേക്കു നോക്കി.

"അയ്യോ ഹയവദനാ," പരാശരൻ പറഞ്ഞു, "നി കിതയ്ക്കുന്നല്ലോ."

ഹയവദനൻ കമിഞ്ഞുവീണു. പരാശരൻ അയാളുടെ അരികിലിരുന്നു.

"തമ്പുരാണേ," ഹയവദനൻ പറഞ്ഞു, "മരണാല്പാമന്ത്രിമാരെയുംപോലെ ഞാനും ഒരു പാവപ്പെട്ടവനായിരുന്നു. അടുക്കളക്കാരനും ആൺവേശ്യയും. മരണാല്പാ മന്ത്രിമാരെയുംപോലെ ഞാനും ഒരു നേതാവിന്റെ പൊയ്മുഖം വെച്ചുനടന്നു."

"സാമിഡ്," പരാശരൻ പറഞ്ഞു. "തമ്പുരാണേ, എന്നോടു പെറുക്കുക," ഹയവദനൻ പറഞ്ഞു.

ഹയവദനന്റെ കണ്ണടയുകയും ചുണ്ടു പിളരുകയുംചെയ്തു.

"അയ്യോ, ഹയവദനാ," പരാശരൻ പറഞ്ഞു.

നോവതി സ്കൂളിനോടുകൂടി വെച്ചാണ് മധ്യസ്ഥനൻ സേതുവിനെ കാണുന്നത്. നായരുടെ ഫാർട്ടമായ അനുമോദനങ്ങൾ അറിയിച്ചുകൊണ്ട് അയാൾ സംഭാഷണം തുടങ്ങി വ്യക്ത പ്രദർശിപ്പിച്ചു.

“താങ്കൾ ഇപ്പോഴും ഞങ്ങളോടു പിണക്കമാണ്. ഉണങ്ങാത്ത മുറിവുകൾ ഇന്നേവരെ ഉണ്ടായിട്ടുണ്ടോ? കടുത്ത ശത്രുത പാലിച്ചിരുന്ന രാജ്യങ്ങൾപോലും ഇന്ന് പരസ്പരം മൈത്രിയോടെ കഴിയുന്നു. പന്നെയാണോ കേവലം വ്യക്തികളായ നാം?”

സേതു ആദ്യംതന്നെ കാര്യങ്ങൾ തുറന്നു പറഞ്ഞു. “പതിനഞ്ചു മിനിറ്റുകൾക്കുള്ളിൽ ഷൂട്ടിംഗ് ആരംഭിക്കും. പറയാനുള്ളതെന്താണെങ്കിൽ പറയൂ.”

മധുവിന് ഉത്സാഹമായി. സേതുവിന് ഉദ്ദേശിക്കുന്ന ഒട്ടിൽ എത്തിർപ്പില്ല.

“നായർസാർ വെറും ബിസിനസ്സിനെക്കുറിച്ച് സംസാരിക്കാനാണ് താങ്കളെ വിളിച്ചത്.”

“എനിക്ക് സമയം നന്നേ കഷ്ടിയാണ്. അഥവാ മിസ്റ്റർ നായർക്ക് കാണണമെങ്കിൽ ഇങ്ങോട്ട് വരാൻ പറയൂ. അതും അത്യാവശ്യമാണെങ്കിൽ മാത്രം.” മധു ചിരിച്ചു.

“താങ്കൾ നായർസാർ അണ്ടർ എസ്റ്റി മെയിറ്റു ചെയ്യുകയാണ്. താങ്കൾ അദ്ദേഹത്തെ മനസ്സിലാക്കിയിട്ടില്ല.”

“അതിനർത്ഥം?” സേതുവിന്റെ കണ്ണുകൾ നേരിയതായി നെററിക്കടത്തിൽ ചുളിവുകൾ പ്രത്യക്ഷമായി.

“നായർസാർ ഒരു വലിയ ബിസിനസ്സ് മാഗനറാണ്.”

“എനിക്കറിയാം.”

“അദ്ദേഹമായിട്ടുള്ള അടുപ്പം താങ്കൾക്ക് ഗുണത്തിനായിരിക്കും.”

“മിസ്റ്റർ മധുസ്ഥനൻ, മിസ്റ്റർ സംസാരം എനിക്കിഷ്ടമില്ല. എന്തെങ്കിലും ബുദ്ധിമുട്ടുണ്ടെന്നു തന്നെ മനസ്സിലാക്കിയിട്ടില്ല. എന്തെങ്കിലും ബുദ്ധിമുട്ടുണ്ടെന്നു തന്നെ മനസ്സിലാക്കിയിട്ടില്ല. എന്തെങ്കിലും ബുദ്ധിമുട്ടുണ്ടെന്നു തന്നെ മനസ്സിലാക്കിയിട്ടില്ല.”

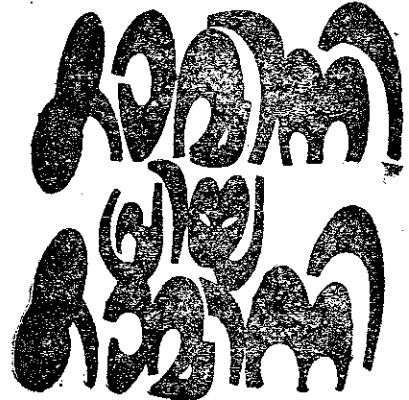
മധുസ്ഥനൻ വിരട്ടി. മുഖം വിളർ

ത്തു. എങ്കിലും ‘ബാർറേയിൻ’ ചെയ്യാൻ മിടുക്കനായ അയാൾ തോൽവി സ്വീകരിക്കുവാൻ തയ്യാറായില്ല.

“സുഹൃത്തേ, സംഭവിച്ചത് സംഭവിച്ചു. അതിനെക്കുറിച്ച് നായർസാർ ഇന്ന് പശ്ചാത്തപിക്കുകയാണ്.”

സേതു തിരിച്ചടിച്ചു.

“മിസ്റ്റർ നായർ പശ്ചാത്തപിക്കുകയോ സന്തപിക്കുകയോ ചെയ്യട്ടെ. ഐ ഡോൺട്ട് കെയർ. എല്ലാം തകരുമെന്ന മട്ടിലായെങ്കിലും മധുസ്ഥനൻ തികഞ്ഞ ആത്മവിശ്വാസമുള്ളവനാണ്. ഒരു നയതന്ത്രവിദഗ്ദ്ധന്റെ ചതുരത്വത്തോടെ അയാൾ പൊട്ടി



പ്പോകാറായ ഈ വിണ്ണും കൂട്ടിയിണക്കി “കരിക്കൽമാത്രം നായർസാറുമായി സംസാരിക്ക. അദ്ദേഹത്തിന് താങ്കളോടു വളരെ പ്രധാനമായ കാര്യം പറയാനുണ്ട്.”

“സേതു പൊടുന്നനെ മറുപടി പറഞ്ഞില്ല. സംസാരിക്കുന്നതിൽ എന്താണ് തെറ്റു? സ്വീകരിക്കുകയോ തിരസ്കരിക്കുകയോ ചെയ്യാമല്ലോ. എന്തായാലും ഈ മനുഷ്യനെ നേരിടാനു കാണുകയും ചെയ്യാം.

“ഓക്ക. പക്ഷെ ഞാൻ നിങ്ങളുടെ വീട്ടിലോ ഹോട്ടലിലോ വരില്ല.”

“വേണ്ട. താങ്കൾ പറയുന്ന മറ്റേതു സ്ഥലത്തെങ്കിലും ഞങ്ങൾ വരാം.”

ഒടുവിൽ ഹോട്ടൽ ഫിൽട്ട്രോപ്പ് ഇരുവ

രും സ്വീകാര്യമായി. സേതു ചരിത്രത്തിൽ പണ്ടു നടന്ന പ്രസിദ്ധമായ ആ കൂടിക്കാഴ്ചയെക്കുറിച്ചോർത്തു.

ഫൊരാജാ ശിവജിയും ഔറംഗസീബിന്റെ പടനായകനായ അഹ്സലും തമ്മിലുള്ള കൂടിക്കാഴ്ച. ഇരുവരുടേയും ഉന്നം അപരനെ ചതിച്ചുകൊല്ലാനായിരുന്നു ഇന്നും ചരിത്രങ്ങൾ ആവർത്തിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. ഇപ്പോഴും അതു സംഭവിക്കുകയില്ലെന്ന് എന്താണുറപ്പ്? എല്ലാം മുൻകൂട്ടി കണ്ടറിഞ്ഞ സേതു കൂടെ രണ്ടു അംഗരക്ഷകന്മാരെയും കൊണ്ടുപോയി.

ഹോട്ടൽ ഫിൽട്ട്രോപ്പിന്റെ ഹോയറിൽത്തന്നെ മധുസ്ഥനൻ അതിഥിയെ കാത്തുനിൽക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നു.

എൗർകണ്ടിഷൻചെയ്ത സൂട്ടിൽ നായർ സേതുവിനെ സ്വീകരിച്ചു. സേതു തന്റെ ആതിഥേയനെ നോക്കി. ഒരൊറ്റനോട്ടത്തിൽത്തന്നെ വെറുക്കാൻ പ്രേരിപ്പിക്കുന്ന മുഖഭാവം. കൂർത്ത പതിയിരിക്കുന്ന ചൊക്കുന്ന കണ്ണുകൾ. ആ കൃത്രിമപുഞ്ചി

ഏകലവ്യന്റെ നോവൽ അദ്ധ്യായം 25

രിയിൽ ചതിയും വഞ്ചനയും ഒളിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. എല്ലാ നിലക്കും ഏറ്റവും അപകടകാരിയായ ഒരു മനുഷ്യന്റെ മുമ്പിലാണ് താൻ നില്ക്കുന്നത്. സേതുവിന് ബോധ്യമായി.

നായർ ഇരപ്പിടം ചൂണ്ടിക്കാട്ടി. സിഗാറിന് തീകൊളുത്തി, ചിരിച്ചുകൊണ്ട് പറഞ്ഞു.

“നിങ്ങളെന്റെ സൺ-ഇൻ-ലാജാണ് അവിചാരിതമായി കണ്ടുമുട്ടിയതിൽ, കണ്ടുമുട്ടാൻ കഴിഞ്ഞതിൽ വളരെ സന്തോഷമുണ്ട്.”

ഒരു പുകവിട്ടുകൊണ്ട് അയാൾ തുടന്നു, “പക്ഷെ നാമിപ്പോൾ സമ്മേളിച്ചിരിക്കുന്നത് ബിസിനസ്സ് ചർച്ചയല്ലെന്നാണ് ഒല്ലാ...പറയൂ, എന്തുവേണം, കോൾഡ്, ഹോട്ട്?”

“താങ്കളും, നമുക്കും ബിസിനസ്സ് മാത്രം സംസാരിച്ച് പരിശോധിക്കാം.”

“താങ്കളുടെ ഇഷ്ടം, ഒരു കാര്യം. ക

ഴിഞ്ഞുപോയ സംഭവങ്ങൾ നമുക്കിരുവർക്കും മറക്കാം. ഞാൻ തയ്യാറാണ്.”

“പക്ഷെ ഞാനൊ എന്റെ ഭാര്യയോ അതിന് തയ്യാറല്ല. നിങ്ങൾ എന്റെ ജീവൻ വിലകല്പിച്ചത് പതിനായിരം ഉറപ്പിക ആയിരുന്നു ഇത്ര വിലകുറഞ്ഞതായിരുന്നോ എന്റെ ജീവൻ?”

“അതൊരു തെറ്റായിരുന്നു. എന്തായാലും എന്റെ മകളുടെ നഷ്ടം എനിക്കിന്നും നികത്താനാവാത്തതാണ്. പക്ഷെ, എന്റെ നഷ്ടം താങ്കൾക്ക് നേട്ടമായി എനിക്കിപ്പോൾ അതിൽ ആഹ്ലാദമേയുള്ളൂ.”

സേതു നായരുടെനേരെ അർത്ഥവത്തായി നോക്കി. നായർ പുകഞ്ഞുകൊണ്ടിരുന്ന സിഗാറിലേക്കുനോക്കി, തുടന്ന് സേതുവിന്റെ മുഖത്തേക്ക് നോക്കി, ചെറുതായി മദഹസിച്ച്.

“അതൊക്കെ പോകട്ടെ അതിനെക്കുറിച്ചു ചർച്ചചെയ്യാനല്ലല്ലോ നാമിവിടെ കൂടിയിരിക്കുന്നത്.”

സേതു തന്റെ വാച്ചിലേക്ക് നോക്കി.

ആ മുഖത്തു വ്യക്തമായ അസ്വസ്ഥത നിഴലിച്ചു കാമിനി നഷ്ടപ്പെട്ടതിൽ ഇന്നും ഈ മനുഷ്യന് അമർഷമുണ്ട്. തനിക്കു ലഭിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന ലക്ഷങ്ങൾ നഷ്ടപ്പെടുകയാണല്ലോ.

“എനിക്കൊരു പടം പിടിക്കണം.”

സേതു നായരുടെ മുഖത്തു ദുഷ്ടിമുറപ്പിച്ചിരുന്നു.

“ആ പടം നിങ്ങൾ സംവിധാനം ചെയ്യണം.”

പടം കളറിലാക്കും, ടെക്കനിക്കളറിൽ, സെവൻറി എം. എം. സ്റ്റിരിയോസൗണ്ട്. തർക്കാലം ബഡ്ജറ്റ് അമ്പതു ലക്ഷമാണ് ഉൾക്കൊള്ളിച്ചിരിക്കുന്നത്. താങ്കളെന്തു പറയുന്നു? പടത്തിന്റെ സംവിധാനച്ചുമതല ഏറ്റാറടക്കാമോ?”

നായർ പുഞ്ചിരിച്ചു. ആദ്യം സേതുവിന്റെ നേരെയും തുടന്ന് മധുവിന്റെനേക്കും നോക്കി.

സേതു യാതൊരു ഭാവഭേദവുമില്ലാതെ

പറഞ്ഞു.

“ഞാനൊരു കലാകാരനാണ്. അതു കൊണ്ട് നിങ്ങളുടെ പടം സംവിധാനം ചെയ്യുന്നതിന് ഒരു വിരോധവുമില്ല.”

നായർ ചിരിച്ചു. മധുവും.

വേറെ വല്ല കണ്ടീഷനുമുണ്ടോ?”

“ഉണ്ട്. തിരക്കഥ എന്റെ ഇഷ്ടത്തിനൊത്തു രൂപപ്പെടുത്തിയെടുക്കാം. പീണകാസ്റ്റിംഗ്, ഷൂട്ടിംഗ് തീയതികൾ, ഇതെല്ലാം എന്റെ ഇഷ്ടത്തിനൊത്തായിരിക്കണം.”

“തീർച്ചയായും... ഒരു പ്രൊഡ്യൂസറുടെ ചുമതല പണമിറക്കുകയാണ്, അല്ലാതെ സംവിധായകന്റെ ജോലിയിൽ കൈകടത്തി, അലങ്കോലപ്പെടുത്തുകയല്ല. പൂർണ്ണ സപാതന്ത്ര്യം ഞാൻ നിങ്ങൾക്ക് തരാം. പക്ഷെ, എനിക്ക് ഒരു കണ്ടീഷനുണ്ട്. ഫീറോയിൻ, അതെന്റെ രണ്ടാമത്തെ മകൾ സുജാതയായിരിക്കും.

നായർ മറ്റൊരു സിഗാറിനു തീ കൊളുത്തി, ചെതർ കസേരയിലേക്ക് ചാഞ്ഞിരുന്നു. നായർ, മധുവിന്റെ പക്കൽനിന്ന് ഒരു കവർ വാങ്ങി... ആ കവറിൽനിന്ന് ഒരുപിടി പടങ്ങൾ പുറത്തേക്കെടുത്തു, സേതുവിന്റെ നേക്കുനീട്ടി.

“പ്ലീസ് ഫോവെ ലുക്ക്.”

സേതു ഫോട്ടോകൾ വാങ്ങി. മുഖമറയ ഏറെക്കുറെ കഴിഞ്ഞിരുന്നപ്പോഴെത്തി. പല പൊസുകളിൽ, വ്യത്യസ്തമകൊസ്റ്റുകൾ ഉള്ളിൽ സേതു അവനോക്കി, നായർക്കു തന്നെ തിരികെ കൊടുത്തു.

“എന്റെ മുത്ത മകളേക്കാൾ സുന്ദരിയാണ്. പക്ഷെ, അവളുടെ ഒന്നരണ്ടു പടങ്ങൾ വിജയിച്ചില്ല. നിങ്ങളുടെ കൈയിൽ അവൾ ശോഭിക്കും, അതെന്നിക്കറിയാം.”

“ഔട്ട് റൈറായി ഞാനിതിന് മറുപടി തരില്ല ഒന്നാമതായി മിസ് സുജാതയെ നേരിൽ കാണണം. ഒരു സ്ക്രീൻ ടെസ്റ്റ് ഞാൻ നടത്തും. പീണ കഥാപാത്രത്തിന് പറ്റിയവരൊന്നൊക്കെ ഞാൻ നോക്കും. ആളിന് വേണ്ടി കഥാപാത്രം മെനയുകയല്ല, കഥാപാത്രത്തിന് വേണ്ടി കലാകാരന്മാരെ സൃഷ്ടിക്കുകയാണെന്റെ പതിവ്.”

“ഓക്കെ.” തുടന്ന് സിഗാർ കടിച്ചുപി

ടിച്ചുകൊണ്ട്, കോട്ടിന്റെ ചെസ്റ്റ് പോക്കറ്റിൽനിന്ന് ചെക്കുണ്ടുകെടുത്തു. പെനിന്റെ ടോപ്പുരി, സേതുവിന്റെ നേക്കു നോക്കിക്കൊണ്ട് ചോദിച്ചു.

“അഡ്വാൻസ് എത്രവേണം?”

“അതിനിത്ര ധൂതി?”

നായർ ചിരിച്ചു.

“അതാണെന്റെ പതിവ്. സ്ക്രെയിററാ ഫോർവേഡ്, ചില പീറ പ്രൊഡ്യൂസർമാരെപ്പോലെ ഇന്ന് കടം നാളെ രൊക്കമെന്ന ഏർപ്പാടില്ല. റെഡികാഷ്യൂ!” സേതു നിശ്ശബ്ദനായി.

“ഞാൻ നിങ്ങൾക്ക് മുറവലക്ഷം ഉറപ്പി ക പ്രതിഫലമായിതരും. കാൽ ലക്ഷം ഇപ്പോൾ, ഒരു ലക്ഷം കരാർ പത്രത്തിൽ ഒപ്പിട്ടുമ്പോൾ, ബാക്കി സംഖ്യ ഒരു ഷെഡ്യൂൾ കഴിഞ്ഞാൽ... എന്താ എഗ്രി ചെയ്യുന്നോ?”

സേതുവിന്റെ മറുപടിക്കു കാത്തുനിൽക്കാതെ നായർ ചെക്കെഴുതി, ഫോളിയോ കീറി, സേതുവിന്റെ നേക്കു അലസമായി നീട്ടി.

അയാൾ അതു വാങ്ങാൻ ഒന്ന് മടിച്ചു. ഇത്ര വലിയ പ്രതിഫലം ആരും ഇതിനു മുമ്പ് നൽകിയിട്ടില്ല, ഇതിലെന്തെങ്കിലും ചതിവു കാണുമോ? എന്തുകൊണ്ട് ചെക്കു പിന്നീട് സ്വീകരിക്കാമെന്ന് പറഞ്ഞുകൂട! കാമിനിയോടു ചോദിക്കേണ്ടതല്ലേ? അല്ലെങ്കിൽ എന്തിന് ചോദിക്കണം? മറ്റു നിർമ്മാതാക്കൾ പണം തൽപ്പോഴും അവരുടെ കരാർ പത്രങ്ങളിൽ ഒപ്പിട്ടുമ്പോഴും താൻ കാമിനിയോടു ചോദിക്കാറുണ്ടോ? അതുപോലെ നായരും എന്റെ നിർമ്മാതാക്കളിൽ ഒരുവൻ. പോരാത്തതിന് ഇതൊരു അവിഷിയ സ് വെൻട്യൂറമാണ്. വമ്പിച്ച ബഡ്ജറ്റാ, ടെക്നിക്കളർ, സെവൻറി എംഎം സ്റ്റീമിയൊ സൗണ്ട്. ദക്ഷിണേന്ത്യയിലെ ആദ്യത്തെ സെവൻറി എംഎം സിനിമയുടെ സംവിധായകനായിരിക്കും താൻ. വിജയിച്ചാൽ ഭാരതത്തിലെ മുടിച്ചടാമനന്മാരായ സംവിധായകരുടെ അണിയിലേക്ക് മാറും.

സേതു ചെക്കു വാങ്ങി പോക്കറ്റിൽ വെച്ചു. നായർ ചിരിച്ചുകൊണ്ട് എഴുന്നേറ്റു, ഹസ്തദാനത്തിന് കൈനീട്ടി.

കൈത്തലം കൈത്തലത്തിലമന്പോൾ ക്യാമറയുടെ കണ്ണുകൾ മിന്നി.

* * *

രാത്രിയേറെയായി സേതു വീട്ടിലേക്ക് വരുമ്പോൾ. പണ്ട് സേതുവും സേതുവിന് ഒരു നിഴലും മാത്രമേ ഉണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ. ഇന്ന് അനവധി നിഴലുകളായി, ഒന്നരണ്ടു പി. ആർ. ഓ മാർ ഭരണ ഉണ്ടായി. സ്ഥിരം സംഘം സഭാ സേതുവിന്റെ ഒപ്പം ചലിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു.

കാർ ഗാർജിയിട്ട് സേതു പുതുവത്തേക്കു കയറുമ്പോൾ. വാതിൽക്കൽ കാമിനി നില്ക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നു.

“എപ്പോൾ വന്ന കാമി?”

“സ്വപ്നം നേരമായി.”

അയാൾ അകത്തേക്ക് കടന്നു, ഷർട്ടുരി.

കാമിനി ഭർത്താവിന്റെ മുഖത്തേക്കു നോക്കി. മദ്യത്തിന്റെ മണം. കുടിക്കുകയില്ലെന്ന് ആണയിട്ടതാണ്. പോകട്ടെ സിനിമാരംഗത്ത് പ്രവർത്തിക്കുന്ന പുരുഷന്മാർ മദ്യപിക്കുകയില്ലെന്നു പറഞ്ഞാലും വിശ്വസിക്കുകയില്ല താൻപോലും തന്റെ ആദ്യകാലങ്ങളിൽ ഒരു നിർമ്മാതാവിന്റെ നിർബന്ധത്തനുസരിച്ചു മദ്യപിച്ചിട്ടുണ്ടല്ലോ.

“പീണ ഔട്ട്ഡോർ പണി മുഴുവൻ കഴിഞ്ഞോ?”

“ഉവ്വ്”

“സുരേഷും പോന്നുവോ?”

“ഉവ്വ്. എല്ലാവരും ഒരേ ഫ്ലൈറ്റിലാണ് മടങ്ങിയത്”

“എത്ര സുന്ദരമായിട്ടാണ് സുരേഷു? എന്തോട്ട് നന്നു പറഞ്ഞത്. ഭാര്യ ബോംബക്ക് പോയെന്നു...” അയാൾ കസേരയിലിരുന്നു.



വിദ്യാർത്ഥിമിത്രം ബൈബിൾ കഥകൾ

പഴയനിയമത്തിലേയും പുതിയ നിയമത്തിലേയും പ്രധാന കഥകളെല്ലാം ചേർത്തു് ബഹുവർണ്ണചിത്രങ്ങളോടെ വിദ്യാർത്ഥിമിത്രം പ്രസിദ്ധീകരിക്കുന്നു. വേദശാസ്ത്രപണ്ഡിതനും ഗ്രന്ഥകാരനുമായ പി. റ്റി. കരുവിള (ബൈബിൾ സൊസൈറ്റി) യാണ് ബൈബിൾ കഥകൾ തയ്യാറാക്കുന്നതു്. കട്ട്കളുള്ള എല്ലാ വീട്ടിലും ഈ ഗ്രന്ഥം കൂടിയേതിരൂകൂൺ $\frac{1}{2}$ ($7\frac{1}{2} \times 9\frac{1}{2}$) വലിപ്പം. മുൻതോളം പേജുകൾ. മിക്കവാറും എല്ലാ പേജുകളിലും മനോഹരമായ വർണ്ണചിത്രങ്ങൾ. പ്രസിദ്ധീകരണം ജൂലൈ 20. ഇതിൽക്കൂടിയ ഒരു സമ്മാനം നിങ്ങളുടെ കട്ടികൾക്ക് നൽകാനില്ല. വിദേശപ്രസാധകർ 120 രൂ. വിലവയ്ക്കുന്ന ഈ വലിയ ഗ്രന്ഥത്തിന് വെറും 40 രൂപയാണ് വിലവച്ചിരിക്കുന്നതു്. പ്രീപബ്ളിക്കേഷൻ സൗജന്യവില 25 രൂ. തവണകളിൽ 10+10+10 എന്ന ക്രമത്തിലടയ്ക്കുക.

വിദ്യാർത്ഥിമിത്രത്തിന്റെ കോട്ടയം, എറണാകുളം, തൃശ്ശൂർ, പാലക്കാട്, കോഴിക്കോട് ആഫീസുകൾ; ജോൺ സാമുവേൽ (ബദേഴ്സ്); തിരുവനന്തപുരം; എം.എസ്. ബുക്കഡിപ്പോ; കൊല്ലം; ഇംഗ്ളീഷ് ബുക്ക് ഹൗസ്; ആലപ്പുഴ; രാജ്കുട്ടി ട്രേഡേർസ്; പെരുമ്പാവൂർ അശോക ബുക്കഡിപ്പോ; കൊട്ടാരക്കര; ചെറുപുഷ്പം ബുക്കഡിപ്പോ; പാല എന്നീ സ്ഥലങ്ങളിൽ പണം അടച്ച് പേര് രജിസ്റ്റർ ചെയ്യാം. M. O. അയയ്ക്കേണ്ട വിലാസം

വിദ്യാർത്ഥിമിത്രം
കോട്ടയം.

കാമിനി ഞെട്ടി ആ മുഖം വിളറുന്ന ഉസേതു ശ്രദ്ധിച്ചു.

“ഇനി ഒരു കാര്യം കാമിനി. പുതിയ പടങ്ങളിൽ സുരേഷുമായി നടക്കുന്നത് എന്റെ സമ്മതത്തോടെയായിരിക്കും.”

“എന്താണീ പറയുന്നതു്. വന്നയുടൻ എന്നാട്ട് വഴക്കുകൂടാനാണോ ഭാവം?” അയാൾ എഴുന്നേറ്റ് ഭാര്യയെ അണച്ചു പിടിച്ചു.

“കാമിയോട് എനിക്കു് യാതൊരു ദേഷ്യവുമില്ല.”

“പക്ഷേ സുരേഷിനെ സൂക്ഷിക്കണം. സ്വാർത്ഥിയാണ് ആ മനുഷ്യൻ.”

കാമിനിയുടെ കണ്ണുകൾ നിറഞ്ഞു. എന്തൊക്കെയോ തന്റെ ഭർത്താവു് ധരിച്ചിരിക്കുന്നു! ആതൊക്കെയോ തന്റെ ഭർത്താവിന്റെ മനസ്സിനെ മലിനമുതലാക്കിയിരിക്കുന്നു.

“സേതു, ഞാൻ പലവുരു പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതാണ്. ഞാൻ അഭിനയം നിർത്താം, മുൻകൂർ തന്ന തുകകൾ ഇപ്പോൾതന്നെ നിർമ്മാതാക്കൾക്ക് മടക്കിക്കൊടുക്കാം. അഭിനയിക്കുന്ന പടങ്ങൾ ഞാൻ വേഗത്തിൽ തീർത്തുകൊടുത്തു, ഞാൻ വൃത്തികെട്ട സ്ഥിതിഭാരംഗത്തുനിന്നു എന്തെന്നേക്കുമായി വിരമിക്കാം. സേതു പറയൂ. എനിക്കു വേണ്ടതു് താങ്കളാണ് എന്റെ ഭർത്താവു്.”

“ഈ പല്ലവി ഞാൻ പലവുരു കേട്ടതാണ്. ഞാൻ സുരേഷിനെക്കുറിച്ചു മാത്രമേ പറഞ്ഞിട്ടുള്ളു്.”

“ശരി, ഇനി ഞാൻ സുരേഷുമായി പുതിയ പടങ്ങളിൽ അഭിനയിക്കുകയില്ല. പോരേ? ഒരുവേള അതുകൊണ്ടായിരിക്കും, എനിക്കു് ഒക്കോൾ ചെയ്യാതിരുന്നതു്. അതേകാരണം കൊണ്ടായിരിക്കും ഞാൻ ഒക്കോൾ ചെയ്തപ്പോഴൊക്കെ അതു് അററിയ്ക്കു് ചെയ്യാതിരുന്നതു്.”

സേതു മറുപടിക്കുവേണ്ടി തപ്പിത്തടഞ്ഞു.

“ഒരുപക്ഷേ സേതുവിനു് എന്നോട്ടു് പണ്ടത്തെ സ്നേഹമില്ലായിരിക്കാം.”

“കാമി വെറുതെ ഓരോന്നു് നിരൂപിക്കുകയാണ്.”

അതുവരെ അമർത്തിപ്പിടിച്ചിരുന്ന ദുഃഖത്തിന്റെ മണൽച്ചിറ പൊട്ടിയൊഴുകി.

(ശേഷം 43-ൽ)

ഭാവനാപരമായ സാക്ഷാത്കാരം

ശുചിശ്രുതിനു കിഴക്കു അഞ്ചോ ആറോ നാഴിക അകലെയായി ഒരു വിജയപ്രദേശമുണ്ടു്. അവിടെയുള്ള ഒരു വീട്ടിൽ ഞാനൊരാൾ താമസിച്ചിരുന്നു. കപ്രസിദ്ധനായ തത്ത്വകരൻ ചെമ്പുലിംഗം ഞാൻ താമസിക്കുന്ന കാലത്തിനും വളരെ മുൻപു് ആ ഭവനം ആക്രമിച്ചിരുന്നു പോലും. എന്നും ചൈവകുന്നേം ഞാൻ നടക്കാൻ പോകും. ഒരു ദിവസം നടന്നെത്തിയതു് ഒരു കാട്ടിലാണു്. അവിടെനിന്നു നോക്കിയപ്പോൾ മരുതപാല ആകാശത്തിൽ ഉയർന്നിരുന്നു. എനിക്കു ചുറ്റും ഇടഞ്ഞുപൊളിഞ്ഞ ഒരു കോട്ടയുടെ അവശിഷ്ടങ്ങൾ. അവയിൽനിന്നു് ഉട എന്നു വിളിക്കുന്ന മുളയുള്ള മരങ്ങൾ വളർന്നിരുന്നു. വിറകൊടിക്കാൻ അവിടെയെത്തി

(ഭാവനാപരമായ സാക്ഷാത്കാരം) എന്നു പറയുന്നു. “കേട്ടുഗാനം മധുരമാണു്” കേൾക്കാത്തതു മധുരമേ” എന്നു പാടിയ കവിയും ഈ തത്ത്വം തന്നെയാണ് ഭംഗ്യന്തരേണ ആവിഷ്കരിക്കുന്നതു്.

കാമുകികൊടുത്ത രോസാപ്പൂവിന്റെ ഇതളുകൾ പുസ്തകത്തിനകത്തുവച്ചു സൂക്ഷിക്കുകയും വർഷങ്ങൾ കഴിഞ്ഞു് അതു തുറന്നു നോക്കുകയും ചെയ്യുന്ന കാമുകൻ എന്താണു് കാണുന്നതു്? കര കരീഞ്ഞ ഇതളുകൾ മാത്രം. അവ തെട്ടാൽ പൊടിഞ്ഞു പോകും; കാരറ്റൊരാൽ പറന്നുപോകും. എങ്കിലും നഷ്ടപ്പെട്ട പ്രേമഭാജനത്തെക്കുറിച്ചു വിചാരിച്ചു് അയാൾ വികാരത്തിന്റെ നിർമുഴയിൽ വീഴുന്നു. വസ്തുക്കളുടെ “സെൻഷ്യസ്” ക്വാളിറ്റി ഇല്ലാതാവുമ്പോൾ വികാരപ്രവാഹത്തിനു കൂടുതൽ ഇടമുണ്ടാകുന്നു അതിനാലാണു്

സാഹിത്യ
വാർ
ഫലം

ഫിംഗ്ഷൻനായർ

യ ഒരു തമിഴനോടു ഞാൻ ആ കോട്ടയെക്കുറിച്ചു ചോദിച്ചു. ശതാബ്ദങ്ങൾക്കു മുൻപു് ഒരു നാട്യവാഴി കെട്ടിയ കോട്ടയുടെ അവശിഷ്ടങ്ങളാണു് അവിടെക്കാണുന്നതെന്നു് അയാൾ അറിയിച്ചു. ഞാൻ ആലോചിച്ചു. നൂറ്റാണ്ടുകൾക്കു മുൻപു് അതെങ്ങനെ ഇരുന്നിരിക്കും. കാലാൾപ്പടയ്ക്കു് അടുക്കാൻ വയ്യാത്തവിധം അനാക്രമണീയസ്വഭാവത്തോടെ അതു് അന്തരീക്ഷം വിളർന്നിലനിന്നിരിക്കും. പിന്നീടു് പീരങ്കിയുണ്ടുകളുടെ ആഘാതമേററു് അതു് നിലം പതിച്ചിരിക്കും. നാട്യവാഴി കൊല്ലപ്പെട്ടിരിക്കാം. അല്ലെങ്കിൽ ശത്രുക്കൾ പിടിച്ചുകൊണ്ടു പോയിരിക്കാം. അതെല്ലാം ഭാവനയിൽ കണ്ടപ്പോൾ എനിക്കു് ആഹ്ളാദമുണ്ടായി. ഇതിനെ ഇംഗ്ളീഷിൽ imaginative realisation

ഇതു സംഭവിക്കുന്നതു്. സാഹിത്യത്തിൽ ഈ ഭാവനാപരമായ സാക്ഷാത്കാരത്തിനു വലിയ സ്ഥാനമുണ്ടു്. ഇടിക്കു പൊളിഞ്ഞുകിടക്കുന്ന ദേവാലയത്തിലെ തൂണുകളിൽ കാണുന്ന അദ്ഭുതശൃംഗുപങ്ങളെ നോക്കി നിങ്ങൾ ഭജനത്തിനു വന്നവരായോ ദീർഘകാലം ആട്ടമാടി കാലുകുഴച്ചു നില്ക്കുകയാണോ, പാട്ടുപാടി ശരീരം വിയർത്തു നില്ക്കുകയാണോ എന്നും മറ്റും കവി ചോദിക്കുമ്പോൾ നമ്മൾ ആഹ്ളാദിക്കുന്നു. ഈ ആഹ്ളാദത്തിനു് അടിസ്ഥാനം ഭാവനാപരമായ സാക്ഷാത്കാരമാണു്. ശ്രീ. ജി. എൻ. പണിക്കർ മനോരമ ആഴ്ചപ്പതിപ്പിൽ (ഏപ്രിൽ 8) എഴുതിയ “വർഷങ്ങൾക്കുശേഷവും” എന്ന ചെറുകഥ ഏദുമായി അനുഭവപ്പെടാത്തതു ഭാവനാപരമായ സാക്ഷാത്കാരം ഉണ്ടാകാത്തതു

കൊണ്ടാണ്. യൗവനകാലം ചെറുപ്പക്കാർക്ക് ചെറുപ്പക്കാരിയെ കണ്ടു. കൗതുകം തോന്നി; അതു സ്നേഹമായി. എങ്കിലും വിവാഹം നടന്നില്ല. രണ്ടുപേരും രണ്ടുജാതിയിലുള്ളവർ. സംവത്സരങ്ങൾ കഴിഞ്ഞു. അവർ കണ്ടുമുട്ടുന്നു. പുരുഷൻ വിവാഹിതനായ അവളോടു പൂർവ്കാലാനുരാഗത്തെക്കുറിച്ച് സംസാരിക്കുന്നു. നമ്മുടെ അടിസ്ഥാനപരമായ അനുഭവമണ്ഡലത്തിനു പരിമിതിസംഭാവമുണ്ടല്ലോ. വിശപ്പിലും കാമത്തിലും അതു എങ്ങിനിലും ഈ പരിമിതിതലത്തിൽനിന്നുതന്നെ രോചിപ്പിക്കുന്നതു സാഹിത്യമാണ്. ഭാവനകൊണ്ടാണ് നാം ആ മോചനം നേടുന്നത്. മറ്റൊരു വിധത്തിൽ പറയാം. കലാകാരൻ സൃഷ്ടിക്കുന്ന സവിശേഷമായ യാഥാതഥ്യത്തിൽ — ദൈവംദിനജീവിതത്തിന്റെ യാഥാതഥ്യത്തിൽനിന്നുകൊണ്ടെ യാഥാതഥ്യത്തിൽ — നാം പ്രവേശിക്കുന്നു. അങ്ങനെ നമ്മളെക്കൊണ്ടു ചെല്ലാൻ അസമർത്ഥമാണ് ജി. എൻ. പണിക്കരുടെ ചെറുകഥ. നിത്യജീവിതത്തിന്റെ സത്യതയിൽനിന്നു വിഭിന്നമായ സത്യതയുടെ തീക്ഷ്ണത ഇക്കഥയിലില്ല. അതിനാൽ ഇതു കലയല്ല. **contrivance** മാത്രമാണ്. കേട്ടുറപ്പായ മധുരമാണ്; കേൾക്കാത്തതു മധുരമല്ല. മധുരമല്ലാത്ത ആഗ്രാഹം കേൾപ്പിക്കാൻ സാഹിത്യകാരന്മാർ ശ്രമിക്കട്ടെ.

സന്നാസിയും സൈക്സും

തിരുവനന്തപുരത്തെ ചാല ഇംഗ്ലീഷ് ഹൈസ്കൂളിൽ ഞാൻ പഠിച്ചിട്ടുണ്ട്. എന്റെ ഒരു ഗുരുനാഥൻ സുരഭമയ്യരായിരുന്നു. സാറാ നല്ല പോലെ കണക്കു പഠിപ്പിക്കും. അതുകൊണ്ടു കട്ടികൾക്കെല്ലാം അദ്ദേഹത്തെ സ്നേഹമായിരുന്നു; ബഹുമാനവുമായിരുന്നു. പക്ഷേ, ചൊവ്വാഴ്ച ദിവസം സാറാ യേക്കനാണ്. അന്ന് ആഴ്ചയിലൊരിക്കലുള്ള ക്ഷൗരം നടത്തിക്കൊടുത്തു കോട്ടിട്ട് പാളത്താറും “പാച്ചി” അദ്ദേഹം വരും. ആ ദിവസം അടിയുടെ പൂരമാണ്. ചൊവ്വതോറും സാറാ ദേഷ്യപ്പെടുന്നതിനു കാരണമെന്നാണെന്നു ഞങ്ങളാലോചിച്ചു. ഷേവ് ചെയ്തതിന്റെ നിറം വെളുപ്പാണ് കാരണമെന്ന് ഒരു

വിദ്യാർത്ഥി, കറുത്ത കോട്ടിടുന്ന ദിവസം ആക്കും ദേഷ്യമായിരിക്കുമെന്ന് റേഡിയേഷനോടു ബന്ധപ്പെടുത്തി വേറൊരുത്തൻ; ചൊവ്വാഴ്ചയായതുകൊണ്ടാണെന്നു മറ്റൊരാൾ. ആ സംശയം പരിഹരിക്കപ്പെടാതിരുന്ന ഇത്രയുംകാലം. എന്നാൽ അടുത്തകാലത്തു ഭഗവാൻ ശ്രീ രഞ്ജിഷിന്റെ ഒരു പ്രസംഗ പത്രത്തിൽ വായിച്ചപ്പോൾ സംശയംതീർന്നു. ഓരോരുത്തർക്കും ഓരോ കലണ്ടറുണ്ടെന്നാണ് ഭഗവാന്റെ വാദം. തികളാഴ്ച ആഹ്ലാദം ചൊവ്വാഴ്ച ലൈംഗികവികാരം, ബുധനാഴ്ച കോപം. അങ്ങനെ പോകുന്നു കാര്യം കറുപ്പുകാലം നമ്മൾ ജീവിക്കുന്നതിൽ കലണ്ടർ തയ്യാറാക്കിവെക്കണം. ഭാര്യയുടെ കലണ്ടറും ശരിപ്പെടുത്തണം. തികളാഴ്ച ഭാര്യയുടെ വിഷാദമാണെങ്കിൽ ഭർത്താവ് അതു മനസ്സിലാക്കി പെരുമാറിയാൽ മതി. ഭഗവാൻ രഞ്ജിഷിന്റെ പല പുസ്തകങ്ങളും ഞാൻ വായിച്ചു. പക്ഷേ, അദ്ദേഹത്തിന്റെ ആശയങ്ങൾ പരക്കിയങ്ങളാണെന്നു മനസ്സിലാക്കിയപ്പോൾ വായനനിർത്തി. മാത്രമല്ല അദ്ദേഹം ലൈംഗികവാദിയായാണെന്നു ഗ്രമിച്ചപ്പോൾ ചെറുപ്പം തോന്നുകയും ചെയ്തു. ലൈംഗികവേഷാധാര്യുടെ പരകാടിയിലുണ്ടാകുന്ന ഹർഷോന്മാദം ദീർഘകരിക്കാൻ എന്തെങ്കിലും മാർഗ്ഗം കണ്ടുപിടിക്കണമെന്ന് ഭഗവാൻ ഉപദേശിക്കുന്നു. എന്നാൽ ഈ ഗീതോപദേശം എനിക്കു വേണ്ടെന്നു ഞാൻ തീരുമാനിച്ചു. **Psychic Discoveries Behind the Iron curtain** എന്നൊരു പ്രധാനപ്പെട്ട പുസ്തകം ഞാൻ മുൻപൊരിക്കൽ വായിച്ചു. അതിലെ പല ആശയങ്ങളും ഭഗവാന്റെ ഉപദേശങ്ങളിൽ വന്നിട്ടില്ല എന്നാണ് എന്റെ സംശയം. ലൈംഗികമായ ശക്തി വലിയ ശക്തിതന്നെ. എന്നാൽ അതിനെ മോക്ഷദായക ശക്തിയായി വ്യാഖ്യാനിക്കുന്ന ഈ ആധുനിക ഗീതാകർത്താവിനോടും അദ്ദേഹത്തിന്റെ ചിന്താഗതി വ്യത്യസ്തമെന്നു വേറൊരു ഭഗവാനായ അഗ്രഹാനന്ദഭാരതിയോടും എനിക്കു യോജിപ്പില്ല. അതിരിക്കട്ടെ മുൻപു പറഞ്ഞ പുസ്തകത്തിൽ ചെക്കോസ്കോവാകൃതിയിലെ പാശ്ചാത്യ സൈക്കോളജിസ്റ്റായ ബർട്ടിസ്ലാവ്

കാഫ്കായുടെ ചില കണ്ടുപിടിത്തങ്ങളെപ്പറ്റി പ്രതിപാദിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഒരുതരം ഊർജ്ജജലാശയം — **energy reservoir** — എല്ലാ മനുഷ്യരിലുമുണ്ടെന്നാണ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ സിദ്ധാന്തം. എത്രകാലം വേണമെങ്കിലും ആഹാരം കഴിക്കാതെ ആളുകൾക്കു കഴിഞ്ഞുകൂടാമത്രേ. ഊർജ്ജജലാശയത്തിൽനിന്നും അല്ലായി ഊർജ്ജം എടുത്തുകൊണ്ടാൽ മതി. കാഫ്കയ്ക്കു വേറൊരു ചികിത്സാമാർഗ്ഗമുണ്ടായിരുന്നു. ക്ഷീണിച്ചവനായ ഉ്നെ അദ്ദേഹം ക്ഷുഭയുടേതായ പശുവിന്റെയോ താഴെ കിടത്തും. ആ മൃഗത്തിന്റെ ഊർജ്ജം തന്നിലേയ്ക്കു പകർന്നെടുക്കുന്ന ആ മനുഷ്യൻ ശക്തനായി ബദ്ധ്യം. കാഫ്കാ മരിച്ചുപോയിയെന്നാണ് തോന്നുന്നത്. ഇല്ലെങ്കിൽ നമ്മുടെ കഥയെഴുത്തുകാരെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ അടുക്കലേയ്ക്കു അയയ്ക്കാമായിരുന്നു. സിദ്ധികളുള്ള ഏതെങ്കിലും കലാകാരന്റെ കട്ടിലിന്റെ താഴെ കഥാകാരനെ കിടത്തിയാൽ അയാൾ ഊർജ്ജം സ്വീകരിച്ച് ആ കലാകാരനെപ്പോലെ ആകുമായിരുന്നു. മനസ്സിലായില്ല വായനക്കാർ? എന്നാൽ വിശദീകരിക്കാം. നമ്മുടെ വൈക്കം മുഹമ്മദുബഷിർ അനുഗ്രഹിതനാണല്ലോ. അദ്ദേഹത്തെ കട്ടിലിൽ കിടത്തുക. ആ കട്ടിലിന്റെ താഴെ ദേശാഭിമാനി വാരികയിൽ “മതിൽ” എന്ന ചെറുകഥയെഴുതിയ ശ്രീ. ശാസ്തർ വളപട്ടണത്തെ കിടത്തുക. സൈക്കോളജിസ്റ്റിന്റെ സിദ്ധാന്തമനുസരിച്ച് ബഷിറിന്റെ ശക്തിവിശേഷം ശാസ്തരിലേക്കു പകരും. പിന്നീട് അദ്ദേഹം “ബാലു കാലസഖി” പോലുള്ള നല്ല നോവലുകളും “പുവനഴം” പോലുള്ള നല്ല കഥകളും എഴുതിത്തുടങ്ങും. ശാസ്തരിന്റെ കഥയൊന്ന വായിച്ചുനോക്കൂ, ഭർത്താവില്ലാതെ ഗർഭിണിയായ ഒരു സ്ത്രീ ഗർഭച്ഛിദ്രത്തിൽ മരിക്കാൻപോകുന്നുപോലും. ബർട്ടിസ്ലാവ് കാഫ്കാ അങ്ങു മരിച്ചുപോയല്ലോ? ഞങ്ങളുടെ നിർഭാഗ്യം,

ശ്രീ. ആർ. രാമചന്ദ്രൻനായർ

ഗവൺമെൻറ് ഡവലപ്പ്മെൻറ് സിക്രട്ടറി ശ്രീ. ആർ. രാമചന്ദ്രൻനായർ (ഐ. എ. എസ്.) വാഗ്മിയും സാഹിത്യപി

തകനാണെന്നു ഞാൻ പറഞ്ഞിട്ടുവേണ്ട വായനക്കാർക്കു മനസ്സിലാക്കാൻ. അദ്ദേഹം അത്രയ്ക്കു പ്രസിദ്ധനാണ്. ശ്രീ. രാമചന്ദ്രൻനായരുടെ പ്രഭാഷണങ്ങൾ കേൾക്കുന്നത് ഉത്കൃഷ്ടമായ അനുഭവമാണ്. അടുത്തകാലത്തു അദ്ദേഹവും ഞാനും ഒരുമിച്ചു കൊട്ടാരക്കരയിൽനിന്നു തിരുവനന്തപുരത്തേയ്ക്കു വരികയായിരുന്നു. രാമചന്ദ്രൻനായർ സാഹിത്യത്തെക്കുറിച്ച് സംസാരിച്ചുതുടങ്ങി “കരുണ”യും “പിംഗള”യും “മഗ്ദലനാരിയ”വും മേഖലിയും മുന്തരിതിയിൽ കൈകാര്യചെയ്തിട്ടുള്ള കൃതികളാണെന്നാണ് പൊതുവായ ധാരണ. അതു ഒരു കൈറിശാമണയായാണെന്നു മുന്ന കൃതികളുടെയും വിഷയങ്ങൾ വർണിക്കുന്നതാണെന്നും അദ്ദേഹം യുക്തിപ്രദീശനത്തോടെ സ്ഥാപിച്ചു. ഓരോ വിഷയത്തെയും അപഗ്രഥനം ചെയ്ത് അവതരിപ്പിക്കാനുള്ള അദ്ദേഹത്തിന്റെ പാടവംകണ്ടു ഞാൻ അത്ഭുതപ്പെട്ടു. കമാനാശാൻ സ്ത്രീ-പുരുഷബന്ധത്തെ നളിനിയിലും ലീലയിലും മറ്റും ചിത്രീകരിക്കുന്നവനെ ചിലരുടെ വാദം അനവധാനതയായുണ്ടായതാണെന്നാണ് രാമചന്ദ്രൻനായരുടെ മതം. അദ്ദേഹം അതു പറഞ്ഞുനിൽക്കുന്നില്ലെങ്കിൽ ഞാൻ ഇങ്ങനെ അറിയിച്ചു: “അതേ! ഈശ്വരൻ സ്നേഹസപ്രഭവനാണ്. അതിനാൽ പ്രപഞ്ചം സ്നേഹമയം. നളിനി സന്യാസിയെ അനേപഷിച്ചതു സ്നേഹത്തിന്റെ പേരിൽ. സന്യാസി “മഹാവാക്യത്തെപോതി” നളിനിയെ മോക്ഷത്തിലേയ്ക്കു നയിച്ചതു സ്നേഹത്തിന്റെ പേരിൽ. “ലീല”യിലെ പ്രതിപാദ്യവിഷയവും വിഭിന്നമല്ല. സ്ത്രീ പുരുഷബന്ധമേയില്ല കമാനാശാന്റെ കൃതികളിൽ.”

വളത്തോളിന്റെയും കമാനാശാന്റെയും ജീവിതചിത്രീകരണമാർഗ്ഗത്തെക്കുറിച്ചും രാമചന്ദ്രൻനായർ പറഞ്ഞു. ജീവിതത്തിന്റെ സമഗ്രഭാവത്തെയും കാവ്യത്തിനു വിഷയമായി സ്വീകരിക്കുകയാണ് വളത്തോൾ അതിനാൽ തീക്ഷ്ണതകറയും അദ്ദേഹത്തിന്റെ കാവ്യത്തിനും. കമാനാശാനാകട്ടെ — ജീവിതത്തിന്റെ സവിശേഷമായ ഭാഗമെടുത്തു പ്രതിപാദനം ചെയ്യുന്നു. അവിടെ പ്രമേയത്തിന്റെ അതിരുകൾ പരിമിതതപം വരു

ഇന്നു അക്കാമനത്താൽ കാവ്യത്തിന് തീക്ഷ്ണത സിദ്ധിക്കുകയാണ്. വ്യാധിമർ നാബോക്കോഫിന്റെ “ലോലിറാ” എന്ന നോവൽ ഉദാഹരണമായി അദ്ദേഹം ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചു സെക്സ് വിഭാഗീയമണ്ഡലമാണ്. അതിൽമാത്രം മനസ്സുവച്ച പ്രതിപാദനം നിർവ്വഹിക്കുന്നതിനാൽ ലോലിറാ എന്ന നോവൽ തീക്ഷ്ണത ആവഹിക്കുന്നു, ശരിയാണ്. തോമാസ് മനിക്കൻ “മാജിക് മൗണ്ടൻ” തീക്ഷ്ണതയുള്ള കൃതിയല്ല. Only the exhaustive is truly interesting എന്ന വിശ്വസിച്ച തോമാസ് മൻ ജീവിതത്തെ സമഗ്രതയോടെ ചിത്രീകരിച്ചു. സമഗ്ര മാവുമ്പോൾ തീക്ഷ്ണത നശിക്കും. അതിനാൽ വള്ളത്തോളിനു കമാരനാശാനെക്കാൾ പൊക്കം കൂടുമെന്നും രാമചന്ദ്രൻ നായക് അഭിപ്രായമില്ല. ചിന്തകനായ ഈ ഐ. എ. എസ്. ഉദ്യോഗസ്ഥന്റെ നേക്ക് എന്നീ കൂടുതൽ ബഹുമാനം തോന്നി. ഉള്ളൂരിന്റെ കൃതികൾക്ക് അദ്ദേഹമെഴുതിയ അവതാരിക ഞാൻ വായിച്ചുനോക്കി. ഉള്ളൂർക്കവിതയെക്കുറിച്ച് പൊതുവായും ഓരോ കാവ്യത്തെക്കുറിച്ച് പ്രത്യേകിച്ചു ഉള്ള ആ പഠനം പ്രൗഢമാണെന്നു ഞാൻ കണ്ടു. മഹാകവി കമാരനാശാന്റെ കവിതപര്യന്തെയ വാഴ്ത്തണമെങ്കിൽ ചിലക്കു ഷേക്സ്പിയറീനെ തെണ്ടിയാക്കണം. അങ്ങനെയുള്ള വർദ്ധിച്ചുയർത്തി മൈതാനപ്രസംഗം നടത്തുമ്പോൾ ആർ. രാമചന്ദ്രൻനായർ തന്റെ അസാധാരണമായ കഴിവുകൾ പ്രദർശിപ്പിക്കാതെ മിണ്ടാതിരിക്കുന്നു. മൗനം വിദ്വാനുഭൂഷണംതന്നെ.

കടമനിട്ട രാമകൃഷ്ണൻ

കടമനിട്ട രാമകൃഷ്ണന്റെ കവിതകൾ ആധുനികസ്വഭാവമുള്ളതാണെങ്കിലും പ്രസ്താവപരങ്ങളല്ല. അദ്ദേഹത്തിന്റെ “കാട്ടാളൻ” എന്ന കാവ്യം ലിറികു സൗന്ദര്യം കൊണ്ട് സഹൃദയനെയാകർഷിക്കും. ധീഷണപരങ്ങളായ കാര്യങ്ങൾ പ്രതിപാദിക്കേണ്ടി വരുമ്പോഴും കടമനിട്ടരാമകൃഷ്ണൻ ധീഷണയെ നിയന്ത്രിക്കുന്നു. മലയാളകവിതയിൽ നൂതനമായ നാദമുളവാക്കിയ കവിയാണ് അദ്ദേഹമെന്നു പറഞ്ഞാലും തെറ്റില്ല.

എന്താണ് അത്യന്താധുനികരീതിയിൽ കടമനിട്ടരാമകൃഷ്ണനെ മാറിനിർത്തുന്ന വസ്തുത? അദ്ദേഹത്തിന്റെ കവിതയിലെ ലയത്തിനു വാക്യഘടനയെക്കാൾ പ്രാധാന്യമുണ്ട്. മററുപലരുടേയും കാവ്യങ്ങളിലെ ലയം വാക്യഘടനയ്ക്കു കീഴ്പ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. വാക്യഘടനയ്ക്കു കവിതയിൽ പ്രാധാന്യം വരുമ്പോൾ അതു കവിതയല്ല, ഗദ്യമാണ്. “കാട്ടാളൻ” എന്ന കവിത വായനിക്കു. അതിലെ “പ്രിമിററി വ് റിംം” നമ്മെ എന്തെന്നില്ലാത്തവിധം ആകർഷിക്കും. “ച്യൂഥി” മാസികയിൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ “ആഴിമഥനം” എന്ന കാവ്യം വായനക്കാർ.

കടയന്നു അവർ തീയാഴി കനലില ചീറിയല്ലെന്നു തിരയുകയാണവർ തീയമൃതം തീരാവ്യാധിത്തിരയാട്ടം

ഈ ആഴിമഥനം കഴിഞ്ഞു അമൃതകുടം ഉയരുമ്പോൾ എന്തുണ്ടാവും?

കടയുകയാണവർ കലവറതൻ കതകമലന്നുതറക്കട്ടെ അമൃതമിരിക്കും നിറകുടം അലയുടേയിതളിൽ തെളിച്ചുമ്പോൾ അതുകണ്ടാർപ്പവിളിക്കാനായ് അണയും ഞാനെൻപെണ്ണോടെ (പൂമി. പുറം 6)

ആശയത്തിന്റെ ചാരുത! ലയത്തിന്റെ ചാരുത!

വി. കെ. എന്നിന്റെ ഹാസ്യം

നിശിതമായി, വാഗ്മിത്വപൂർണ്ണമായി സററയർ ചെിക്കാനറിയാം വി. കെ. എന്നിനു. കോളേജിലെയും സ്കൂളിലെയും പല അധ്യാപകർക്കും വായനയില്ല, ചിന്തനമില്ല. പല ഇംഗ്ലീഷ് അധ്യാപകർക്കും ടെന്നിസണിനുശേഷം കവിതയുള്ള കാര്യമറിഞ്ഞുകൂടാ. മലയാളം പഠിപ്പിക്കുന്നവർക്കു കവിതയെപ്പറ്റമേ അറിയാവൂ. അടുത്തകാലത്തു ഒരു ഇൻറർവ്യൂ നടത്താൻപോയി ഞാൻ ഉദ്യോഗാർത്ഥി അധ്യാപകൻ, എന്റെ ചോദ്യം “ഭാവത്തിൻ പരകോടിയിൽ സ്വയമഭാവത്തിൻ സ്വഭാവം വരാം. ഇതാരുടേതു?” ഉത്തരം, “കമാരനാശാന്റെ

തു?” ചോദ്യം:- അദ്ദേഹത്തിന്റെ എത്രകാവ്യങ്ങളുള്ളതു? ഉത്തരം:- “ചിന്താവിഷയമായസീതയിലുള്ളതു.” അധ്യാപകൻ പോയി. വേറൊരു ഉദ്യോഗാർത്ഥി എത്തുന്നു. എന്റെ ചോദ്യം അയാൾക്കു “ഭാവത്തിൻ പരകോടിയിൽ സ്വയമഭാവത്തിൻ സ്വഭാവം വരാം— വൃത്തമെന്തു?” ഉത്തരം:- കേക. ഈ കേകാകാരണം അധ്യാപകനാണ്.

ഒരു ഇംഗ്ലീഷ് പ്രഫസറോടു ഞാൻ സംസാരിക്കുകയായിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിനു പ്രമോഷൻ കിട്ടാറായില്ലേ എന്നു ഞാൻ ചോദിച്ചു. വികാരഭരിതനായി പ്രഫസർ— എം. എ. ക്ളാസ്സിലെ കുട്ടികളുടെ ഉത്തരക്കടലാസ്സുകൾ നോക്കി അവർക്കു റാങ്ക് നിശ്ചയിക്കുന്ന പ്രഫസർ മറുപടി പറഞ്ഞു:- “അവരെല്ലാവരും ഡിപ്രമോട്ട് ചെയ്യാതിരുന്നാൽമതി” — ഡിപ്രമോട്ട്! ഞെട്ടിപ്പോയി ഞാൻ, [സാഹിത്യവാദപലത്തിൽ എഴുതുന്നതെല്ലാം സത്യമാണ്. ഈ സംഭവം സത്യത്തിൽ സത്യമാണ്] ഉത്തരം അക്ഷരമെവരികളെ വി. കെ. എൻ കളിയാക്കുന്നു തന്റെ “സാംബസദാശിവ” എന്ന കൊച്ചുകഥയിൽ. (മാതൃഭൂമി). അതിനു നമ്പൂരി വർച്ചുചേർത്ത ചിത്രം അസ്സലായിരിക്കുന്നു.

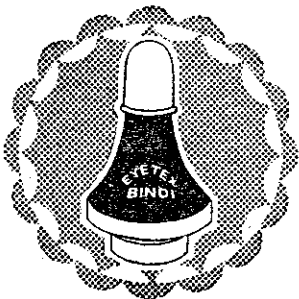
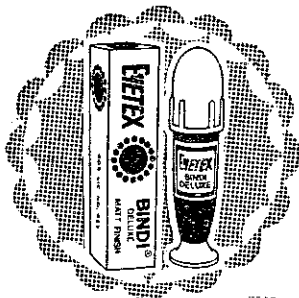
ഇത്രയും സാഹിത്യസാദകനെന്നു നിലയ്ക്കു എഴുതി. “അക്ഷരമെവരിയായ അധ്യാപകനെ കളിയാക്കുന്ന വി. കെ. എൻ കരുതിക്കൂട്ടി ഓരോരുത്തർക്കുവേണ്ടി സാംബസദാശിവ എന്ന പേരു പ്രഗല്ഭനായ ഒരു വ്യക്തിയെ സൂചിപ്പിക്കുന്നില്ലേ?” എന്നെല്ലാം എന്റെ അടുത്തിരിക്കുന്ന ഒരു ഡിദ്വാരത്ഥി — യൂണിവേഴ്സി റി കോളേജിൽ മൂന്നാംവർഷത്തെ ഡിഗ്രിക്ളാസ്സിൽ പഠിക്കുന്ന ഒരു ബാലൻ— ചോദിക്കുന്നു. “എനിക്കറിഞ്ഞുകൂടാ.” വി. കെ. എൻ നിസ്സാരനായ എന്നെ കളിയാക്കിക്കൊണ്ടു മനോരമ ആഴ്ചപ്പതിപ്പിൽ എഴുതിയിരിക്കുന്നു. അതിന്റെകൂടെ ശ്രീ. പെള്ളായണി അർജ്ജുനനെയും ആക്ഷേപിച്ചിരുന്നു. Who is afraid of Virginia Woolf? എന്ന വാക്യത്തിന്റെ തർജ്ജമ വി. കെ. എൻ നല്കിയതു വെള്ളായണി അർജ്ജുനനെ പേടിക്കുന്നതാരു? എന്നായിരുന്നു. നിന്ദനത്തിൽനിന്നും അപമാനത്തിൽനിന്നും മാറിനി

ല്പാൻ ഞാനിപ്പോൾ പഠിച്ചിട്ടുണ്ട്. വായനക്കാർക്കും അതു ശീലിക്കാം, ജോസഫ് എന്നാണ് നിങ്ങളുടെ പേരെന്നിരിക്കട്ടെ. ആരെങ്കിലും നിങ്ങളെ അപമാനിച്ചാൽ “ജോസഫിനെയാണ്” അപമാനിച്ചതു എന്നെല്ലാ എന്നു കരുതാൻ പഠിക്ക. അങ്ങനെ ശീലിച്ചാൽ എല്ലാം ജോസഫിനെ മാത്രമേ ബാധിക്കൂ. ജോസഫിലുള്ള “ഞാൻ” എന്ന അംശത്തെ ബാധിക്കില്ല. വാദപരലം എഴുതുന്നതുകൊണ്ടു എന്നിങ്ങനെയുള്ള അയയ്ക്കുന്നു. നേരിട്ടു ചിന്ത പറയുന്നു. കത്തുകൾ കിട്ടുമ്പോഴും ചിന്ത കേൾക്കുമ്പോഴും കൃഷ്ണൻനായർക്കാണ് കത്തുകിട്ടിയതു്. കൃഷ്ണൻനായരാണ് ചിന്ത കേട്ടതു് എന്നു ഞാൻ വിചാരിക്കുന്നു. അതുകൊണ്ടു “സാംബസദാശിവ” എന്ന പ്രയോഗംകണ്ടു വേദനിക്കുന്ന വ്യക്തി സ്വയം ആശ്വസിപ്പിക്കട്ടെ “സാംബസദാശിവനെയാണ്” വി. കെ. എൻ ആക്ഷേപിച്ചതു്. എന്നെല്ലാ ഇടയ്ക്കു ഇത്രയും പറഞ്ഞിട്ടു ഓരോരുത്തർക്കുവേണ്ടി എഴുതട്ടെ. വി. കെ. എന്നിന്റെ സററയർ നന്നായിരിക്കുന്നു മനുഷ്യന്റെ ദൗർബല്യങ്ങളെ കളിയാക്കാം അവന്റെ കലാപരങ്ങളായ പ്രവർത്തനങ്ങളെ നിശിതമായിത്തന്നെ വിമർശിക്കാം. നേരിട്ട അയാളെ ആക്ഷേപിച്ചുകൂടാ.

സ്വന്തമായി എന്തെങ്കിലും പറയൂ

“കഥ” എന്ന മാസികയിൽ ശ്രീ. ഉണ്ണി കുറുപ്പൻ തിരുവാഴിയാടിന്റെ ഞാൻ എന്ന ചെറുകഥ, കഥപറയുന്ന ആളിനെ രത്നമെന്ന പേരുള്ള ഒരുത്തനായി തെറ്റിദ്ധരിക്കുന്നു രണ്ടു പെൺകുട്ടികൾ അയാളെ ശുഭദൃഷ്ടാസായി കരുതുന്നു ന്യൂഡൽഹിയിൽവെച്ചു പോലീസുകാർ അയാളെ യഷ്പന്ത് എന്ന കൊലപാതകിയായിക്കരുതി അറസ്റ്റ് ചെയ്യുന്നു. ഗംഗ എന്ന സ്ത്രീ അയാളെ സ്വന്തം ഭർത്താവായി കാണുന്നു. മററു മാർഗ്ഗങ്ങളാണെ അയാൾ അതു അംഗീകരിച്ചുകൊടുക്കുന്നു. എന്നാൽ യഥാർത്ഥത്തിൽ അയാൾ രത്നമോ ശുഭദൃഷ്ടാസോ യഷ്പന്തോ ഗംഗയുടെ ഭർത്താവു് ഗോപനോ അല്ല. യൂറോപ്യൻ സാഹിത്യവുമായി പരി

ഐടെക്സ്
സൗന്ദര്യ സാധനങ്ങൾ



ARAVIND
LABORATORIES
MADRAS-600 033

AL-MAL 12

ചയമില്ലാത്തവർ ഇക്കഥ വായിച്ചു "ഭേഷം" എന്ന പരയുന്നതുകൊണ്ട് എനിക്കുണ്ടാകുന്ന ഉദ്ദേശ്യമെന്താണെന്ന് പ്രയാസം. സപിസ്സ് നാടകകർത്താവും നോവലെഴുത്തുകാരനുമായ മാക്സ് പ്രിഷ് "ഐഡൻറിറ്റി"യെക്കുറിച്ച് എഴുതിയ നോവലുകളും നാടകങ്ങളും എനിക്കു പരിചിതങ്ങളാണ്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ I'm not Stiller എന്ന നോവലിൽ സ്റ്റില്ലറിൽ സമുദായം ഒരു "ഇമേജ്" അടിച്ചേല്ക്കുന്നതായി വർണ്ണിക്കുന്നു. അയാൾ ആ "ഇമേജ്" സ്വീകരിക്കുന്നില്ല പ്രിഷിന്റെ Don Juan or Love of Geometry എന്ന നാടകത്തിൽ സ്ത്രീവിരോധിയായ ഡോൺ ജൂവനെ കാണാം. അയാൾക്കു ഗണിതശാസ്ത്രത്തിലാണ് താൽപര്യം. തങ്ങളെ ഡോൺജൂവൽ ഇഷ്ടപ്പെടുന്നില്ല എന്ന ഒറ്റക്കാരണത്താലാണ്. മെസ്സർമാർ അയാളെ സ്നേഹിക്കുന്നു. അവരുടെ മുൻപിൽ ചെന്ന് ആത്മഹത്യക്ക് അയാൾ സന്നദ്ധനാകുന്നു. പക്ഷേ താനറിയാതെ വിവാഹത്തിൽ ഉൾപ്പെട്ടുപോകുകയും ചെയ്യുന്നു. ഒരാളിനെക്കുറിച്ച് സമുദായം നിർമ്മിച്ചുവെക്കുന്ന "ഇമേജ്" അയാളുടെ സത്യാത്മകമായ വ്യക്തിത്വത്തെക്കാൾ പ്രാധാന്യമുണ്ടെന്നാണ് മാക്സ് പ്രിഷിന്റെ വാദം. കൃഷ്ണൻനായർ നല്ലവനാണ് എന്ന് സമുദായം ഒരു "ഇമേജ്" അയാളിൽ അടിച്ചേല്പിച്ചാൽ യഥാർത്ഥത്തിൽ ചിത്തമനുഷ്യനായ കൃഷ്ണൻനായർ അപ്രത്യക്ഷനായിപ്പോകും. സമുദായത്തിന്റെ ഇമേജ് അയാൾ സ്വീകരിക്കുകയും ചെയ്യും. ഐഡൻറിറ്റിയെക്കുറിച്ചുള്ള ഇമ്മാതിരി "പ്രശ്നങ്ങൾ" മാക്സ് പ്രിഷ് ഭംഗിയായി കൈകാര്യം ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. ഉണ്ണികൃഷ്ണൻ തിരുവാഴിയോടു അതിനു വേണ്ടി പ്രയാസപ്പെടണമെന്നില്ല.

സാർത്ത്രം സാഹിത്യവും പട്ടിണിയും

റഷ്യയിൽപ്പോയി മടങ്ങിയെത്തിയ സാർത്ത് Literature is Shit എന്ന പാഠനത്തായി സിമോൻ ദെ ബൊവ്വായിന്റെ ആത്മകഥയിൽകുണ്ടു വിശന്നു മരിക്കാൻ പോകുന്ന ശിശുവിന്റെ കഷ്ടപ്പാടും ത (ശേഷം 38-ൽ)

ചോര. ചോരയുടെ തുടർച്ച.

വാസു തന്റെ രക്തത്തിന്റെ തുടർച്ചയിലേക്കു നോക്കിനിന്നു. അവൻ ആകെ ആവേശമായിരുന്നു. അവൻ ആകെ ഭ്രാന്തായിരുന്നു. ഇത്ര തീവ്രവും തീക്ഷ്ണവുമായ ഒരു ഉന്മാദാവസ്ഥയിൽ താൻ ഒരിക്കലും പെട്ടുപോയിട്ടില്ലെന്നും അയാൾ മനസ്സിലായി. അവന്റെ ഉൾക്കിളികൾ ഭ്രാന്തെത്തമാതിരി ചിറകടിച്ചു പറന്നു നടന്നു.

വീണ്ടും വീണ്ടും വീണ്ടും വാസു അതിലേക്കു നോക്കി. ആ കണ്ണുകളിന്റെ ഉൾത്തടത്തിൽ, ആ കണ്ണുകളിൽ, ചെറിയ അധരങ്ങളിൽ, ചെറിയ നിറുകയിൽ ഒക്കെ അവൻ തന്റെ പ്രതിച്ഛായ തിരയുകയായിരുന്നു.

എന്റെ മോളാണിവൾ, അവൻ പറഞ്ഞു, എന്റെ രക്തത്തിൽനിന്നു പിറന്ന പൊന്നുമോൾ. അവന്റെ കണ്ണുകൾ ഭ്രാന്തെത്ത സ്നേഹചുംബനങ്ങൾക്കൊണ് മകളുടെ ഫോട്ടോയെ വീർപ്പു മുട്ടിച്ചു. അവളെ എടുത്തുനിന്ന സരസമ്മയുടെ മുഖത്തു് ഒന്നു വെറുതെ ഓടിയലഞ്ഞിട്ട് കണ്ണുകൾ വീണ്ടും മടങ്ങിവന്നു കണ്ണിനേൽ തറഞ്ഞു.

ആ നിമിഷത്തിൽ നാട്ടിൽ പറന്നെത്തണം എന്നും അവനു തോന്നി. നാട്ടിലെത്തി സരസമ്മയുടെ കൈകളിൽനിന്നു തന്റെ മകളെ തട്ടിപ്പറിക്കണം. അവളുടെ മേലാകെ ഉമ്മവെയ്ക്കണം; അവളെ ഇക്കിളിപ്പട്ടണം. ചിരിപ്പിക്കണം അവളെ എടുത്തു പാട്ടുംപാടി നാടാകെ അലഞ്ഞു നടക്കണം. നാട്ടിലുള്ളവരെക്കൊന്നാണെല്ലാം വാസുവിന്റെ പിന്തുടർച്ചാവകാശിയെ. പിന്നീടൊരിക്കലും അവളെ താഴെ നിർത്തരുത്. അവൾ എപ്പോഴും തന്റെ കയ്യിൽക്കണ വേണം.

സരസമ്മ പ്രസവിച്ചെന്നറിഞ്ഞ നിമിഷത്തിൽ ഇമ്മാതിരി ഭ്രാന്തും ഉള്ളിൽ പത്തു പൊന്തിയതാണ്. ഉടനെ നാട്ടിലേക്കു പുറപ്പെടാൻ തെവെട്ടുതാണ്. ഒട്ടവിൽ കൂടുതൽ ആലോചിച്ചിട്ട് ആ പരിപാടി വേണ്ടെന്നുവെച്ചു. താൻ ഓടിച്ചെല്ലുക എന്നതല്ല പ്രധാനം. അവർക്കുവേണ്ടി പണിയെടുക്കുക എന്നതാണ്. ചെല്ലുമ്പോൾ, സരസമ്മയോടു പറഞ്ഞതുപോ

ഇന്നാഴ്ചയുടെ ലോകം 30

ലെ, പ്രതാപത്തിൽ ചെല്ലുക എന്നതാണ് ഉള്ളിലുണ്ടാകുന്ന ശക്തമായ വികാരങ്ങളെ അന്ന് പ്രായോഗികചിന്തയുടെ ഊക്കൻ കല്ലുകളാൽ ചിറകെട്ടി തടഞ്ഞുനിർത്തി. കഴിഞ്ഞ രണ്ടുമാസക്കാലം അമർത്തിവച്ചിരുന്ന വികാരങ്ങൾ ഒക്കെക്കൂടി മകളുടെ ഫോട്ടോ കിട്ടിയനിമിഷത്തിൽ പൂർവ്വധികം കരുത്തോടെ വീണ്ടും കമിഞ്ഞുയർന്നു. താൻ കെട്ടി ഉയർത്തിയ പ്രായോഗികചിന്തയുടെ അണക്കെട്ടുകൾ വികാരങ്ങളുടെ ഈ ശക്തമായ മലവെള്ളപ്പാച്ചിലിൽ പൊട്ടിത്തകർന്നു വീഴുമെന്ന് അവൻ ഭയന്നു.

മടലോ
രരിത്ത
സമ്പ്യ

കാക്കനാടൻ

ആ വൈകുന്നേരമാകെ വാസു ഒറ്റയ്ക്ക് അലഞ്ഞു നടന്നു. അവൻ ആകെ അസ്വസ്ഥനായിരുന്നു. ഒന്നും തീരുമാനിക്കാൻ അവനു കഴിഞ്ഞില്ല അവൻ കടലോരത്തെ മണലിൽ ഉദാസീനനായി നടന്നു. കടലോരത്തെ നിരത്തിൽ നടന്നു. ഇടയ്ക്കിടെ വഴിവിളക്കുകളുടെ ചുവട്ടിൽനിന്നും, കീഴയിൽനിന്നും പഴംസെടുത്തു തുറന്നും, ആ ഫോട്ടോ പുറത്തെടുത്തും അവൻ അതിൽക്കണ നോക്കിനിന്നു. വീണ്ടും പഴംസ കീഴയിൽ നിക്ഷേപിച്ചു. വഴിവക്കത്തെ അരമതിലിൽ ഇരുന്നു. വീണ്ടും എണീറ്റു നടന്നു. വീണ്ടും ഇരുന്നു. ചില

പോൾ വീണ്ടും കടൽതീരത്തെ മണലിലിറങ്ങി നടന്നു. നഗരത്തിന്റെ തിരക്കിലേക്കും സുഹൃത്തുക്കളുടെ നടുവിലേക്കും അപ്പോൾ തിരിച്ചുപോവാൻ അവൻ ആഗ്രഹിച്ചില്ല പ്രായേണ വിജനമായ കടലോരനിരത്തും, അപരിചിതർ അവരവരുടെ കാര്യംനോക്കി ഇരുന്നിരുന്ന കടലോരവും, അവൻ ആവശ്യമായ ഏകാന്തത നൽകി കടലോരത്തുനിന്ന് ആർക്കാർ പൊഴിഞ്ഞുപൊഴിഞ്ഞു പോയ്ക്കോണ്ടിരുന്നു. കടലോരത്തെ ആർത്തിരക്കും നേർത്തുനേർത്തുവന്നു. അതവൻ ഇഷ്ടമായി. കടൽക്കാരോടൊപ്പം ദൂരെ തുറമുഖത്തു് നങ്കൂരമടിച്ചിരുന്ന കപ്പലുകളിലെ വെളിച്ചങ്ങളും അകലെ ആകാശത്തിൽ മിന്നിത്തിളങ്ങുന്ന നക്ഷത്രങ്ങളുടെ തെളിച്ചങ്ങളും കണ്ടു്, മണല്ല്പാപ്പിൽ അവൻ കിടന്നു. അവന്റെ മനസ്സ് അപ്പോഴും പ്രശാന്തിയുടെ വിദൂരതീരം, തീരയുകയായിരുന്നു.

ഒട്ടവിൽ വാസ്യ എണീറ്റൊരു. അവൻ ചുറ്റിലും നോക്കി. അവനിൽനിന്നു വളരെ അകലെ അല്ലാതെ ഉച്ചത്തിൽ സംസാരിച്ചും പൊട്ടിച്ചിരിച്ചും ഇരുന്നിരുന്ന ചെറുപ്പക്കാരുടെ ഒരു സംഘമല്ലാതെ കടൽതീരത്തു് മറ്റൊരും ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. കടലോരത്തെ നിരത്തിൽ, ഒരു വഴിവിളക്കിനു ചുവട്ടിൽ, പാർക്ക് ചെയ്തിരുന്ന ഒരു കാരിന്നടുത്തു് രണ്ടുപേർ നില്ക്കുന്നതുകണ്ടു. അവർ ആരെ യാകാത്തു നീല്ക്കുകയാണെന്നു തോന്നി. വാസ്യ എണീറ്റപ്പോൾ ചെറുപ്പക്കാരുടെ സംഘവും എണീറ്റതു് അവൻ ശ്രദ്ധിച്ചു.

മണല്ല്പാപ്പത്തെ ഇരുട്ടിലൂടെ അവൻ കടലോരനിരത്തിലെ വെളിച്ചത്തിന്നുനേരമെന്നു.

എന്റെ വെളിച്ചങ്ങൾ എത്രയോ അകലെയാണ്, അവൻ ദുഃഖിച്ചു.

അപ്രതീക്ഷിതമായാണ് ആക്രമണമുണ്ടായതു്. നിരത്തു് എത്തുന്നതിനു മുൻപ് മണല്ല്പാപ്പത്തെ ഇരുട്ടിൽവെച്ചതന്നെ അക്രമികൾ അവന്റെമേൽ ചാടിവിടുന്നു. തന്റെ സ്മിപം ഇരുന്നിരുന്ന, താൻ എണീറ്റപ്പോൾ എണീറ്റൊരു തന്റെ പിന്നാലെ വന്നിരുന്ന ചെറുപ്പക്കാർ തന്നെ ആക്രമിക്കാൻ വന്നവരാണെന്നു് അവൻ സ്വപ്നത്തിൽപോലും കരുതിയിരുന്നില്ല. ആ



സായാഹ്നത്തിൽ നേരത്തെമുതൽ പലയൂടെങ്ങളിൽവെച്ചും അവൻ അവരെ കണ്ടിരുന്നു. ഒരു പരിചിതമുഖംപോലും അക്കൂട്ടത്തിൽ ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. അപരിചിതരായ ചെറുപ്പക്കാരുടെ ഒരു സംഘം യാതൊരു കാരണവും കൂടാതെ തന്റെമേൽ ചാടിവിടുന്നതു് അവനെ അതിശയിപ്പിക്കുകയും അമ്പരപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു. അതിശയിച്ചുനില്പാൻ, പക്ഷേ, അവസരം ഉണ്ടായിരുന്നില്ല.

പ്ര. അമ്പരന്നുനിന്നിട്ടു്, അപ്പോൾ, പ്രയോജനവും ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. അക്രമികളെ നേരിടുക എന്നതായിരുന്നു, അവരിൽനിന്നു രക്ഷപ്പെടുക എന്നതായിരുന്നു ആവശ്യം. വാസ്യ അവസരത്തിനൊത്തു് ഉയർന്നു. ആത്മരക്ഷയ്ക്കുവേണ്ടി പൊരുതിയപ്പോൾ എവിടെനിന്നോ അജ്ഞാതമായ കരുത്തുകൾ തന്നിൽ ഇരമ്പി ഉയരുന്നവെന്നു് അവനെന്നെ അനുഭവപ്പെട്ടു. അ

വന്നതന്നെ വിശ്വസിക്കാനാവാത്തതു ചുറ്റും ചുറ്റുംകോടെയാണ് വാസ്യ അക്രമികളുമായി ഏറ്റുമുട്ടിയതു്. ശരീരത്തിന്റെ വേദനപോലും അവൻ അപ്പോൾ അറിഞ്ഞില്ല. താൻ അക്രമിക്കപ്പെടുന്നു എന്നവൻ അറിഞ്ഞു. ഇവരോടു മല്ലിട്ടു് സ്വയം രക്ഷപ്പെട്ടേ മതിയാവൂ എന്നു് അവൻ അറിഞ്ഞു. തന്നെ സഹായിക്കാൻ ഈ ഇരുട്ടത്തു്, ഈ വിജനതയിൽ മറ്റൊരും ഉണ്ടാവില്ലെന്നു് അറിഞ്ഞു. തനിക്കു തന്നെ താൻതന്നെ എന്നറിഞ്ഞു. സകസമയമായും മകളുടെയും മുഖങ്ങളിൽ അവന്റെ ഉള്ളിൽ തെളിഞ്ഞു. താൻ ഒരിക്കൽപോലും കണ്ടിട്ടില്ലാത്ത മകളെ കാണണമെങ്കിൽ, ആ മകളെയും സമസമയെയും പോറ്റണമെങ്കിൽ ഇവിടെനിന്നു് താൻ രക്ഷപ്പെട്ടേ പറ്റൂ, ഈ പോരാട്ടത്തിൽ വിജയിച്ചേ പറ്റൂ എന്നും അവൻ അറിഞ്ഞു. ഈ അറിവുകൾ അവന്റെ ചോർമ്മയുടെ ബോധതലങ്ങളിൽ പൊന്നി വരികയല്ല ചെയ്തതു്. അവന്റെ സിരകളിലും രക്തധമനികളും ഉണർന്നു്, അവന്റെ കൈകൾ ലുകൾക്കു് അസാമാന്യമായ കരുത്തും മനസ്സിന്നു് അസാധാരണമായ തന്മറേയും നൽകിയ പ്രേരണകളായിരുന്നു അവ; ആ അറിവുകൾ.

കടൽതീരത്തെ മണല്ല്പാപ്പിൽ, നിരത്തിലെ വെളിച്ചങ്ങളുടെ നിഴൽ പ്രദേശത്തു നടന്ന സംഘട്ടനം ഉഗ്രമായിരുന്നു. വാസ്യവിന്നു് ഒന്നും കാർമ്മയുണ്ടായിരുന്നില്ല. ആത്മരക്ഷ, ആത്മരക്ഷ, അതിന്നു വേണ്ടി പോരാട്ടക എന്നൊരു അവബോധം അവന്റെ ഉള്ളിൽ എവിടെയോ, ഏതൊ അജ്ഞാതമായ ഒരു കോണിൽ ശക്തമായി നിന്നു് അവനെ പോരാടാൻ പഠിപ്പിച്ചു. അതിന്നാവശ്യമായ കരുത്തും ചുറ്റും അവന്നു നല്കി

കാലങ്ങൾക്കുശേഷമാണു് കടല്പാറ്റിനെതിരെയാണ് താൻ പോരാട്ടനതെന്നവന്നു തോന്നിയതു്. അത്ഭുതത്തോടെ അവൻ ചുറ്റിലും നോക്കി അക്രമികളുടെ തുരുമ്പുപോലും അവിടെയെങ്ങും ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. താൻ ഇത്രയും അക്രമികളെ എതിത്തു തോല്പിച്ചു് രക്ഷപ്പെട്ടിരിക്കുന്നുവെന്നു് അവനെന്നെ വിശ്വസിക്കാൻ കഴിഞ്ഞില്ല. അവൻ കൈകാലുകൾ കടഞ്ഞു നിവർത്തി. കഴുത്തും താടിയും ഒക്കെ തട

വിനോദി. താൻ തന്നെയാണ് കടലോരത്തു നില്ക്കുന്നതെന്നു പറയുക. കടലിലിരിക്കുന്ന തീരകൾ കണ്ടപ്പോൾ, കപ്പലുകളിലെ വെളിച്ചങ്ങൾ കണ്ടപ്പോൾ, തീരിഞ്ഞുനോക്കി നിരത്തിലെ വെളിച്ചങ്ങൾ കണ്ടപ്പോൾ തന്റെ ഉണ്മയെക്കുറിച്ച് അവിൻ തികച്ചും ബോധവാനായി.

ഇതു ഞാനാണ്, വാസു, അവൻ കരുതി: ഞാൻ മഹാനഗരത്തിലെ കടലോരത്താണ്, ഇതു മാത്രമേയുള്ളൂ.

അവിൻ നിരത്തിനു നേരെ നടന്നു.

നിരത്തിലേക്കു കാലേടുത്തു കത്തിയപ്പോൾ തികച്ചും അപ്രതീക്ഷിതമായി ഒരു ശബ്ദം പറഞ്ഞു.

"കൺഗ്രാജുലേഷൻസ്, യങ്മാൻ!" എത്ര പുതിയ പ്രതിസന്ധിയെയും നേരിടാനുള്ള മാനസികമയ തയ്യാറെടുപ്പോടെ വാസു തെട്ടിത്തിരിഞ്ഞുനിന്നു.

കുററിത്താടി. ഹൃദയം തലപ്പാവു. തടിച്ച കറിയ ശരീരം. ഇടുങ്ങിയ കണ്ണുകൾ. കുറുത്തകാലുറയും വെള്ളനിറമുള്ള ശരീരത്തോടു പറ്റിക്കിടക്കുന്ന ജേഴ്സിയുമാണ് വേഷം. ഒരു കാൽ നിരത്തുവക്കത്തെ അരമതിലേക്കു എടുത്തുവെച്ചു ഒരു ചുരുട്ടും കടിച്ചുപിടിച്ചു നീല്ക്കുകയായിരുന്നു അയാൾ അയാൾക്കു പിന്നിൽ നേരത്തെ താൻ അകലെ കണ്ട വലിയ കറു വാസു കണ്ടു. കാറിൽ ചാരി മരറ: രാളും നിന്നിരുന്നു. രണ്ടാമൻ വെള്ള ഹാഫ് പാൻറസും വെള്ള ഷർട്ടും ധരിച്ച ഒരു കുറുത്ത ചെറുപ്പക്കാരനായിരുന്നു.

കറിയ മനുഷ്യൻ നീട്ടിയപരുക്കൻകൈ വാസു സ്വീകരിച്ചു.

"ഞാനെല്ലാം കണ്ടു," താടിക്കാരൻ പറഞ്ഞു: "അവന്മാർ ഇവിടുത്തെ സ്ഥിരം റൗണ്ടികളാണ്. പിടിച്ചുപറിയാണ് തൊഴിൽ. അസമയത്തു ആൾക്കാർ വന്നിരിക്കാൻ അവന്മാർ സമ്മതിക്കില്ല. ഇവിടെ ആരും സാധാരണ ഈ നേരത്തെങ്ങും ഹെറോയിൻ റോറില്ല. നിങ്ങളിവിടെ പുതിയ ആളാണോ?"

"തീർത്തു പുതിയ ആളല്ല," വാസു പറഞ്ഞു! "പക്ഷേ, ഈ അന്തരം പുതിയതാണ്."

"ദേ!" അപരൻ അത്ഭുതം പ്രകടിപ്പിച്ചു. "എന്നിട്ടാണോ ഇവന്മാരെ മുഴുവൻ തല്ലി യോടിച്ചതു? എനിക്കു വിശ്വാസം വരുന്നില്ല."

നില്ക്കും. "ഞാനാണ് തല്ലിയതല്ല സാരം, എന്റെ ജീവൻ രക്ഷിക്കാൻ ശ്രമിച്ചതാണ്."

"അതു ശരി." താടിക്കാരൻ ചുട്ടേപ്പുക ഉതിർത്തു ചിരിച്ചു. "എന്തായാലും നന്നായി. ആരെ പേരെന്താ?"

വാസു ചേർത്തു പറഞ്ഞു. ജോലിസ്ഥലവും താമസസ്ഥലവും കൈപ്പറ്റി.

"അപ്പോ, ഞാൻ നിങ്ങളെ അവിടെക്കൊണ്ടുവന്നാൽ, കാറുണ്ടു്." തലപ്പാവു കാർക്ക് പറഞ്ഞു.

"ഞാൻ നടന്നുപോയപ്പോൾ" വാസു ഒഴിഞ്ഞുമാറി.

"നേരം വളരെവൈകി." അപരൻ പറഞ്ഞു: "പിന്നെ, പേടിക്കാനൊന്നുമില്ല നിങ്ങൾക്കു് എന്നെ വിശ്വസിക്കാം."

അയാളെ വിശ്വസിക്കാം എന്നു വാസു വിരോധം തോന്നി. മാത്രമല്ല, പേടി എന്ന വാക്കിനോടു് അപ്പോൾ അവനു പൂർണ്ണമായിരുന്നു എതിർപ്പുകളിൽനിന്നും താൻ രക്ഷപ്പെടും എന്ന ഒരു വിശ്വാസം ഒരു ജപരംപോലെ അചനിത തുളളിനിന്നു.

പുതിയ സ്റ്റേമിൽ ഡോർ തുറന്നു: കയറിക്കൊള്ളു്.

വാസു കയറി. പിന്നാലെ അയാളും കയറി.

കാറു ചാർജിന്ന ചെറുപ്പക്കാരൻ വാസു ഉറപ്പിച്ചുതുപോലെ ഡ്രൈവർസീറ്റിലേക്കു എത്തി.

പുറത്തെ രാത്രിയിൽനിന്നും കാററത്തു് കാറിനുള്ളിലേക്കു മാറിയതായിരുന്നു തണുപ്പ് ഉറപ്പായിരുന്നു, തന്റെ പല്ലുകൾ കൂട്ടിയിടിക്കാതിരിക്കാൻ വാസു പ്രത്യേക ശ്രദ്ധിച്ചു.

"എന്തെങ്കിലും പറയാമോ?" അവന്റെ സഹയാത്രികൻ അന്വേഷിച്ചു: "വേണമെങ്കിൽ നമുക്കു് ഒരു ഡോക്ടറെ കാണാം."

"എന്താ വേണ്ട സാർ," വാസു പറഞ്ഞു: "കിട്ടുമെങ്കിൽ നമുക്കു് ഒരു ചായകുടിച്ച് പോവാം ഞാൻ ഭക്ഷണം കഴിച്ചിട്ടില്ല, വൈകിട്ടു്."

"അതു ശരി," അപരൻ ചിരിച്ചു: "അപ്പോ വല്ലതും കഴിച്ചിട്ടായിരുന്നെങ്കിൽ റ്റുണ്ടു് കുറേക്കൂടി കൊഴുത്തു."

അവരൊന്നിച്ചു ഭക്ഷണം കഴിച്ചു. വാസു തന്നെയാണ് ബിൽ കൊടുത്തതു്. മറ്റൊരാൾ എത്ര നിർബുദ്ധിച്ചിട്ടും അ

വിൻ വഴങ്ങിയില്ല.

യാത്ര തുടരവേ, താടിക്കാരൻ പറഞ്ഞു: "കയ്യുക്കളുവേണമെങ്കിൽ കണ്ടെത്ത, ഈ ലോകത്തു് സ്ഥാനം. അല്ലെങ്കിൽ—" തെല്ലിട ആലോചിച്ചിട്ടു് അയാൾ കൂട്ടിച്ചേർത്തു: "കയ്യുക്കു വിലയ്ക്കു വാങ്ങാനുള്ള പണം വേണം."

വാസു ചിരിച്ചെങ്കിലും അയാൾ പറഞ്ഞതു് നേമാണെന്നു് അവനും തോന്നി. കാറിൽ നിന്നിറങ്ങുമ്പോൾ പഴ്സിൽ നിന്നും ഒരു കാർഡെടുത്തു നീട്ടിക്കൊണ്ടു് താടിക്കാരൻ പറഞ്ഞു: "എന്റെ അഡ്രസ്സും ഫോൺ നമ്പരും ഇതിലുണ്ടു്, നമുക്കു തമ്മിലൊന്നു് കാണണം സൗകര്യമുള്ളപ്പോൾ ഫോൺ ചെയ്യുക: ഞാൻ കാറു് കൊണ്ടു്."

വാസു കാർഡു് വാങ്ങി. "അപ്പോ, എന്തു കാണാം?" "അടുത്തുതന്നെ," വാസു പറഞ്ഞു. "കഴിയുമെങ്കിൽ ഈയൊഴുതന്നെ." "ശരി." "ഗ്രൂപ്പ് ഹൈററു്." "ഗ്രൂപ്പ് ഹൈററു്."

ശേഖരൻമാസ്റ്റർ ഉറങ്ങാതെ വാസുവിനെ കാത്തിരിക്കുകയായിരുന്നു. അവൻ മകളുടെ ഫോട്ടോ മാസ്റ്റർ കാട്ടിക്കൊടുത്തു. കഴിഞ്ഞ അനിഷ്ട സംഭവത്തിന്റെ ഒരു ലഘുവിവരണവും നൽകി. ശേഖരൻ മാസ്റ്റർ നിശ്ശബ്ദനായി കേട്ടിരുന്നു.

ഒടുവിൽ, അയാൾ പറഞ്ഞു: "പാവം കട്ടികൾ നിന്റെ പഴ്സു് നിറയെപണം കാണുമെന്നാണവർ കരുതിയതു്. നീ കൂടെക്കൂടെ അതു തുറക്കുകയും പരിശോധിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതു കണ്ടപ്പോൾ. ഇനിയെങ്കിലും കൂടെക്കൂടെ ഫോട്ടോ നോക്കി മറ്റുള്ളവരെ തെറ്റിദ്ധരിപ്പിക്കാതിരിക്കുക."

വാസുവിനു ചിരി വന്നു.

ഉറങ്ങാൻ കിടന്നിട്ടു് പെട്ടെന്നൊന്നും ഉറങ്ങാൻ വാസുവിനു കഴിഞ്ഞില്ല, ഉറങ്ങാത്ത മണിക്കൂറുകളിലൂടെ അവൻ ഉറപ്പാൻവാന്റെ കുററിത്താടിയും ചുരുട്ടും ചുരുട്ടുവെട്ടുത്തിൽ തിളങ്ങുന്ന ഇടുങ്ങിയ കണ്ണുകളും കണ്ടു. അയാളുടെ ദൃഢമായ ശബ്ദം കേട്ടു: "കയ്യുക്കളുവേണമെങ്കിൽ കണ്ടെത്ത ഈ ലോകത്തു സ്ഥാനം." അതു ശരിയാണെന്നു് അവനും തോന്നി.

വാക്കുപാലിക്കാൻവേണ്ടി മാത്രമാണു് വാസു ഉറപ്പാൻവാനെ ഫോൺ ചെയ്തതു്. അയാൾ കാര്യമല്ല മറിനാബീച്ചിൽവെച്ചു് അയാൾ തമ്മിൽ കണ്ടു ആളൊഴിഞ്ഞ ഭഗത്തു ചെന്നിരുന്നു് അവർ സംസാരിച്ചു.

വാസുവിനു ഡ്രൈവിങ്ങു് അറിയാമെന്നു കേട്ടപ്പോൾ അയാൾ സന്തോഷം പ്രകടിപ്പിച്ചു.

"ലൈസൻസിൽ കുറേയുണ്ടോ?" ഉറപ്പാൻവാൻ ചിരിച്ചുകൊണ്ടു് പറഞ്ഞു! "അതിനെക്കുറിച്ച് വാസു വിഷമിക്കണ്ട. അക്കാര്യം എനിക്കുവിട്ടേക്കൂ."

തനിക്കുവേണ്ടി ചിലപ്പോൾ, വാസുവിനു സമയമുള്ളപ്പോൾമാത്രം, ചില സഹായങ്ങൾ ചെയ്യാമോ എന്നു് ഉറപ്പാൻവാൻ ചോദിച്ചു. അതിനു തക്കതായ പ്രതിഫലം നൽകാൻ അയാൾ തയ്യാറാണ്.

"രണ്ടു ഗുണങ്ങളാണ് വേണ്ടതു്," ഉറപ്പാൻവാൻ വിശദീകരിച്ചു. "താൻറം, സത്യസന്ധത. ഇതു രണ്ടും വാസുവിനുണ്ടെന്നു് എനിക്കു വിശ്വാസമുണ്ടു്."

വാസു മറുപടി ഒന്നും പറഞ്ഞില്ല. ഉറപ്പാൻവാൻ തുടർന്നു: "ഞാൻ എല്ലിങ്കുന്ന പണി ചിലപ്പോൾ അപകടമുള്ളതാണ്. അതുകൊണ്ടുതന്നെ ഞാൻ തന്നെ പ്രതിഫലവും വളരെ ഉയർന്നതായിരിക്കും. എന്തു മാത്രമല്ല എതിർപ്പുകളുണ്ടായാലും രക്ഷിക്കാൻ ഞാനുണ്ടാവാം. വാസുവിനു് എന്നെ വിശ്വസിക്കാം" ഒന്നു നിർത്തിയിട്ടു് ഉറപ്പാൻവാൻ ചോദിച്ചു: "ആരെ, അപകടത്തെ നേരിടാൻ ധൈര്യമുണ്ടോ?"

ഒരു വെല്ലുവിളി സ്വീകരിക്കുന്ന ശബ്ദത്തിൽ വാസു പറഞ്ഞു: "തീർച്ചയായും."

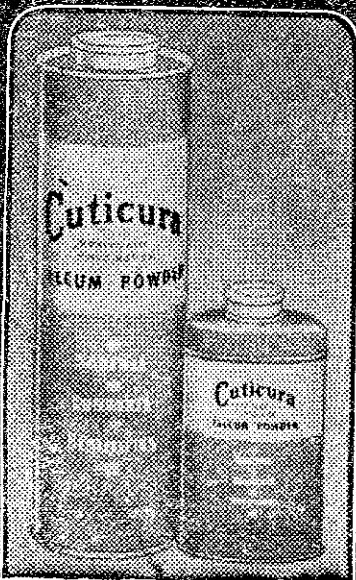
"അതു മതി." "എന്നാലും പണിയെന്താണെന്നറിഞ്ഞില്ലല്ലോ"

"അതു ക്രമേണ അറിഞ്ഞുകൊള്ളും." ഉറപ്പാൻവാൻ അവനു ലൈസൻസു് നേടിക്കൊടുത്തു. അതിനുള്ള ചെലവു വഹിച്ചതു് അയാൾതന്നെയാണ്.

ലൈസൻസുമായി വാസു മൊസ്കിൻകട്ടിയുടെ കടയിലേക്കു കയറിച്ചെന്നു. മൊസ്കിൻകട്ടി സന്തോഷംകൊണ്ടു തുള്ളിച്ചാടി.

"ജ്ജ്" കോളുടിച്ചല്ല മോനേ," അയാൾ

എന്നെന്നും നിന്റെ മാത്രം.



നമ്മുടെ സമാധാനം അർഹമാണെന്ന് കാണാം. നമ്മളിലുള്ള ചില അസാധാരണ വൈശിഷ്ട്യങ്ങൾ തന്നെ, നിന്നോടൊപ്പം ഞാനുള്ളപ്പോൾ നിന്റെ സ്ത്രീത്വം പറ്റിയ പ്രാപിയുന്നു. പ്രലോഭിപ്പിക്കുന്ന ഒരു മനോഹാരിണിയായിത്തീരുന്നു. നിന്നോടൊപ്പം സന്ദർശിക്കുന്നതിനുള്ളപ്പോൾ എനിക്ക് അവാച്യമായ അനുഭവമുണ്ടാകുന്നു. നമ്മുടെ ഹൃദയ ബന്ധം ഇത്ര മനോഹരമായതുകൊണ്ട്, നമുക്കെന്തെന്നും വേർ പിരിയാതിരിക്കാനും കാരണം നിന്റെ വിഭവങ്ങളിലും ഞാൻ നിനക്കു വേണ്ടിയതാകുന്നു. സ്നേഹ വാത്സല്യങ്ങളോടെ - കട്ടിക്കൂറാ.

കട്ടിക്കൂറാ

കട്ടിക്കൂറാ പൗഡർ സാധാരണയായതാണ്.

വാസുവിനെ കെട്ടിപ്പിടിച്ചുകൊണ്ട് പാഞ്ഞു: "ഞാൻ ഈ ഞെക്കൊരു കാര്യം ക്ലോടാക്കണം. പിന്നെ കാറിലാ ആപ്പി സിപ്പുവാ."

"കളിയാക്കാതെ ഓട്ടത്തിൽ കട്ടിക്കൂറാ" കമിഴ്ന്നു തല ഉയർത്തിപ്പിടിച്ചു. അതിമനോഹരമായി ചിരിക്കുന്ന മകളുടെ ചിത്രം പ്രതിബിംബമായിരുന്നു മേശയ്ക്കടുത്തു് ആ ചിത്രത്തിലേക്കു് ഉറപ്പു നോക്കിക്കൊണ്ടു് ഒരു കസേരയിൽ ഇരിക്കുകയായിരുന്നു വാസു. അപ്പോഴാണ് ആരോ കതകിനു മുട്ടിയതു്. ശേഖരൻമാസ്റ്റർ വീട്ടിലുണ്ടായിരുന്നില്ല. മാസ്റ്ററെ കാണാൻവന്ന ആരെങ്കിലുമാവും എന്ന വിചാരത്തോടെ വാസു ചെന്നു കതകു തുറന്നു.

അപരിചിതനായ ഒരു പയ്യൻ. പത്തു പതിനെട്ടുവയസ്സുവരെ. ഒരു നാണക്കങ്ങൾ ഉണ്ടായിരുന്നു.

"വാസുസാറു് ഇരക്കാ?" അവൻ തിരക്കി.

"നാൻ താൻ. എന്ന വിഷയം?"

പയ്യൻ ഒരു ഒട്ടിച്ച കവറു് നീട്ടി വാസു അതു വാങ്ങി. അവൻ അതു പൊട്ടിക്കുന്ന തിനിടയിൽ പയ്യൻ അപ്രത്യക്ഷനായി കഴിഞ്ഞിരുന്നു. ചെട്ടെന്ന് വരാത്തയുടെ അറാതേത്തുവന്നു് താഴത്തേക്കു നോക്കിയ വാസു കണ്ടതു് ശരംവിട്ടാതിരി സൈക്കിളിൽ പായുന്ന പയ്യനെയാണ്. അവിടെ നിന്നുതന്നെ വാസു കത്തുപൊട്ടിച്ചു വായിച്ചു.

"നാളെ ആറുമണിക്കു് മറീനയിൽ വരണം."

"ഉണ്ണാൻവാൻ." കത്തിൽ മറ്റൊന്നുമുണ്ടായിരുന്നില്ല. കാര്യക്കാരെന്നൊന്നും എഴുതിയിട്ടില്ലാത്ത തിനാൽ വാസുവിനു് അത്ഭുതം തോന്നി. ഏതായാലും പോവുകതന്നെ തനിക്കു് ഉപകാരം ചെയ്ത കഴുപ്പായിൽ കൂരനെ കീഴും തനിക്കു വിശ്വാസമുള്ള ഒരാളല്ലേ എഴുതിയിരിക്കുന്നതു്? പോവാതെ തിരിക്കുന്നതു ശരിയല്ല.

അടുത്തദിവസം കൃത്യസമയത്തു് വാസു മറീനയിലെത്തി. ഉണ്ണാൻവാന്റെ കാറു കണ്ടപ്പോൾ അവൻ അതിനടുത്തേക്കു ചെന്നു. കാറിൽ ഉണ്ണാൻവാനെ കണ്ടില്ല. ഡ്രൈവറേയും കാണാഞ്ഞപ്പോൾ വാസു

തെല്ലൊന്നു അതിശയിച്ചു ഫോണടിക്കാൻ വേണ്ടി നോക്കിയപ്പോഴാണ് കാറു് പൂട്ടിയിരിക്കയാണെന്നു് അവനു മനസ്സിലായതു്. അവൻ അവനേതും ചുറ്റിലും നോക്കി അപ്പോഴാണ് നിമിത്തനക്കരക്കുടി മെല്ലെ ഉയരുന്ന ഉണ്ണാൻവാനെ കണ്ടതു്. അവൻ അയാളുടെ അടുത്തേക്കു ചെന്നു.

"വാസു ടാക്സിലാണോ വന്നതു്?"

"അല്ല, ബസ്സിൽ."

"ടാക്സിൽ പോരാമായിരുന്നല്ലോ. പൈസ ഇല്ലെങ്കിൽ ഇവിടെ വരുമ്പോൾ ഞാൻ കൊടുക്കില്ലേ?" ഞാൻ വിളിച്ചു വരുത്തിയതല്ലേ?"

"പൈസയില്ലാഞ്ഞിട്ടല്ല സർ. ബസ്സിൽ പോന്നാലും സമയത്തിനിടയ്ക്കെത്താമല്ലോ എന്നു കരുതി."

ഉണ്ണാൻവാൻ ചിരിച്ചു: "ആളിത്തിരി പിടിക്കുന്നില്ലേ?"

അയാൾ ഒരു ടാക്സിക്കു കയറിച്ചു. "ടാക്സീ, ടാക്സീ." വാസുവിനോടായി അയാൾ പറഞ്ഞു: "വത്ര, നമുക്കൊരു സ്ഥലംവരെ പോകാം."

"അതിനു ടാക്സിയെന്തിനാ സാർ? സാറിന്റെ കാറു്?"

"അതവിടെ കിടന്നോട്ടേ."

ടാക്സീ ചെന്നു കയറിയതു് ഒരു വലിയ മോട്ടോർ വർക്കുഷോപ്പു് ലാണു്. ഉണ്ണാൻവാൻ ടാക്സിക്കാരനു് പണക്കൊടുത്തു് അയച്ചു.

"വത്ര," അയാൾ നടന്നു. വാസു അയാളെ അനുഗമിച്ചു.

വർക്കുഷോപ്പിൽ കേടുവന്നതും വരാത്തവുമായ ധാരാളം വാഹനങ്ങളുണ്ടായിരുന്നു; ഷേക്കുകയായിരുന്നു അധികം. മേലാക്കെ എണ്ണുപുരണ്ടു, നീല യൂണിഫോം ധരിച്ച പണിക്കാർ കേടുവന്ന വാഹനങ്ങളിൽ പണിയെടുത്തുകൊണ്ടിരുന്നു. അവരുടെ ഇടയിലൂടെ, ചെട്ടോളിന്റെയും ഓയിലിന്റെയും ഗന്ധങ്ങളുടെ അമ്പർ ഉള്ളിലേക്കു നടന്നു. വർക്കുഷോപ്പിന്റെ പിൻഭാഗത്തുള്ള ഒരു പഴയ ഷെഡ്ഡിലേക്കു് അവർ കയറി ഷെഡ്ഡിനുള്ളിൽ പലകച്ചുരുക്കുകളുള്ള ഒരു ചെറിയ മുറിയിലേക്കു് ഉണ്ണാൻവാൻ അവനെ നയിച്ചു. മുറിക്കുള്ളിൽ മുറന്നാലു് പഴയ സ്റ്റീൽ കസേരകളു് രണ്ടു മേശകളും ഒരു മേശപ്പുറത്തു് ഒരു ടേബിൾഫാനും ഉണ്ടായിരുന്നു.

ഉസ്താൻവാൻ ടേബിൾപാൻ ഓൺചെയ്തു അയാൾ പറഞ്ഞു. "ഇരിക്കൂ."

അവരിരുവരും ഇരുന്നു. "ഞാൻ മനസ്സർപ്പം കാരയക്കാഞ്ഞതാണ്." ഉസ്താൻവാൻ പറഞ്ഞു: "കൂടെക്കൂടെ എന്റെ കാര്യം വാസ്തവമാക്കുന്നതെന്തു വരണം. നമ്മൾക്കിടയിൽ പരിചയമുണ്ടെന്ന് അധികമാരും അറിയാതിരിക്കുന്നതാണ് നല്ലത്."

അയാളുടെ വാക്കുകൾ വാസ്തവികത ആശ്ചര്യത്തിൽ ആഴ്ത്തി: "അതെന്താ സാർ? അവൻ മനസ്സിനു പുറത്തേക്കു വന്നു."

"ഒന്നുമില്ല. അറിയില്ല. അതുതന്നെ" ഉൾക്കിളിയുടെ ചിറകുകൾ നിയന്ത്രിക്കാൻ വാസ്തവികത നന്നേ ബദ്ധപ്പെട്ടുണ്ടിവന്നു.

പക്ഷേ ഉസ്താൻവാൻ താൻ ചെയ്യേണ്ട പണി വിശദീകരിച്ചപ്പോൾ വാസ്തവികത അകലാപ്പ് ആകമാവി. സംഗതി വളരെ ലളിതമായിരുന്നു. അന്ന് രാത്രി എട്ടുമണിക്ക് വർക്കുഷോപ്പിൽനിന്ന് ഒരു കാരോടിച്ച് 20 കിലോമീറ്റർ അകലെ ഒരു സ്ഥലംവരെ പോകണം. കൃത്യം ഇരുപതു കിലോമീറ്റർ ചെല്ലുമ്പോൾ കേടുവന്ന കിടക്കുന്ന മട്ടിൽ കിടക്കുന്ന മറ്റൊരു കാറു കാണണം. അതിന്റെ ഡ്രൈവർ കൈകാണിക്കും നിങ്ങളു ക ഈ കാര്യം അയാളെ ഏല്പിച്ച് മറ്റേ കാരിൽ കയറി ഇവിടെ എത്തുക ഒരു കാര്യം പ്രത്യേകം ശ്രദ്ധിക്കണം. അങ്ങോട്ടു പോവുമ്പോഴും ഇങ്ങോട്ടു പോകുമ്പോഴും മറ്റൊരു കൈകാണിച്ചാലും നിർത്തരുത്. ആരെങ്കിലും പിന്തുടർന്നാൽ. കാരവിടെ നിർത്തരുത്. എങ്ങോട്ടെങ്കിലും ഓടിച്ചുപോയി രക്ഷപ്പെടണം. കാര്യപേക്ഷിച്ച് രക്ഷപ്പെടാലും കഴിയില്ല.

പണി നിസ്സാരമെന്നു തോന്നിയെങ്കിലും ഒടുവിലത്തെ താക്കീതുകൾ നേരിയ ചലനമുണ്ടാക്കി വാസ്തവികത മനസ്സിൽ പക്ഷേ അങ്ങനെയൊന്നും സംഭവിക്കില്ലെന്നും മുൻകരുതലില്ലാത്ത പരഞ്ഞതുമായ തമാശയെന്നും ഉസ്താൻവാൻ ഉറപ്പുകൊടുത്തു വാസ്തവത്തിൽ.

"എന്താർവാ, നമുക്കെവിടെകിലും വല്ലതും കഴിച്ചുവരാം. എട്ടുമണിക്കൂറേ ഇവിടെത്തേണ്ടൂ?" അവർ എണ്ണിററു.

ഉസ്താൻവാന്റെ വാക്കു ഫലിച്ചു. വഴി

ക്ക് ഒരു പ്രശ്നവുമുണ്ടായില്ല. വാസ്തവികത പണി സുഗമമായി, ഭംഗിയായി കഴിഞ്ഞു. നിസ്സാരമെങ്കിലും ഏറെനൂറു പണി ഭംഗിയായി നിർവ്വഹിക്കാൻ കഴിഞ്ഞതിൽ അവനും സന്തോഷവും അഭിമാനവും തോന്നി. ഉസ്താൻവാൻ നൽകിയ പ്രതിഫലമാണ് അവനെ അമ്പരപ്പിച്ചത്. നൂറോന്നുറപ്പിക. ഏകദേശം തന്റെ ഒരു മാസത്തെ ശമ്പളം. ഒരു മണി കൂർന്നേമത്തെ ജോലിക്കു. അവൻ അന്നു വീട്ടു. അവനും അതു വിശ്വസിക്കാൻ കഴിഞ്ഞില്ല. പത്തു മണിയോടെ വാസ്തവമാക്കി നിൽക്കുക പീടികയിലെത്തി അപ്പോഴും അവന്റെ മനസ്സിനു സ്വസ്ഥതയില്ലാത്ത നിലയിൽ അവൻ ആകെ സമനിലത്തോടെ ഒരു വസ്തുതയിലായിരുന്നു.

"അനക്കെന്താണ്ടോ ഒരു വെകിളി?" മൊസ്സിൻകട്ടി ചോദിച്ചു. വാസ്തവം കഴിഞ്ഞുമാറി.

ശേഖരൻമാസ്റ്ററോടു തലവേണ എന്ന് കള്ളം പറഞ്ഞു വാസ്തവം ഉറങ്ങാൻ കിടന്നു. അവനും ഉറങ്ങാൻ കഴിഞ്ഞില്ല. ആദ്യമായി എന്തോ മോഷ്ടിച്ച ഒരു കട്ടിയെപ്പോലെ അവൻ കിടന്നു പിടഞ്ഞു.

മാവിലെ എണ്ണിററിട്ട് അവൻ ആദ്യമായി ചെയ്തത് ഏതൊക്കെ ഏറ്റവും വലിയ വസ്തുതയെപ്പോലെ തോന്നി വീക്ഷണവും ശേഖരൻമാസ്റ്ററോടു തുറന്നുപറയുകയാണ്. മാസ്റ്റർ എല്ലാം മുളിക്കേട്ടു.

"ഞാൻ പറഞ്ഞാൽ നീ അനുസരിക്കുമോ?" മാസ്റ്റർ ചോദിച്ചു.

"തീർച്ചയായും." വാസ്തവം പറഞ്ഞു.

"എന്നാൽ നടന്നു നടന്നു. പൊയ്ക്കോട്ടെ, മേലാൽ നീ അവരുടെ പണിക്കു പോവണം."

<>

(30-ൽ നിന്നും തുടർച്ച) ന്റെ "ലാനോസ" എന്ന കൃതിയും ഒരേ ഗ്രാസിലിട്ടു കൂടാൻപെയ്ത സാർത്രിന് അഭിപ്രായമുണ്ട്. അതുകൊണ്ടാവണം സാഹിത്യവും സാർത്രിന്റെ ദൃഷ്ടിയിൽ Shit ആയത്. സർഗ്ഗാത്മകപ്രവർത്തനം നിസ്സംഗമായ പ്രക്രിയയാണ്. അതിനു പട്ടിണിമാറാലുമായി ഒരു ബന്ധവുമില്ല. ഷേക്സ്പിയറിന്റെ "ഫോലറ" എന്ന നാടകവും കാളിദാസന്റെ "മേഘസന്ദേശം" എന്ന കാവ്യവും എത്രവേരുടെ പട്ടിണി ഇല്ലാതാക്കി? <>

സുകുമാർ

"എന്തെങ്കിലും മണികണ്ടൻ?"

മണികണ്ടൻ മാധവിയെ നോക്കി. മാധവി ഇടവും വലയും നോക്കിയിട്ട് പിന്നെ മുകളിൽ പൊത്ത കൂരയിൽ നോക്കി. പിന്നെ താഴെ മാട്ടോടുകൂടി തറയിൽ നോക്കി. ഒടുവിൽ 'എഡ്' മാസ്റ്ററേയും നോക്കി. എഡ് മാസ്റ്റർ തന്റെ ചോദ്യം ഉത്തരംകിട്ടാതെ അഞ്ചുപത്തു നിമിഷമായി തുങ്ങിക്കിടക്കുന്ന കണ്ണ് മുഖമുയർത്തി മാധവിയെയും മണികണ്ടനേയും നോക്കി. "ചോദിച്ചു കേട്ടില്ലേ? എന്തെങ്കിലും മണികണ്ടനെന്ന്?"

മാധവി പിന്നെയും മിണ്ടാതെ നിന്നു. ഇതെന്തെങ്കിലും ചോദ്യമല്ല! എന്തെങ്കിലും മണികണ്ടൻ!



"ചൊറുക്കന്റെ തന്ത്യാന്റെ പേരെന്തെന്ന്?" എഡ് മാസ്റ്റർ തന്റെ ചോദ്യം കൂടുതൽ വ്യക്തമാക്കി.

അതുകേട്ടപ്പോൾ മാധവിയ്ക്ക് എങ്ങുമില്ലാത്ത നാണം ഓടിക്കേറിയങ്ങുവന്ന് അവളുടെ ശരീരമാകെ ചുക്കിച്ചുളിപ്പിച്ചു. വലതു കൈകളെടുവിരുദ്ധമായി നമുക്കടിപ്പും, ഇടതുകയ്യിൽ പൂച്ചും ചൊറിയെങ്കിലും കൊണ്ട് അവർ കൊഞ്ചിക്കഴിഞ്ഞു പതുക്കെപ്പറഞ്ഞു.

"കോലപ്പണ്ണൻ."

"ആത്മ?"

"വോ. കോലപ്പണ്ണൻ."

എഡ് മാസ്റ്റർ കണ്ണട ഉഴി മേശപ്പുറത്തു വെച്ചിട്ട് ഇന്ദ്രിക്കണ്ണാൽ മാധവിയെ സകൗതുകം നോക്കി. മുറുകാൻവായാൽ ഭേഷായിട്ടൊന്നു ചിരിച്ചു.

"വോ! കോലപ്പണ്ണൻ. അതുശരി.

മണികണ്ടൻ ആദ്യവയസ്സായപ്പോഴാണ് അവൻ അവന്റെ അപ്പനെക്കുറിച്ച് ആദ്യമായി ചിന്തിച്ചത്. ഏക അപ്പാ! താനോന്നി! നീ ഇതുവരെ എവിടെയിരിക്കേണ്ട കള്ളക്കുഴവോ! ഇത്രയും നാളായി എന്തെങ്കിലും തിരിച്ചുപോയില്ലോ? നീയെങ്കിലും അങ്ങോളം.

ആദ്യ വയസ്സുവരെ മണികണ്ടൻ അച്ഛനിലൊക്കെയായി വളർന്നു.

"നീ ഏതൊക്കെ ചെയ്യാ?" ആരെങ്കിലും ചോദിക്കും.

"ഞാൻ മണികണ്ടൻ" മണികണ്ടൻ പറയും.

"നീ ആരുടെ മോനെ?"

"അമ്മച്ചിടെ."

"എന്തെങ്കിലും അവളുടെ പേര്?"

"മാതവിന്."

"നിന്റെ തന്ത്യാരെ?"

"ദേ?"

"നിന്റെ തന്ത്യാ, നിന്റെ ഗ്രന്ഥകർത്താവ് ആരെന്ന്?"

"ദേ?"

"എന്തെങ്കിലും ദേ? നിനക്കു തന്ത്യായല്ലേ?" മണികണ്ടൻ മിണ്ടാതെ മണ്ണും. അമ്മച്ചിയോടു ചെന്നു ചോദിക്കാൻ അവൻ ധൈര്യം പോര. അതുവല്ല. അതൊരു വലിയ പ്രശ്നമായി അവൻ അന്നൊക്കെ തോന്നിയതുമില്ല.

മണികണ്ടൻ ആദ്യവയസ്സു യപ്പോൾ അവനെ പള്ളിക്കൂടത്തിൽ ചേർക്കാനായി അവന്റെ തള്ള മാധവി അടുത്തുള്ള എൽ. പി. സ്കൂളിൽ കൊണ്ടുവന്നു. വെളുപ്പിനെ എണ്ണത്തേച്ചു കളിപ്പിച്ചു. നല്ലൊരു കുപ്പി നിറയുമ്പോൾ തലമുടി രണ്ടായി പകുത്തു ചീകി. കണ്ണെഴുതി. ചോട്ടിട്ടു. സുന്ദരപ്പെടുമ്പോൾ മണികണ്ടനെ മാധവി ഫൈഡ് മാസ്റ്ററുടെ മുറിയിൽ ഫാജരാക്കി. തൊട്ടുപിന്നിൽ അവന്റെ തോളിൽപ്പിടിച്ചുകൊണ്ട് അവിടമാകെ അത്ഭുതത്തോടെ നോക്കിനിന്നു. പിള്ളയും തള്ളയും തന്ത്യായും അവിടെ ധാരാളം കൂടിയിട്ടുണ്ട്. ഫൈഡ് മാസ്റ്റർ ഓരോരുത്തരെയായി ചേർത്തു. ഒടുവിൽ മണികണ്ടന്റെ നേർക്കു തിരിഞ്ഞു.

"എന്തെങ്കിലും നിന്റെ പേര്?"

"മണികണ്ടൻ."

"മണികണ്ടൻ."

"മണികണ്ടൻ."

"മണികണ്ടൻ."

"മണികണ്ടൻ."

"മണികണ്ടൻ."

"മണികണ്ടൻ."

"മണികണ്ടൻ."

“സാറു” അറിയുമോ?”
 “ആരെ കോലപ്പണനെയാ?”
 “വോ,
 “ഇല്ല.”
 “സാറു” പിന്നെ ചിരിച്ചത് എന്തെറി
 നോ എന്തോ?”
 “ചുരുക്കം.”
 “സാറു” ചിരിച്ചപ്പോൾ ഞാൻ വിജാതി
 ചു” സാറു” അപ്പനെ അറിയുന്നു!”
 “ഇല്ല ഇല്ല” എഡ്വാർഡ് ചിരി നിർ
 ത്താതെ തുടർന്നു—



“ശരി. അപ്പോൾ കോലപ്പണനാണ്”
 ചെറുക്കന്റെ തന്ത്രം, അപ്പോൾ ചെ
 രുക്കന്റെ ഇനീഷ്യൂവ് കെ. കോലപ്പൻ
 മണികണ്ഠൻ. അതായത് കെ. മണിക
 ണ്ഠൻ. മനസ്സിലായോ?”
 “വോ.”
 “ശരി. എന്നാൽ മണികണ്ഠൻ ഒന്നാം
 ക്ളാസ്സിൽ പോയി ഇന്നോ.”
 “മണികണ്ഠനെ ചേർത്തോ സാറേ?”
 “മാധവിക്കു ഒരു സംശയം.”
 “അതെന്തെന്തു ചോദ്യം? ചേർത്തു.
 പിന്നെ മണികണ്ഠൻ സ്കൂളും പൂ
 ത്തോമൊക്കെ നാളെത്തന്നെ മേടിച്ചുകൊ
 ട്ടുക്കണം കേട്ടോ?”
 “വോ.”
 “എന്നാൽ പോയിരുന്നോ?”
 “മാധവി പിന്നെയും മണികണ്ഠനെയും
 പിടിച്ചുകൊണ്ടു നിൽക്കുന്നതു കണ്ടു”
 എഡ്വാർഡ് ചോദിച്ചു
 “ഇനി എന്തെന്തു?”
 “ഉച്ചമാവിനും കഞ്ഞിക്കുംകൂടി ചേർക്ക
 ണം.” മാധവി അപേക്ഷിച്ചു.
 “അതിന് ചേർക്കയെന്നും വേണ്ട.
 ഒരു പാത്രംകൂടെ മേടിച്ചുകൊടു.” വയ
 റു നെറച്ചു തിന്നാം.”
 “വോ”
 “മാധവിയും മണികണ്ഠനും അവിടെ
 നിന്നുനിൽക്കുന്നതും ഇറങ്ങാൻനേരം
 മാധവി എഡ്വാർഡ് കുന്നിത്തു മണ്ണു
 വാരിയിട്ടൊരു തൊഴിലു കൊടുത്തത് എ
 ഡ്വാർഡ് കണ്ണടച്ചു സ്വീകരിച്ചു
 മണികണ്ഠനെ ഒന്നാം ക്ളാസ്സിൽ ഇ
 സഡ് ഡിവിഷനിൽ ബ്ളാക്ക്ബോർ
 ഡിനു മുമ്പിൽ തറയിൽ കൊണ്ടിരുത്തി
 യിട്ടു മാധവി അവനോടു പറഞ്ഞു.
 “മക്കളേ ഇവിടെത്തന്നെ ഇരുന്നോള
 ണം കേട്ടോ? ഉച്ചയ്ക്കു വിടുവം അമ്മച്ചി
 വന്നു കൊണ്ടുപോയ്ക്കൊളാം.”
 “ഒോാാ...!” മണികണ്ഠൻ ഊളൻ
 ഓലിയിട്ടുവോലെ റോവിളി. കൂട്ടത്തിൽ
 കാലുമണ്ണും നിലത്തിട്ടുതേച്ചു. തലയിലി
 ട്ടിച്ചു. അടുത്തിരുന്ന പിള്ളാർക്കിട്ടു ഓ
 രോ തൊഴിയും കൊടുത്തു. അതുകഴിഞ്ഞു
 അവൻ മാധവിയുടെ ഉടുമുണ്ടിൽക്കുറി
 യൊരു പിടി. മുണ്ടുണുങ്ങി. അടിയു
 ലൊരു കള്ളിമുണ്ടായിരുന്നതുകൊണ്ടു
 നാണക്കേടുണ്ടായില്ല.

“അവിടെ ഇരി മണികണ്ഠൻ, പറഞ്ഞാ
 കേക്കു. എന്റെ പൊന്നുക്കുളപ്പേ? മക്ക
 ക് പടിച്ചു മിടുക്കനാവണ്ടേ?” മാധവി
 ആവുമല്ലോ അവനെ സമാശ്വസിപ്പിച്ചു.
 പക്ഷേ, അവൻ കാട്ടുമാക്കാനെപ്പോലെ
 വിളിയോ വിളിത്തന്നെ. അതവിടംകൊ
 ണ്ടു നിന്നുനില്ക്കുക. കാക്കക്കൂട്ടിൽ കല്ലെറി
 ണ്ണപോലെ ക്ളാസ്സിലെ മറ്റു പള്ളാ
 രുംകൂടി ആ കരച്ചിലിൽ സജീവമായി പ
 കുചേർന്നു. ഇതിനിടെ ഒരു വികൃതി ശ്രു
 റോന്നു മുഴുവുമൊഴിച്ചു. അതവിടമാ
 കെ ഒഴുകിനടന്നു.
 ക്ളാസ്സിലേക്ക് ഇടപെട്ടു. അവർ ക
 ണ്ണുതട്ടി, മേശപ്പുറത്തു ഒരു കമ്പുകൊണ്ടടി
 ച്ചുകൊണ്ടു ഉറക്കെപ്പറഞ്ഞു. “ചരി! കഴ
 വത്തുണ്ടല്ല! മര്യാദയ്ക്കു വായടച്ചു മിണ്ടാ
 ണ്ടിടുന്നോ! ഇല്ലെങ്കിൽ എല്ലാത്തിനേയും
 ഞാനിപ്പോഴടിച്ച് ചുട്ടുകരിച്ചുതീർന്നു!”
 സർവ്വം നിശ്ശബ്ദം. മണികണ്ഠൻ നി
 നയിക്കുന്നതെന്നെന്തെങ്കിലും ഇരുമ്പോയി. മാ
 ധവി മനസ്സിൽ കരുതി—അമ്പേ! ഇവളൊ
 രു യേകുതിരുന്ന!
 ഉച്ചയ്ക്കു സ്കൂൾവിട്ടപ്പോൾ മാധവി മ
 ണികണ്ഠനെയും കൂട്ടി കൂരയിലേക്കു നടന്നു.
 “നാളെ വരുമ്പോൾ സ്കൂളും പൂ
 ത്തോമൊക്കെവരണം.”
 എഡ്വാർഡ് വാക്കുകൾ അവളെ
 വിഷമിപ്പിച്ചു
 എങ്ങനെ മേടിക്കും?
 മണികണ്ഠൻ നടക്കുമ്പോൾ ഓക്കുകയാ
 യിരുന്നു. കൊള്ളാം, നല്ല പള്ളിക്കൂടം.
 ഒരുപാടു കൂട്ടുകാരും. പക്ഷേ ആ ടീച്ചർ!
 യേകുമോ!...എങ്കിലും എന്തും പള്ളിക്കൂട
 ത്തിൽ പോകണം. സന്തോഷം...എ
 ന്നാൽ കോലപ്പണൻ! അതാണവന്റെ
 അപ്പൻ! അമ്മ ഇത്രനാളും പറയാതിരുന്ന
 രഹസ്യം.
 മണികണ്ഠൻ അവന്റെ അപ്പനെക്കുറി
 ച്ചു അറിയണം. കൂട്ടിൽ വിവരങ്ങളുറി
 യണം. അവൻ അതിനുവേണ്ടി സമയം
 പാർത്തിരുന്നു.
 അന്നുച്ചയ്ക്കുമേൽ സ്കൂളില്ലായിരുന്നു. മ
 ണികണ്ഠൻ മുററത്തിരുന്നു കളിക്കുകയായി
 രുന്നു. മാധവി അവിടെയിരുന്നു ഓല
 മെടയുകയും. അവൻ പെട്ടെന്നു കളിനി
 ണ്ടി എണ്ണിറു മാധവിയുടെയടുത്തുചെ
 ന്നു ഇരുന്നു.

“എന്തെന്താ?” അവൾ ചോദിച്ചു.
 “അമ്മച്ചി, എന്താ? എന്റെ അപ്പനെ
 കാണണം!”
 അവളുടേയ്ക്കു ഞെട്ടിപ്പോയി. ഒരുനി
 മിഷം അവൾ തരിച്ചിരുന്നു. കൈകൾ
 നിശ്ചലമായി. മനസ്സ് മരവിച്ചു.
 “അമ്മച്ചി!” അവൻ അവളെ കലുക്കി
 വിളിച്ചു. അവളുണർന്നു.
 അവൾ മിണ്ടാണ്ടിരിക്കുന്നതുകണ്ടു അവ
 ന്നു കലിയിളകി. അവൻ തന്റെ ആവ
 ശ്യം കൂട്ടിൽ ശക്തിയോടെ ആവർത്തിച്ചു.
 “അമ്മച്ചി! എന്താ? അപ്പനെ കാണിച്ചു



താ!"
 "കാണിച്ചുതരാം മക്കളേ. പിന്നെയോ വട്ടു."

"ഇപ്പം വേണം. എന്നെക്കുറിച്ചു എന്റെ അപ്പനെ ഇപ്പം കാണണം!"

"ഇപ്പം കാണാനൊക്കില്ല. രണ്ടു ദിവസം കഴിയട്ടെ. നമുക്ക് അപ്പനെ കാണാൻ പോവാം."

"ങങ! ഇപ്പത്തന്നെ കാണണം! ഇപ്പത്തന്നെ കാണണം!"

അവൻ ബഹളംകൂട്ടാൻ തുടങ്ങി. അവൻ വിടമാകെ കിടന്നുരുണ്ടു. തലയ്ക്കിടിച്ചു. കിഴയോയെന്നും തൊള്ളുതറന്നും വിളിച്ചു.

അവൾക്ക് ദേഷ്യംവന്നു. അവനെ തുരുവാരിയെടുത്തു പോയിക്കൊടുത്തു. അവൻ അവളുടെ ജംബറും മുണ്ടും വലിച്ചുകീറി. അതുകൂടി കണ്ടപ്പോൾ അവളുടെ കോപം ഇരട്ടിച്ചു. മറ്റൊന്നും ചിന്തിച്ചില്ല. തലങ്ങനെ വീലങ്ങനെ ശരിക്കും പ്രഹരിച്ചു.

മണികണ്ഠൻ ബോധംകെട്ടു വീണു. മാധവി അതുകേൾക്കി ഒരു നിമിഷംനിന്നു. പിന്നെ ഒരു വിളി! "അയ്യോ! മണികണ്ഠ! പോന്നുവെക്കേ!....."

ജനം തടിച്ചുകൂടി. മണികണ്ഠനേയും എടുത്തു മാധവി ഓടി. ആതുരപത്രിയിലേക്കു. ഭാഗ്യവശാൽ ഓടും വഴിക്കു അവൻ ബോധംവീണു.

"മക്കളേ! പോന്നുമോനേ!" അവൾ സന്തോഷത്തോടെ അവനെ പുണർന്നു ചുംബിച്ചു.

"മക്കൾക്കു് അപ്പനെ കാണണോ?" അവൾ വൈരാഗ്യത്തോടെ ചോദിച്ചു.

അവൻ കാണണമെന്നു് തലയാട്ടി.

അവൾ ആൾക്കൂട്ടത്തിലേക്കു നോക്കി. അവളുടെ കണ്ണുകൾ അവിടമാകെ പരതി. കൂട്ടത്തിനിടയിലേക്കു അവൾ മണികണ്ഠനേയുമെടുത്തു തിരക്കിട്ടു നടന്നു.

"അതാ! അതാ! നിന്റെ അപ്പൻ!" കൂട്ടത്തിൽ നിന്നും ഓടിത്തുമാറിപ്പോകുന്ന ഒരു കുലക്കെട്ടുകാരനെ ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചു അവൾ പറഞ്ഞു.

"എവിടെ? എവിടെ? എന്റെ അപ്പനെവിടെ? മണികണ്ഠൻ എത്തിനോക്കി."

"അതാ!" മാധവി വീണ്ടും ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചു.

അപ്പോഴേക്കും തലക്കെട്ടുകാരൻ എ



ങ്ങോ മറഞ്ഞുകഴിഞ്ഞിരുന്നു.

"എവിടെ അമ്മച്ചി?" അവൻ നിലവിളിച്ചു വെളിച്ചം കൂട്ടി. താഴെയെടുത്തു ചാടി അവിടമാകെ ഓടി.

"അയാളു് പോയി മോനെ! മോനു് അയാളെ കാണാനൊക്കില്ല. തണ്ടുതപ്പി കഴുവേറി!" അവളുറക്കെ പറഞ്ഞു.

അവർ, അമ്മയും മകനും കൂരയിലേക്കു മടങ്ങി.

മണികണ്ഠൻ അന്നുറങ്ങിയില്ല. മാധ

വി അവനെ കെട്ടിപ്പിടിച്ചുകിടന്നു് ഓരോ കഥകൾ പറഞ്ഞു് നേരം വെളുപ്പിച്ചു.

പിറ്റേന്നു് പള്ളിക്കൂട്ടത്തിലെത്തിയ മണികണ്ഠൻ എഡ് മാസ്റ്ററുടെ മുറിയിൽ പാത്രം പതുങ്ങിയും കേറിച്ചെന്നു. കണ്ണടയ്ക്കിയിൽക്കൂടി അവനെ നോക്കിക്കൊണ്ടു് എഡ് മാസ്റ്റർ തമാശയായി പറഞ്ഞു.

"ഓ! മണികണ്ഠൻ! കേ. മണികണ്ഠൻ! എന്തെന്തൊ മണികണ്ഠൻ വിശേഷം?"

മണികണ്ഠൻ പറഞ്ഞു. അതു പറയുമ്പോൾ അവനു് ആറല്ല, അറുപതായിരുന്നു പ്രായം.

"ഞാൻ കേ. മണികണ്ഠനല്ല സാരം. വെറും മണികണ്ഠനാണു്. വെറും മണികണ്ഠൻ."

"നിന്റെ അപ്പൻ കോലപ്പനല്ലോടാ?"

"അല്ല."

"പിന്നെ?"

"എന്നെക്കുറിച്ചു അപ്പനല്ല. ഞാൻ മണികണ്ഠൻ. വെറും മണികണ്ഠൻ."

എഡ് മാസ്റ്റർ അവനെ കണ്ണടക്കാതെ നോക്കി. മണികണ്ഠൻ ഈ പ്രപഞ്ചം മുഴുവൻ നിറഞ്ഞുനിൽക്കുന്നതായി അയാൾക്കപ്പോൾ തോന്നി.

കാമനി പ്രിയ കാമനി

(24-ൽ നിന്നും തുടർച്ച)

"സേതു എന്റെ മനസ്സിനെ ഇതുവരെയും മനസ്സിലാക്കിയില്ല, എന്റെ പപ്പ എന്നെ മനസ്സിലാക്കാതിരുന്നപ്പോൾ ഞാൻ കരുതി, സേതുവെങ്കിലും മനസ്സിലാക്കിയെന്നു്."

കണ്ണനിർ ധാരധാരയായി കവിളിലൂടെ ഒഴുകി.

"ഈ ലോകം വിചിത്രമാണു് സേതു, ഇവിടെ ആരും ആരെയും മനസ്സിലാക്കുന്നില്ല. മനസ്സിലാക്കിയെന്നു നടിക്കുകയാണു്."

പറഞ്ഞതു് അബദ്ധമായെന്നായി സേതുവിനു്.

സുരേഷിന്റെ ഭാര്യ സരോജും ഫോണിലൂടെ പൊട്ടിപ്പൊട്ടിക്കുറഞ്ഞു പറഞ്ഞപ്പോൾ, എങ്ങനെ സുരേഷിനെ വിശ്വസിക്കും. അതും തന്നോടടുത്തു നണപറഞ്ഞപ്പോൾ.

"സേതുസാർ, എന്റെ ഭർത്താവു് പറഞ്ഞതു്, ഞാനുമായുള്ള വിവാഹബന്ധം ഉപേക്ഷിക്കാം." എന്നാൽപ്പോലും കാമിനിചേച്ചിയുമായുള്ള ബന്ധം ഉപേക്ഷി

ക്കാൻ സാധിക്കുകയില്ലെന്നാണു്. പറയു സാർ, ഒരു നടന്റെ ഭാര്യയായി ജീവിക്കുന്നതിലുനല്ലതു് മരണമല്ലെ ആത്മഹത്യ?"

"അപ്പോൾ നിങ്ങൾ ബോധവെക്കു പോയില്ലേ? അതാണല്ലോ സുരേഷു് പറഞ്ഞതു്"

"നേണ, വെറും നേണ. ഞാനുംകൂടെ പോരട്ടെയെന്നു് ചോദിച്ചപ്പോൾ പറഞ്ഞതു് വരണ്ടെന്നാണു്. കാമിനിചേച്ചിയോടു പറയൂ, എന്തിനാണെന്റെ ജീവിതം നശിപ്പിക്കുന്നതെന്നു്"

സുരേഷിന്റെ ഭാര്യയുടെ വികാരതരളിതമായ, മനസ്സലിയിക്കുന്ന ഈ വാക്കുകൾ, ഈ യാചന നന്നായാണോ? ഇവിടെ കുററുക്കാമൻ ആരാണു്? സുരേഷോ, എന്റെ ഭാര്യയോ? തീർച്ചയായും കാമിനിയല്ല. അവൾ സിനിമാവേദിയിൽനിന്നു് വിരമിക്കാമെന്നു് പലവുരു പറയുന്നു. അതോ, അതും വെറും പൊള്ളയായ അർത്ഥശൂന്യമായ വാക്കുകളാകുമോ?

എന്തായാലും താൻ ഇതുവേഗം പറയേണ്ടിയിരുന്നില്ല.

സുരേന്ദ്ര കാമിനിയെ സാന്ത്വനപ്പെടുത്തി. "കാമി, ഒക്കു്! അററൻവുമെ യാതിരുന്നതു് മനപൂർവ്വമല്ല. ഞാനത്രക്കു തിരക്കിലായിരുന്നു. എന്നെ വിശ്വസിക്കു."

അയാൾ ഭാര്യയെ പുണർന്നപ്പോൾ കാമി, ഈറനണിഞ്ഞ കണ്ണുകൾ തുടച്ചുകൊണ്ടു് ഭർത്താവിന്റെ മാറിൽ തലചേർത്തുനിന്നു.

ധർമ്മപുരാണം

(19-ൽ നിന്നും തുടർച്ച)

"വെള്ളം, ഹയവദനൻ പതുക്കെപ്പറഞ്ഞു.

കൈപ്പടം കവിളുകൂത്തി പരാശമൻ മഞ്ഞു ചൂഴ്ന്നെടുത്തു. ആൺവേഷ്യയുടെ ചൂണ്ടുകൾ അയാളെ അറപ്പിച്ചു. അറച്ചുകൊണ്ടു് അയാൾ ആ ചൂണ്ടുകളെ മഞ്ഞുകൊണ്ടു നനച്ചു തടിച്ചു ചൂണ്ടുകൾക്കിടയിലെ മലിമസമായ ഇരട്ടിലേയ്ക്കു് മഞ്ഞിന്റെ പാളികൾ അലിഞ്ഞിറങ്ങി.

ഹയവദനാ, പരാശമൻ നേന്റ, മഞ്ഞിന്റെ ശുദ്ധിയിൽ അഴുകാതെ വിശ്രമിയ്ക്കുക.

പരാശമൻ മലയിറങ്ങി തന്റെ സങ്കേതങ്ങളുടെനേക്കു നടന്നു... (തുടരും)



നമ്മുടെ

ഞാൻ വിദ്യാഭ്യാസം നടത്തിയ കാലത്ത് ഞൻ മൊത്തം കണക്കെടുത്താൽ ഞാൻ ഒരു ക്ലാസ്സിൽ മാത്രമേ പരാജയപ്പെട്ടിട്ടുള്ളൂ. പക്ഷേ, പരാജയമുണ്ടായപ്പോൾ അതിലും ഞാൻ റിക്കാർഡ് നില നിറുത്തി. ഒന്നല്ല, രണ്ടല്ല, അതിൽ കൂടുതൽ തവണ ഇങ്ങനെ നിരന്തരപ്രയത്നം നടത്തി കരകയറിയവർക്കു ഇവിടെ കാളേജിൽ തുടന്ന് പഠിത്തത്തിനു പ്രവേശനം കിട്ടുക വിഷമമാണ്. അതുകൊണ്ട് ഞാൻ സ്ഥലംവിട്ടു അങ്ങിനെയാണ് ഞാൻ അമേരിക്കൻ കാളേജ് വിദ്യാർത്ഥിയായത്. എന്നെപ്പോലെ നിരപഥി റാബർട്ട് ബ്രൂസുകൾ അന്നു ആ കാളേജിലുണ്ടായിരുന്നു. ഹോസ്റ്റലിലെ ആഹാരപ്പാത്രത്തിൽ ഒന്നിച്ചുകൂട്ടുമ്പോൾ മലയാളികളുടെ ഒരു

പടതന്നെ ഇളകിവന്നിരിക്കയാണോ എന്നു സംശയിച്ചുപോകും. ഒരു ദിവസം ആഹാരം കഴിഞ്ഞു മുറിക്കുള്ളിൽ വന്നപ്പോൾ ഒരു വിദ്യാർത്ഥി ശർദ്ദിച്ചു. തുടന്ന് ഇളക്കവും. ഹോസ്റ്റൽ

സർജൻ ഉടനെത്തിപരിശോധിച്ചു. ആശുപത്രിയിലേക്കു മാറ്റാൻ അദ്ദേഹം നിർദ്ദേശിച്ചു! രോഗി ഒന്നേയുള്ളുകിലും ഏതാണ്ടു മലയാളികളായ വിദ്യാർത്ഥികളുടെയും അവരുടെ സുഹൃത്തുക്കളുടെയും ഒരു വിദ്യാർത്ഥി ജനക്കൂട്ടത്തന്നെ എഴുക് സിൻ ആശുപത്രിയിൽ നിത്യമോ സദാ സമയമോ സന്ദർശകരായി മാറി.

ഞങ്ങളുടെ സുഹൃത്തിനെ ശുശ്രൂഷിക്കാൻ നിയുക്തരായ നഴ്സുമാരിൽ ഭൂരിഭാഗവും മലയാളികളായിരുന്നു. സാധാരണയായി സന്ദർശകരുടെ എണ്ണവും വർദ്ധിച്ചു. അവരിൽ ആരോടെങ്കിലുമോ എല്ലാവരോടുമോ സംസാരിക്കണമെന്നു എല്ലാവരും ഉജ്വലമായി എന്തുപറയാനാണ്? രോഗത്തെപ്പറ്റി ചോദിക്കുന്നതിനും മിനിട്ടുകൾക്കകം ഒരതുത്തിപരസ്യങ്ങായിപ്പോകയില്ലേ?

ഞങ്ങളുടെ സുഹൃത്തിന്റെ കിടക്കക്കൂസമീപം ഒരു രോഗിയുണ്ടായിരുന്നു. ഉല്ലാസകരമായി വർത്തമാനം പറയുന്ന ഒരു രോഗി. അദ്ദേഹത്തെ ശുശ്രൂഷിക്കാൻ എപ്പോഴും സമീപത്തു ചെറുപ്പക്കാരിയും സുന്ദരയുമായ ഒരു യുവതിയുണ്ട്. അവർ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഭാര്യയാണെന്നു പിന്നീടാണ് ഞങ്ങൾ അറിഞ്ഞത്. അവർ ഭാഗ്യമായി മലയാളത്തിൽ സംസാരിക്കും. പക്ഷേ, അവരുടെ ഭർത്താവു രോഗിക്കു മലയാളമോ തമിഴോ പിടിയില്ല. അവർ തമ്മിൽ സംസാരിക്കുന്നതു ഈ ഭാഷകളിലല്ല. ഇംഗ്ലീഷിലും ഹിന്ദിയിലുമല്ല. ഏറെക്കുഴിത്താണു ഞങ്ങൾ അറിയുന്നതു അദ്ദേഹം ഒരു ഗുജറാത്തിയാണെന്നു. ആ പെൺകുട്ടിയോടുള്ള ഒരുതരം ഇളക്കം കൊണ്ടുവരുന്നവരെല്ലാം ആ രോഗിയുടെ സുഖവിവരം അന്വേഷിക്കുന്നതിൽ പ്രത്യേക താല്പര്യമുള്ളവരായി മാറി. രോഗിക്കു മലയാളം പറയാനറിഞ്ഞുകൂടുകിലും മലയാളം പറയുന്നതുകേട്ടാൽ ഏറക്കുറവു മനസ്സിലാകുമായിരുന്നു അവർ തമ്മിലുള്ള ബന്ധം—ഭാര്യ ഭർത്താവുബന്ധം—സത്യമല്ലെന്നു ഞങ്ങൾ കരുതുന്നതായി ഞങ്ങളുടെ ചില ഹൈസ്കൂൾപഠിച്ചുകുട്ടികൾ നിന്നു. അദ്ദേഹം മനസ്സിലാക്കി. അവർതമ്മിൽ ഇക്കാര്യത്തെപ്പറ്റി സംഭാഷണം നടന്നിരിക്കണം. ഒരു സന്ദർഭത്തിൽ അദ്ദേഹത്തി

ന്റെ ശുശ്രൂഷക്കാരീ സമീപത്തില്ലാതിരുന്നപ്പോൾ ഞങ്ങളിൽ ഒരാളെ അദ്ദേഹം കണ്ണുകാണിച്ചു. അയാൾ സമീപത്തുചെന്നപ്പോൾ അദ്ദേഹം ചിരിച്ചുകൊണ്ടു പറഞ്ഞു: “ഈ നഴ്സുമാരുമായി വളരെ അടുക്കരുത്.”

ഞങ്ങൾക്കു കാരണം മനസ്സിലായില്ല പക്ഷേ, പക്ഷേ ദിവസങ്ങളിലെ സംഭാഷണത്തിന്റെ ഫലമായി കാര്യം ഞങ്ങൾക്കു പിടികിട്ടി.

അദ്ദേഹം വടക്കേഇന്ത്യയിലെവിടെയോ ഒരു ശുശ്രൂഷയിൽ പാലു കണ്ടുമുട്ടിയ ഒരു നഴ്സാണു പിൻക്കാലത്തു ഭാര്യയായിത്തീർന്നത്. എല്ലാ ദിവസവും രാവിലെ ശരീരത്തിന്റെ ചുടുന്നോക്കി തിട്ടപ്പെടുത്തി രേഖപ്പെടുത്താതെത്തന്നെ ആ നഴ്സായിരുന്നു. നാക്കിനടിയിൽ തെർമോമീറ്റർ തിരുകിയശേഷം അതെടുക്കുന്നതുവരെ അവൾ സൂക്ഷിച്ചതിൽക്കുനപോലെ അയാളുടെ കട്ടിലിന്റെ പിടിയിൽ കയ്യുന്നി കനിഞ്ഞുനീല്ക്കു പതിവായിരുന്നു. വായിൽ തെർമോമീറ്ററുമായി അയാൾ അവളെനോക്കിക്കിടക്കും. എല്ലാദിവസവും കാഴ്ച ഒന്നുതന്നെ. രൂപഭാഗിയുള്ള മനോഹരങ്ങളായ രണ്ടു ഗോളങ്ങൾ. കെട്ടിമറുക്കി ഭാഗ്യവർദ്ധിപ്പി

കെ. ബാലകൃഷ്ണൻ

ചാണ് എന്നും വരുന്നതു്. കറേദിവസമായപ്പോൾ കണ്ണടച്ചുറങ്ങിയാലും ആ ഗോളരൂപങ്ങൾ പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ടതിൽക്കുനപോലെ തോന്നും. ഒരുദിവസം സഹികെട്ടു് അദ്ദേഹം ചോദിച്ചു “ഇതു സ്വന്തമാണോ വരവാണോ?” വലിയ നാണമൊന്നും കാണിക്കാതെ അവൾ കരേക്കൂടി കനിഞ്ഞുനന്നു് ഒരു ചെറുചിരിയോടെ പറഞ്ഞു: “പിടിച്ചുനോക്കൂ” അയാൾ സൗകര്യപോലെ പിടിച്ചുനോക്കി. പക്ഷേ, പിടിവിടാൻ പിന്നീടു കഴിഞ്ഞില്ലെന്നു മാത്രം.

കൃഷ്ണനാഥാകാക്കനും ചില പ്രാചീന മണിപ്രവാളകവികളും മേല്പത്തുരും ഉൾപ്പെടെ മലയാളസാഹിത്യത്തിന് ഒട്ടനേകം നമ്പൂതിരികവികളുടെ സംഭാവന ലഭിച്ചിട്ടുണ്ട്. അക്കിത്തം, ജെപ്പാസ്സി, വിഷ്ണുനാരായണൻനമ്പൂതിരി തുടങ്ങി ഇനം ആ പാരമ്പര്യം തുടരുന്നു. സാഹിത്യസംഭാവനയെ സംബന്ധിച്ച് ഇങ്ങനെ ജാതീയമായ ഒരു പരിഗണന തികച്ചും അനാവശ്യമായിരിക്കാം. കേരള സാഹിത്യഅക്കാദമിമാളിൽ നമ്പൂതിരികവികളുടെ ചിത്രം വച്ചില്ല എന്ന ആരോപണം തന്നെ കേൾക്കാനുണ്ടല്ലോ. ശ്രീമതി ലളിതാംബിക അന്തർജനത്തിന് 'അഗ്നി സാക്ഷി'ക്ക് എത്ര സമ്മാനങ്ങൾ നേടാൻ കഴിഞ്ഞു. അംഗീകരണം നേടാതെ

ഡോ: വി. എസ്. ശർമ്മ



രണ്ടുനമ്പൂതിരികവികളെപ്പറ്റി

വരില്ല. മൗലികപ്രതിഭകളെ എങ്ങനെ നിരസിക്കാൻ പറയും? ഇടയ്ക്കു് ഒരു പരാതി ഉണ്ടായി—ഒട്ടമിക്ക നമ്പൂതിരികവികളും 'മുരിത്രംഗാരി'കളായിരുന്നെന്ന്; അവർ 'മഹിളാളിമഹാസ്വര'മായ കൃതികൾമാത്രമേ രചിച്ചിട്ടുള്ളൂ എന്ന്. ഇത് തികച്ചും അസംബന്ധമാണെന്ന് തെളിയിക്കാൻ അധികമൊന്നും വിവരിക്കേണ്ടതില്ല. മേല്പത്തുരിന്റെ നാരായണീയംമാത്രം ഉദാഹരിച്ചാൽ മതി. സമുദായത്തിന്റെ ഉന്നതനിലയിൽ ഏറെക്കാലം ജീവിക്കുകയും തന്മൂലം നേടാവുന്ന സുഖസൗഭാഗ്യങ്ങൾ അനുഭവിക്കുകയും ചെയ്ത ഒരു വിഭാഗമായതുകൊണ്ട് ആ വിഭാഗത്തിന്റെ സാഹിത്യസംഭാവനയും ഒരു പ്രത്യേകത കണ്ടെന്നുവരാം. അതു്

രാജ്യത്തു് ഏതു വിഭാഗക്കാക്കും ഉണ്ടാകാവുന്ന സാമാന്യ സവിശേഷതയായതായിരിക്കും. നമ്പൂതിരികളുടെ ആധ്യത്വം അതിരുകളെപ്പോൾ പരിഹാസപാത്രമായിത്തീരുകയും ചതുരമനോഹരപ്പെടെ പലരും പരിഹാസവിമർശനശരം തൊടുകയും ചെയ്തു. എന്തായാലും ബുദ്ധിപരമായ വൈഭവമോ സാഹിത്യരസികതയോ നിഷേധിക്കാനാവില്ല. 'മറക്കടയ്ക്കളളിലെ മഹാനരക'ത്തെപ്പറ്റി സ്വയം നിരൂപിക്കാൻ മുതിർന്ന നമ്പൂതിരി സാഹിത്യകാരന്മാർക്ക് മലയാളസാഹിത്യത്തിൽ അനിഷേധ്യമായ സ്ഥാനമുണ്ടുതന്നെ. എന്തിനു മറക്കണം, എന്തിനു മറയ്ക്കണം? അടുത്ത ഒരു കാലത്തു് തിരുവനന്തപുരത്തു് സർവ്വകലാശാലാലാലത്തിൽ സംഘടിപ്പിക്കപ്പെട്ട ഒരു സാഹിത്യസമ്മേളനത്തിൽ ഒരു പണ്ഡിതൻ നമ്പൂതിരിസാഹിത്യത്തെ അവഹേളിച്ച് പരാമർശിക്കുന്നതും അതുകേട്ട് ചില സദസ്യർ ഒരു 'വീഡ്'ഡിച്ചിരി' പാസ്റ്റാക്കുന്നതും കാണാനിടയായി. നമുക്കു

നമ്പൂതിരികവികളും മറ്റും ആ നിന്ദാർഹിക്കുന്നുണ്ടോ? അവരുടെ സാഹിത്യരസികതയെ നമുക്ക് നിഷേധിക്കാനാവുമോ? പേർത്തും പേർത്തും ആസ്വദിക്കാനുള്ള വിഭവവും അവർ നമുക്കു നൽകിയിട്ടുണ്ട്. ആ പരമ്പരയിലെ എണ്ണപ്പെട്ട നൂറുകവികളെപ്പറ്റി സാഹിത്യചരിത്രകാരന്മാരും നിരൂപകന്മാരും പലതും എഴുതിയിട്ടുണ്ടെങ്കിൽത്തന്നെയും ഗ്രന്ഥരൂപത്തിലുള്ള ഒരു പഠനം ഇപ്പോഴാണ് പ്രകാശിതമായതു്. ശ്രീ. പി. കെ. ആര്യൻനമ്പൂതിരി ആ ഗ്രന്ഥരചനകൊണ്ട് സഹൃദയരുടെ പ്രീതിയും കൃതജ്ഞതയും സർവ്വമാനേടിയിരിക്കുന്നു. നമ്പൂതിരിമാരും സാംസ്കാരികജീവിതവും, നടുവത്തച്ഛൻ നമ്പൂതിരി, ന

ടുവത്തു് മഹൻ നമ്പൂതിരി, നടുവം കവികളുടെ സർഗ്ഗസംഭാവനകൾ, നടുവം കവികളും പ്രാസവാദവും, വെണ്ണണിപ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ 'നടുനായകന്മാർ'—എന്നിങ്ങനെ ആദ്യ അദ്ധ്യായങ്ങളിലായാണ് പ്രതിപാദനം. 'മലയാള കവിതാചരിത്രത്തിൽ കാല്പനിക യുഗത്തിനു മുൻപുള്ള നാലാം യാമം' എത്ര പ്രബുദ്ധമായിരുന്നു എന്ന് സൂചിപ്പിച്ചുകൊണ്ടുള്ള ഒരു അവതാരികയും ഗ്രന്ഥത്തിലുണ്ട്. കൊല്ലവർഷം 1016-മുതൽ 1088-വരെ ജീവിച്ചിരുന്ന നടുവത്തച്ഛൻ നമ്പൂതിരിയുടെയും കൊല്ലവർഷം 1043-മുതൽ 1119-വരെ ജീവിച്ചിരുന്ന നടുവത്തു മഹൻ നമ്പൂതിരിയുടെയും ജീവിതചരിത്ര സംക്ഷേപവും കൃതികളുടെ പരാമർശവും ആണ് ഗ്രന്ഥത്തിലെ മുഖ്യവിഷയം. ആധുനികദൃഷ്ട്യോസമീപനമായ ഒരു പ്രതിപാദനരീതിയും ഗ്രന്ഥകാരൻ സ്വീകരിച്ചിരിക്കുന്നു. നടുവത്തച്ഛനേയും വെണ്ണണിമഹനേയും താരതമ്യംചെയ്യുന്ന ഒരു ഭാഗം ഇതാ മാതൃകയ്ക്കായി ഉദാഹരിയ്ക്കുന്നു. ഒരേ കാലഘട്ടത്തിൽ കാര്യനിർമ്മാണം നടത്തിയവരാണ് നടുവത്തച്ഛനും വെണ്ണണിമഹനും. കാവ്യനിർമ്മാണത്തിന്റെ രൂപംവിധാനക്രമത്തിൽ ഇവർ തമ്മിൽ സാദൃശ്യം കാണാമെങ്കിലും കാവ്യത്തെ സജീവമാക്കുന്ന ഭാവാംശത്തിൽ വ്യത്യസ്തരാണ് ഇവർ. വെണ്ണണിയുടെ കൃതികൾക്കു പരപ്പു കൂടുതലാണെങ്കിൽ നടുവം കൃതികൾ ആഴമുള്ളവയാണ്. വെണ്ണണി കൃതികളിൽ കാണുന്ന ശുഭാഭാസത്തിന്റെ കണിക പോലും നടുവംകൃതികളിൽ കാണില്ല. വെണ്ണണിയുടെ മാംസനിബദ്ധമായ വികാരതീഷ്ണതയ്ക്കു പകരം ആത്മനിഷ്ഠമായ ഭക്തിഭാവമാണ് നടുവം കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നതു്. വെണ്ണണിയുടെ നിശിതവും നിരങ്കുശവുമായ പരിഹാസവും അനവാചകരേ പൊട്ടിച്ചിരിപ്പിക്കുവാൻ നടുവത്തിന്റെ സാത്വികമായ പുഞ്ചിരി പ്രസന്നോദാരമാണ്. വെണ്ണണി പദങ്ങൾക്കൊരു പന്താളം നടത്തുന്നു. നടുവം കിരഞ്ഞെടുത്ത പദങ്ങൾ ഔചിത്യപൂർവ്വം വിന്യസിക്കുന്നു. ഉദ്ധരണി ഇനിയും ദീർഘിപ്പിക്കുന്നില്ല. ഗ്രന്ഥകാരന്റെ നിരീക്ഷണശക്തിയും

സമചിന്തയായുടേയുള്ള വിഷയപ്രതിപാദനവും ഗ്രഹിക്കാൻ ഇത്രതന്നെ ധാരാളം മതിയാകുമല്ലോ. 'ഫിനി സാഹിത്യസദസ്സിലെ ഉജ്ജ്വലതാരങ്ങളായ ജയശങ്കർ പ്രസാദ്, മഹാകവി മൈഥിലി ശരൺഗുപ്ത തുടങ്ങിയവർ പുരാണകഥാപാത്രങ്ങളെ കൈകാര്യം ചെയ്യുമ്പോൾ പ്രകടമാക്കുന്ന സ്വാതന്ത്ര്യവും ഔചിത്യവും ഒരതിർത്തിവരെ നടുവത്തച്ഛനും സപാംശീകരിച്ചിരുന്നു' എന്നും മറ്റും കേരളത്തിന്റെ പുറത്തേയ്ക്കു കടന്നും താരതമ്യംചെയ്യാൻ ഗ്രന്ഥകാരൻ മുതിർന്നിട്ടുണ്ട്. പൊതുവെ നോക്കിയാൽ, കഥാപുരുഷന്മാരോടു് ഭക്തോദാരപുരസ്സുരമായ ഒരു സമീപനവും പ്രതിപാദ്യത്തിന്റെ സമുല്പിതമായ പ്രതിപാദനവും ഈ ഗ്രന്ഥത്തിന്റെ സവിശേഷതകളാണ്. പച്ചമലയാളപ്രസ്ഥാനം, ദ്വിതീയാക്ഷരപ്രാസവാദം, വെണ്ണണിപ്രസ്ഥാനം തുടങ്ങി കാലികപരിഗണനയർഹിക്കുന്ന ഇതര വിഷയങ്ങളും അനുഷംഗികമായി പരാമർശിച്ചിട്ടുണ്ട്. 'നടുവപ്രഭാവം' ആധുനികകാവ്യങ്ങളിൽ—എന്ന ഖണ്ഡശ്യം രചനയായിരിക്കുന്നു. ചങ്ങമ്പുഴമുതൽ അങ്ങോട്ടു പലകവികളുടേയും കവിതാശകലങ്ങൾ ഉദ്ധരിച്ച് ഉദാഹരിച്ചുകൊണ്ട് ഗ്രന്ഥകാരൻ പറയുന്നു—'പോയ തലമുറയിലെ കവിത്രയം കാവ്യത്തിന്റെ രൂപത്തിലെമ്പോലെയെ ആപത്തിലും നവീകരണം സാധിക്കാൻയതിച്ചുവരാണ്. ആയത്തത്തിന്റെ ഹോതാക്കളാണ് ആധുനികകവികൾ.' ആക്ഷം ഇതിൽ അഭിപ്രായഭേദം തോന്നില്ലായിരിക്കും. ഗ്രന്ഥം അവതരിപ്പിച്ച ഡോ. ലീലാവതിയും ഏഴുതുറന്നു—'പിൻക്കാലത്തു് ഭാരങ്ങളേറെപ്പെട്ടതെക്കവണ്ണം ശക്തിയുള്ള പേരുകൾ മലയാളത്തിന്റെ തനിയെലേക്ക് ആഴ്ന്നിറങ്ങാൻവേണ്ടിനിലമൊരുക്കുകയെന്ന അർത്ഥവത്തായ നേട്ടം വെണ്ണണി പ്രസ്ഥാനത്തിന്നൊട്ടാകെയും ഇവരുടെ കവിതയ്ക്കു സവിശേഷമായും അവകാശപ്പെടാം. വെണ്ണണിപ്രസ്ഥാനത്തെ ബ്രാഹ്മമുളർത്ത

നടുവംകവികൾ—പി. കെ. ആര്യൻ നമ്പൂതിരി—എസ്. പി. സി. എസ്. കോട്ടയം. പേജ് 160 വില 7ക.

തന്നെ വിശേഷിപ്പിക്കാൻ സഹായിക്കുന്ന സാഹിത്യകൃതികൾ നട്ടവകവികളുടെ വിലപ്പെട്ട സംഭാവനയാണ്." [ഒന്നു പറഞ്ഞോട്ടെ: ബ്രഹ്മമുഹൂർത്തം എന്നത് മുൻപോൾ ഉള്ള രാത്രി (ത്രിയാമാരാത്രി) യുടെ വെളിച്ചാർക്കലം (പുലരാൻ ഏഴര നാഴികയുള്ള സമയം) അല്ലേ? പിന്നെ "ബ്രഹ്മമുഹൂർത്തമെന്ന നാലാംയാമം" എന്ന് എങ്ങനെയാണ് ഒരു ശിർഷകമുണ്ടാവുക?]

നട്ടവകവികളെപ്പറ്റി ശ്രീ. ആര്യൻ

തന്നെത്തന്നെ കണ്ടെത്തുന്ന ഒരു നാടകം

വെന്നി വാസുപിള്ള

രംഗപ്രയോഗത്തിൽ ജീവിക്കുന്ന സാഹിത്യരൂപമാണ് രൂപകം. രചനാ പാരമ്പര്യത്തെ അപേക്ഷിച്ച് രംഗത്തു കൂടുതൽ കരുത്തോടും രമണീയതയോടും ജീവിക്കുന്ന രൂപകമേമാണ് നാടകം. പാശ്ചാത്യനാടകത്തിന്റെ ആശയങ്ങളും സാങ്കേതികതകളുംകൊണ്ട് കോലവും ശിലയും മാറിപ്പോയ, തുര്യത്രിക പ്രധാനമായിരുന്ന കേരളത്തിന്റെ തനതു രംഗവേദിയുടെ പഴയ അന്തസ്സത്തയും മുഖഭാവവും കണ്ടെത്തുന്ന പുനരധിഷ്ഠിപ്പിക്കുന്ന പ്രക്രിയയിൽ ശ്രീ. കാവലം നാരായണപ്പണിക്കർ തന്നെത്തന്നെ കണ്ടെത്തുന്ന ഒരു നാടകമാണ് 'ദൈവത്താൻ'.

ഇതിലെ തുര്യത്രികരഞ്ജനയുടെ ഫലം താളമാണ്. അതോടെ ഭാഷയും മാധ്യമവുമായി ചലനാത്മകതപം നേടിനൂല്ക്കുന്ന നൂലാണ് ഇതിലെ ജീവിതവ്യാഖ്യാനം. സാഹിത്യമൂല്യവും അതുതന്നെ. മാണിക്യത്തമ്മയുടെ സോപാനത്തിന്റെ മുൻഭാഗത്തു ഗ്രാമത്തിലെ സാമൂഹിക ജീവിതത്തിന്റെ ചുരുക്കുകൾ മുൻ ദൃശ്യങ്ങളായി നിർവ്വർത്തിക്കാട്ടുന്നു. ഒരു ഭഗവതീസേവയോടെ ഒന്നാം ദൃശ്യം ആരംഭിക്കുന്നു. ദേവിയുടെ ഉടയാടയും മാളോരുടെ തൂണികൾ മാത്രമല്ല മനസ്സും കത്തിപ്പിഴിഞ്ഞലക്കുന്ന മണ്ണാത്തിയോടും ഗ്രാമപ്രമാണിയായ ശക്തൻ നടത്തുന്ന ശിങ്കാരം, എല്ലാ കുടുംബ മാണിക്യത്തമ്മയെ കയ്യടക്കാൻ

നമ്പൂതിരി രചിച്ചിട്ടുള്ള ഈ പഠനം സാഹിത്യ വിദ്യാർത്ഥികൾക്ക് തികച്ചും ഉപയോഗപ്രദമായിരിക്കും. നട്ടവകവികളുടെ അന്തസ്സത്തയെ വിശദീകരിക്കുന്ന സമുചിതപഠനങ്ങൾക്ക് ഒരു ആദ്യം എന്ന നിലയ്ക്കും ഈ ഗ്രന്ഥം ഉപകരിക്കും. നമ്മുടെ സാഹിത്യത്തിലുമുണ്ടല്ലോ ശ്രദ്ധേയമായ "minor poets". അക്കൂട്ടമെപ്പറ്റിയെല്ലാം നല്ല പഠനങ്ങൾ ഉണ്ടാവേണ്ടതാണെന്നു പറയാൻ ഈ ഗ്രന്ഥം പ്രേരിപ്പിയ്ക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.



തുടങ്ങുന്നെന്ന് ശങ്കിക്കുന്ന വെളിച്ചപ്പാടും സോപാനത്തിലേക്കുള്ള തന്റെ വഴിമുടക്കുന്ന തീണ്ടൽ ജാതിക്കാരീ മണ്ണാത്തിയെ ഭഗവതി ശിക്ഷിക്കുമെന്നു മുഴക്കുന്ന ഭീഷണി, ഭജനക്കാരുടെ ബുദ്ധനെ കാലൻ കണിയാനും മണ്ണാത്തിയും ബഹുമാനിക്കുന്ന തുതന്നെ നിന്ദിക്കുന്നതെന്നു ശക്തന്റെ ഊർഷ്യം — എന്നീ പടവുകൾ കയറി.

മണ്ണിൽ വിത്തു മുളയ്ക്കാതെ പോട്ടെ മനസ്സിൽ സ്നേഹം തുളിക്കാതെ പോട്ടെ മനുഷ്യസത്തയിൽ ആഴമാടുസത്തയിൽ

പിറക്കാതെപോട്ടെ എന്ന് വെളിച്ചപ്പാടും ഗ്രാമമടച്ചു നൽകുന്ന ശാപത്തിലേത്തുന്നു. ആരാണിനി നാട്യ രക്ഷിക്കുക? "മനുഷ്യനെ ഈശ്വരനാക്കണം. എങ്കിലേ നാട്യ രക്ഷപ്പെടൂ" ശക്തന്റെ വഴികൊള്ളാം. പക്ഷെ, ആരാണ് നാടിനെ ശപിച്ച വെളിച്ചപ്പാട്? ശക്തൻ സ്വീകാര്യനല്ല ഉടുക്കുകൊട്ടി എല്ലാവരെയും പരിശോധിച്ച കാലൻ കണിയാൻ തീരുമാനിക്കുന്നു, ബുദ്ധൻ യോഗ്യനാണെന്ന്. അതും ശക്തൻ സമ്മതമല്ല തന്നെ കൊഞ്ഞനംകൊട്ടിയെന്നു പറഞ്ഞു. അയാൾ ബുദ്ധനെ ചാട്ടുകൊണ്ട് അടിക്കുകുടിച്ചെയ്യുന്നു. അപ്പോൾ പ്രവേശിച്ച കോമാളിയ്ക്കു സത്തമാണ് ദൈവമാകാൻ. ആ സ്ഥാനത്തിനർഹൻ താൻമാത്രമാണെന്ന് ശക്തൻ അതിനെയും എതിർത്തു. മണ്ണാത്തിയെ ദൈവമാക്കാം എന്നായി കോമാ

ളി. അയാൾക്കുമുണ്ട് അവളോടൊരു പുതി. "നാൻ ദൈവമായാലേ ഈ കൂറയലക്കണ്ടേ? ദേ, പിന്നെ തൂണിച്ചുററാതെ നടക്കേണ്ടിവരും" അവർ പരിഹസിച്ചു. ഒടുക്കം ശക്തൻ പ്രഖ്യാപിച്ചു: "എല്ലാവരും ശ്രദ്ധിച്ചിൻ. ഈശ്വരനാകുന്ന ആദ്യത്തെയും അവസാനത്തെയും മനുഷ്യൻ ഞാനാവട്ടെ ഞാൻ ഗണത്തിനു പതി. ഗണപതി." അതു അംഗീകരിക്കപ്പെട്ടു.

ശക്തൻ ദൈവം ഞങ്ങളുടെ ദൈവം ഞങ്ങളുടെ ദൈവം ശക്തൻതന്നെ.

ഈ പുതിയ ദൈവത്തിനു നാടിനെ രക്ഷിക്കാൻ കഴിഞ്ഞില്ലെന്ന് രണ്ടാം ദൃശ്യം വ്യക്തമാക്കുന്നു. മഴയില്ല വെള്ളമില്ല. വിളവു കരിഞ്ഞു. കടിനീരിനുപോലും പരക്കംപായുകയാണ് സകലരും. പോരാത്തു, ചാക്കാലക്കാരും വീശി. "നമുക്കു ശക്തൻതമ്പുരാനെ മറക്കാം. ഈ ബുദ്ധൻതമ്പുരാൻ ശരണംവിളിക്കാം." കാലൻ കണിയാന്റെ നിർദ്ദേശം സ്വീകൃതമായി.

ബുദ്ധൻദൈവം ഞങ്ങളുടെ ദൈവം ശക്തൻ ദൈവം തുലയട്ടെ ബുദ്ധൻതമ്പുരാൻ വാഴട്ടെ.

അതോടെ ഗ്രാമമുദിതം നീങ്ങിയെന്നും മൂന്നാം ദൃശ്യത്തിൽ പറയുന്നു.

പാടം കതിരിട്ടു വിളമ്പി മനസ്സിൽ സ്നേഹം മുളയ്ക്കൂ.

പക്ഷെ, ബുദ്ധനെ കാണാനില്ല പക്ഷെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഒരു വിഗ്രഹം തീത്തു വെച്ചിട്ടുണ്ട്. കാലൻ കണിയാൻ. എല്ലാവരുംകൂടി അതിന്റെ മുന്നിലിരുന്നു ധ്യാനിക്കുമ്പോൾ ബുദ്ധൻ പ്രവേശിച്ചു വെള്ളം ചോദിക്കുന്നു: "... അല്പം ജലം തന്നെ" മരണത്തിൽനിന്നു രക്ഷിക്കണം! പുജകഴിഞ്ഞേ കാലൻ കണിയാൻ വെള്ളം കൊടുക്കൂ വെള്ളം വെള്ളമെന്നു കൈകാലടിച്ച് ബുദ്ധൻ മരിച്ചു ശക്തൻ ബുദ്ധന്റെ കാല്ക്കൽ ചാട്ടവെച്ചു. "മരണത്തിൽ ശത്രുവും മിത്രമാകുന്നു. ഈ ഭജനക്കാരനെ ഞാൻ ബുദ്ധനാക്കുന്നു" ജഡം നീക്കപ്പെട്ടു.

ദൈവത്താൻ (നാടകം) — കാവലം നാരായണപ്പണിക്കർ; പ്രസാധകന്മാർ — സാഹിത്യപ്രവർത്തക സഹകരണസംഘം കോട്ടയം — വില 3-00.

ശേഷിക്കുന്നതു ബിംബം. കോമാളി അതു തലയിലേറ്റി എഴുന്നള്ളിക്കുമ്പോൾ കാലൻ കണിയാൻ പാട്ടുന്നു.

മാണിക്യത്തിൽ വന്നുപിറന്ന മനുഷ്യൻ ദൈവത്താറായി ഒരു ബിംബം നമുക്കു തന്നിട്ട്

ഓർത്തയായ് മാറി ബുദ്ധൻ ദൈവം നമ്മുടെ ദൈവം നമ്മുടെ ദൈവം ബുദ്ധൻതന്നെ.

ഒരു ദൈവത്തിനെ സൃഷ്ടിക്കുന്ന ഈ സാമൂഹിക നാടകത്തിൽ ജനകീയതയ്ക്കു സഹജമായ ഹാസ്യം ഒരു അന്തർലാഭമായി ആദ്യത്തം വർത്തിക്കുകയും വിളഞ്ഞ ഫലിതത്തിന്റെ മലരികളായി പലദിക്കിലും പ്രത്യക്ഷപ്പെടുകയും ചെയ്യുന്നു. ബുദ്ധമതാഗമകാലത്തെ സംസ്കാരത്തിന്റെ ഒരു ചിത്രമെന്ന സവിശേഷതയും ഇതിനുണ്ട്.



ശിൽപികളുടെ ചിരി

(14-ൽ നിന്നും തുടർച്ച) ഹിസ് എക്സലൻസി (മഹോന്നതനായ അദ്ദേഹം) ഫെർ എക്സലൻസി (മഹോന്നതനായ അവർ) എന്നെല്ലാം ബഹുമാനിച്ചേർത്താണു മറുപള്ളവർ പറയുക. ബഹുമാനിച്ചേർത്താണു കോണ്ടാണോ എന്നറിയില്ല. അവർ അവരെപ്പറ്റി പറഞ്ഞത് "മൈ എക്സലൻസി." (മഹോന്നതനായ ഞാൻ) എന്നതായിരുന്നു.

വിട്ടുമാറാത്തരോഗം ഇവരെ തുടർച്ചയായി വശം കെട്ടത്തിയിരുന്നു.

"ഞാൻ ജീവിതവുമായി വളരെ അടുത്തു പെരുമാറിക്കളഞ്ഞു. അതാണു ജീവിതത്തിന്റെ ചുട് എന്നെ ഇങ്ങനെ കരിച്ചു കളഞ്ഞത്."

മരണത്തിന് അല്പം മുമ്പ് ഇവർ അവസാനമായി നല്കിയ നിർദ്ദേശം ഇത്രമാത്രം.

"വേണ്ട. ഇനി ആരും ഏതൊരു സംസാരിക്കണ്ടാ."

ഏതു നിമിഷത്തിലും നമ്മോടു സുസാരിക്കയും നമ്മെ പൊട്ടിച്ചിരിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന സരോജനിദേവി!



അപരദം

(16-ൽ നിന്നും തുടർച്ച)

നടന്നു, ജനാല മുഴുവനും തുറന്നു. കടലിന്റെ ഒരുങ്ങുന്ന മരീചികകളിൽനിന്നു കാറ്റിന്റെ മുറിയലാകെ നിറഞ്ഞുനിന്നിരുന്നു. അയാൾ അവളുടെയരികിൽചെന്നു് കൈപ്പടം ഗ്രസിച്ചു.

“നോക്കൂ, നീയെന്നെ തെണ്ടേടേ” അവളുടെ സ്വരം പെട്ടെന്നു് വലിഞ്ഞു മുറുകിയതന്നു. അയാൾ അത്ഭുതത്തോടെ കൈവിട്ടു.

“ശരി, പീതാംബരൻ പറഞ്ഞു. “ശരി തൊടില്ല.”

“നോക്കൂ, അവൾക്കു് കരച്ചിൽവരുന്നതെന്നയാൾക്കു് തോന്നി.

“നോക്കൂ നീയെന്നെ എത്രവേണമെങ്കിലും തൊട്ടോ”

അയാളോടും പറഞ്ഞില്ല. വെറുതെ അവളെ നോക്കിനിന്നു.

“നോക്കൂ കഴുതേ, നീയെന്നോടൊന്നും പറയാത്തതു്?”

“ഒന്നുമില്ല.”

“നിനക്കെന്നോടു് സ്നേഹമുണ്ടോ?”

“എന്നു തോന്നുന്നു.”

അയാളോടും പറഞ്ഞില്ല അന്ധമായി, മങ്ങിച്ചുമകുന്ന പകൽവെളിച്ചിലേയ്ക്കു നോക്കിനിന്നു.

“നിനക്കെന്തു പററി പ്രശാന്തി?”

“ഒന്നും പററിയിട്ടില്ല” അവളുടെ ശബ്ദം വീണ്ടു വലിഞ്ഞു മുറുകി.

“നിനക്കെന്തു പററി? എന്നോട് പറഞ്ഞുകൂടെ?”

“ഒന്നുമില്ല. നിനക്കു് വല്ലാതെ നോവു.”

“ഇല്ല. നൊന്താലും സാരമില്ല. നി പറയ.”

“നോക്കൂ, നീ വല്ലാതെ ചുടാവുമോ എന്നോടുകൂ?”

“ഇല്ല നി പറയ.”

“എന്നയ്ക്കേയ്, അവൾ പറഞ്ഞു. “നീനെന്നെ കലയാണു കഴിയ്ക്കാൻ സാധിയ്ക്കില്ല”

പീതാംബരൻ ഒന്നും പറഞ്ഞില്ല ഒരു പാടുണ്ടെന്നും അയാൾ കടലിലേയ്ക്കു നോക്കിനിന്നു. മൃഗജലങ്ങൾ ഓരോന്നായി ഒഴുങ്ങിക്കൊണ്ടിരുന്നു.

അവളെന്നിന്നാണു് ഇങ്ങനെ നിശ്ചയിച്ചതെന്നു് അയാൾക്കു് മനസ്സിലായില്ല ആരാഞ്ഞതുമില്ല ജീവിതത്തോടുള്ള പുക്കും പ്രകടിപ്പിക്കുന്നതിന്നു് എല്ലാവർക്കും അവരവരുടേതായ പ്രത്യേകരീതികളുണ്ടു് അവളുടെ പ്രത്യേക രീതിയായിരിക്കണം ഇതു്.

“നീയെന്നോടൊന്നും പറയാത്തതു്?” അവളുടെ സ്വരം വല്ലാതെ നേത്തുപോയിരുന്നു. മുറിയൽ പടരാൻ തുടങ്ങിയ ഇരുട്ടിലൂടെ, വെളിച്ചത്തിന്റെ നേരിയ പട്ടുനാലു് പോലെ ശക്തമായി ഗ്രസിച്ചു, അയാൾ അവളെ കേട്ടു.

“എന്തുണ്ടു് പ്രശാന്തി പറയാൻ” അയാൾ പിന്നെ ഒന്നും ഉരിയാടാതെ, ഒന്നും കാണാതെ, പുറത്തേക്കു നോക്കിയിരുന്നു. അയാൾ മുമ്പായി അയാളുടെ കവിളുകളിൽ തടലാടി പ്രശാന്തി കരയുന്നതായിരുന്നു.

“നോക്കൂ,” അവൾ പറഞ്ഞു, “എനിക്കറിയാ, നിനക്കെങ്ങനെ തോന്നുന്നുണ്ടെന്നു്”

“സാരമില്ല”

“നോക്കൂ, നിനക്കൊക്കപ്പോയെള്ളതു് തൊടാണു്. ഇന്നയിപ്പോളുമല്ല”

“സാരമല്ല”

“നിനക്കു് വല്ലാതെ നൊന്തോ?”

“സാരമില്ല”

“നോക്കൂ, അടുത്ത ആഴ്ച എന്റെ കലയാണു ആണു്,” പ്രശാന്തി പറഞ്ഞു.

“എന്നിയാക്കാരെയും ധിക്കരിയ്ക്കാൻ കഴിയില്ലെന്നു്...”

“ശരി”

പിന്നെയവൾ ഒന്നും പറഞ്ഞില്ല അയാളും മുറിയൽ ഇരുട്ടിനോടൊപ്പം നിശ്ശബ്ദത കണ്ണുവന്നു അവൾ പെട്ടെന്നു് എഴുന്നേറ്റു.

“നീ പുല്ലാണോ?” അയാൾ ചോദിച്ചു.

അവൾ മറുപടി പറഞ്ഞില്ല നിസ്സഹായതയുടെ തീവ്രമായ ധ്വാനം പ്രശാന്തിയുടെ കണ്ണുകളിൽ മിന്നി.

“നിനക്കു്, അവൾ പറഞ്ഞു, “മനസ്സിലായില്ലേ?”

അയാളുടെ മുഖം പെട്ടെന്നു് തുരുമ്പിച്ചു അവളുടെ തണുത്ത തോളത്തു് കൈവെച്ചു് അയാൾ ഒരുപാടുന്നേരം അങ്ങിനെനിന്നു. ഒരുപാടുന്നേരം.



വി. എം. ഷാഹിനായും പി കെ മുഹമ്മദ് ഫാബിനു. 1978 മാർച്ച് 26-ാം തീയതി ബേപ്പൂരിലുള്ള റെഗുലാർ ഹോട്ടലിൽ വെച്ചു് ഇവർ വിവാഹിതരായി. പ്രസിദ്ധ സാഹിത്യകാരനായ വൈക്കം മുഹമ്മദ് ബഷീറിന്റെയും ഫാബി ബഷീറിന്റെയും മകളാണു ഷാഹിന.

“അവസാനം,” അയാൾ പറഞ്ഞു, പ്രശാന്തി”

പാപ്പാത്തിയുടെ ചിറകുകളിലെ നിറങ്ങളത്രയും ഉൾമുറയെടുക്കുന്നതുപോലെ, മൃഗമായി അയാൾ അവളുടെ ഉടയാടകളിൽ. മുറിയലിലെ ഇരുട്ടിൽ, വെണ്ണക്കല്ലുപോലെ തുടകളും, അടിവയറും, കഴുത്തും തിളങ്ങി.

“പ്രശാന്തി,” അയാൾ പിന്നെയും വിളിച്ചു

മാതൃകപോലെ സ്നേഹിക്കുന്നവളുടെ സ്നേഹിക്കപ്പെടുന്നതുടെ അന്തർദ്വാരം പോലെ, നിസ്സഹായതയുടെ ശാപം പോലെ, ആഴത്തിൽ അവളിലൊരു തേങ്ങലുയർന്നു ആ തേങ്ങലിന്റെ തളളിച്ചയിൽ ഏറ്റവും വാങ്ങലിൽ, എതിർപ്പിൽ ശരീരം കനച്ചു.

വാസ്തവത്തിൽ, ഇതൊന്നും സംഭവിച്ചിട്ടില്ലായിരുന്നു. എല്ലാം പീതാംബരൻ വെറുതെ തോന്നിയതായിരുന്നു, അവൾ വന്നിരുന്നില്ല, അയാളവളുടെ ഉടയാടക

ളുമായില്ല, അവർ ഒരുമിച്ചുറങ്ങിയില്ല. എല്ലാം അയാളുടെ വെറും തോന്നൽ മാത്രമായിരുന്നു...

സുപരിചിതമായിരുന്ന വഴികളിലൂടെ, തിരക്കുനിറഞ്ഞ പ്രധാന നിരത്തുകൾ വിട്ടു്, ഇരുട്ടു് നിറഞ്ഞ ഇടവഴികളിലേയ്ക്കു് മദ്ധ്യവയസ്സു് കടന്നു.

ഇപ്പോളവിടെ ദാമ്യ കഞ്ചാവുവലിയുന്നുണ്ടാവും, അയാളോത്തു. ദാമ്യവിന്റെ തലമുടി നരച്ചിട്ടുണ്ടാവും. മുഖത്തും കൺ തടങ്ങളിലും കുറുപ്പു് പരന്നിട്ടുണ്ടാവും. ചുളിവുകളുണ്ടാവും എന്നാലും അവൻ വളിച്ച ചുണ്ടുകളോടെ, ലഹരി കനത്ത കണ്ണുകളോടെ, തന്നെ ഇക്ക നീട്ടി അഭിവാദനം ചെയ്യാം. ഹൈഡ്രോസ്കോപ്പ്... അയാൾ നടത്തത്തിന്നു് വേഗതകൂട്ടി.

പക്ഷേ വാസ്തവത്തിൽ, ഇതും പെരുമാറ്റം തോന്നൽ മാത്രമായിരുന്നു. അയാളും, മരിയ്ക്കലും ഉണ്ടായിരുന്നില്ല കാരണം, അയാളും ആരുടെയോ വെറുമാരുടെ തോന്നൽ മാത്രമായിരുന്നു.

ആരെന്നറിയാനുള്ള ജിജ്ഞാസയിൽ ഞാൻ എണീറ്റുനോക്കി. എന്നോടൊരുമിച്ചു പഠിച്ചിരുന്ന രാധാമണിയാണ്.

എന്നേയും എന്റെ വയറിനേയും മാറി മാറി നോക്കിയിട്ട് രാധാമണി വാപൊത്തി ചിരിക്കുകയാണ്. എന്നിട്ട് എന്നോടു ചോദിച്ചു—

“ഈ വയറിവെന്താ? പണ്ട് സാറിനങ്ങാക്കിവെച്ചിരിക്കുന്ന കുറികളും, പർപ്പുകവും എല്ലാം മോഷ്ടിച്ചുകഴിച്ചു അല്ലേ?” ആർത്തുചിരിച്ചുകൊണ്ട് ഞാൻ പറഞ്ഞു—

“നീ എന്നോടു കളിക്കരുത്.” അടുത്തമുറിയിലിരുന്ന ദേവ് വന്നു പറഞ്ഞു.

“നിന്റെ ചിരികേട്ടിട്ട് യാതൊരു ക്ഷീണവുമുണ്ടെന്ന് തോന്നുന്നില്ലല്ലോ.” രാധാമണി പറഞ്ഞു.

“ആദ്യം അനുഭവിച്ച വേദനകളെല്ലാം മാറിയല്ലോ അതു മതി.” പെട്ടെന്ന് എന്റെ കണ്ണുകൾ ഊറുന്നിരുന്നതു രാധാമണി കണ്ടു.

“എന്താ സീതേ...ചിരി മങ്ങിയതു?” പെട്ടെന്ന് ഞാൻ പറഞ്ഞു—

“കുന്ദമില്ല.” രാധാമണി എന്നെ ചിന്തയിൽനിന്നു മാറ്റിവെക്കുവാൻവേണ്ടി ചോദിച്ചു—

“നിനക്ക് പച്ചമാങ്ങയും ഉപ്പും കൊണ്ടുവരട്ടോ?” കാപ്പികുടിക്കുന്നതിനിടയിൽ രാധാമണി പറഞ്ഞു.

“ചുപ്പുഞ്ചു പറഞ്ഞു നീ ഗർഭവതിയാണെന്ന്. ചെല്ലക്കുന്നത്തിനെ വയറും കൊണ്ട് നടക്കുന്നത് ഒന്ന് കാണണമെന്ന് ഉടനെ ആഗ്രഹമുണ്ടായി. അങ്ങനെ വന്നതാണ്.”

“രാധാമണി കണ്ടോ? എന്റെ വയറിവെന്താ? പൊങ്ങുനോട്ടം?”

“അതെന്താ?” “ചെറുക്കൻ ചവിട്ടുന്നത്.” എല്ലാവരും പൊട്ടിച്ചിരിച്ചു.

“ഇങ്ങനെ ചിരിക്കരുതേ...കൊച്ചിനു കേടാണു്.”

രാധാമണി യാത്രപറഞ്ഞു പിരിഞ്ഞു. ദേവിയോടു ഞാൻ പറഞ്ഞു—

“പഴയ ഓർമ്മകൾ വരുന്നു. ചിന്ത ഒരിടത്തും ഉറച്ചുനിൽക്കുന്നില്ല” അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു—

“കഴിഞ്ഞുപോയ കാര്യങ്ങൾ മറന്നേയ്ക്കാം.”

ഓർമ്മകളുടെ ഓളങ്ങൾ വീണ്ടും മണക്കാട്ടു സ്കൂളും ദേവിന്റെ തെയ്യക്കോട്ടുള വീട്ടിലേയ്ക്കും തിരിച്ചു ഞാൻ മനസ്സിൽ കരുതി. ചിന്തിക്കാതെ പുസ്തകം വായിക്കാം. അതും പഠിയില്ലെങ്കിൽ കഞ്ഞിയെ വിളിക്കാം.

ആരോ ഗേറ്റു തുറന്നു ഞാനെഴുന്നേറ്റുനോക്കി. ദേവിന്റെ മുന്നിലു സ്തബ്ധനായി നിൽക്കുകയാണ്. ഒരു പ്രസംഗത്തിനു ക്ഷണിക്കാൻ വന്നതാണ്. എന്നിട്ട് ഗർഭം ഏഴുമാസം കഴിഞ്ഞിട്ടേയ്ക്കുള്ള എന്നിരുന്നാലും ദേവിന് വീട്ടിൽനിന്നും പുറത്തുപോകാൻ ഭയമാണ്. അദ്ദേഹം എന്നോട് ചോദിച്ചു—

“ഒരു പ്രസംഗത്തിനു ക്ഷണിക്കാൻ വന്നവരാണ്. എന്റെ ഏറ്റവും അടുത്ത ഒരു സുഹൃത്തിന്റെ കത്തുമായാണു് വന്നിരിക്കുന്നത്. രണ്ടുമൂന്നു ദിവസം കഴിഞ്ഞിട്ടാണ് പരിപാടി. ഞാൻ സമ്മതിക്കട്ടോ?”

“എനിക്ക് ഒരു കഴുപ്പുവുമില്ല. പ്രസംഗത്തിനു പോകണം.” ചതയഭിനമാണ്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രസംഗദീപസം. കാണത്തിന്റെ ആഹ്ലാദമൊന്നും എന്നിയ്ക്കില്ല. കട്ടിലിൽ ക്ഷീണിതയായിരിക്കുന്ന ഞാനദ്ദേഹത്തോടു പറഞ്ഞു—

കേൾക്കുക
എന്നിടം
നിത്യജീവിതം

“അടുക്കളക്കാരി ഓണത്തിനു പോകാം. ആഹാരമെല്ലാം ആരു പാചകംചെയ്തതും? എന്നിയ്ക്കി ഓണത്തിന് അത്തുപ്പുവാണം, ഊഞ്ഞാലാടുവാണം പററില്ല. അടുത്ത ഓണത്തിന് ഊഞ്ഞാലാടുവും, അത്തുപ്പുളവും മോണം ഞാനും കൂടി ആയിരിക്കാം.” അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു—

“ഓണം ഇനിയും വന്നുകൊണ്ടിരിക്കാം. നീ ശരീരം അനക്കരുത്. സന്തോഷവതിയായി ഇരിക്കൂ!” അടുത്ത വീടുകളിൽനിന്നും ഓണത്തിന്റെ ആഹ്ലാദങ്ങൾ ഉയർന്നുകൊണ്ടിരുന്നു. ഞാൻ കഞ്ഞിയോടു പറഞ്ഞു—

“എന്നിയ്ക്കൊരു ഊഞ്ഞാലിടണം, വലിയ ആഗ്രഹം.”

“വയറിവുലികൾ ഊഞ്ഞാലാടില്ല.” “അതൊക്കെ മാറിപ്പോയി കഞ്ഞി!” അതേ മാറിപ്പോയി മുററത്തുനിന്നുകൊണ്ട് ആരോ പറയുകയാണ്. ഞാൻ ചോദിച്ചു ആരാ അത്?

“ഞാൻതന്നെ” ചുപ്പുഞ്ചു ഗർഭിണിയെന്നോക്കി വന്നിരിക്കുകയാണ്. ഓണത്തിന്റെ ബഹളങ്ങൾ കഞ്ഞിങ്ങൾക്ക് പുതിയ വസ്ത്രങ്ങൾ ഏടുത്തത് എല്ലാം ചുപ്പുഞ്ചു എന്നോടു വിവരിച്ചുപറഞ്ഞു എന്നിട്ടു ചോദിച്ചു!

“ഇവിടെ ഓണമിട്ടല്ലേ?” പ്രസവിച്ചതിനുശേഷമേ ഓണം ആഘോഷിക്കുകയുള്ളൂ. അടുക്കളക്കാരി ഓണത്തിനു വീട്ടിൽ പോകാം.

ചുപ്പുഞ്ചു പറഞ്ഞു— “അയ്യോ...തലയിൽ പുവയ്ക്കരുത് കൊച്ചിന് വായിൽ പുപ്പുണ്ടാകും.”

“എങ്കിൽ ഒന്ന് കാണണമല്ലോ. പുവയ്ക്കരുതെന്ന് ദൈവം പറഞ്ഞാലും ഞാൻ കേൾക്കില്ല.”

കഞ്ഞിയും ചുപ്പുഞ്ചു തമ്മിൽ പറഞ്ഞു—

“കൊച്ചിനു വായിൽ പുപ്പുവരട്ടെ. പറഞ്ഞിട്ട് കേൾക്കില്ല.”

ഞാൻ ദേവിയോടു പറഞ്ഞു—

“ഇവരൊക്കെ തലയിൽ പുപ്പുടരുതെന്ന് പറയുന്നു. കഞ്ഞിന് വായിൽ പുപ്പുണ്ടാകുമെന്ന് പറയുന്നു.”

“നീ ചുന്താഇരിക്കു് അവരൊക്കെ വല്ലതുമൊക്കെ പറയും. പുപ്പുടിയാലേന്താ?”

ഞാൻ പുപ്പുടുന്നതു നിറുത്തലാക്കിയില്ല. ഓണമെത്തി. തിരുവോണദിവസം ദേവ് എന്നോടു പറഞ്ഞു—

“ചോറും, തെയ്യം, ചമ്മന്തിയും മാത്രംമതി. നീ ഒന്നും ചെയ്യരുത്”, ഓണം ഇനിയുമുണ്ടാകും.”

സുകുമാരൻ പറഞ്ഞു—

“അമ്മച്ചി! ഓണം ഇനിയും വരും.” “നീ നിന്റെ നാക്കുവെച്ചുകൊണ്ടു് മിണ്ടാതിരിക്കട്ടെ അടികൊള്ളാതെ.”

ഉച്ചയോടെ അനുജത്തിമാർ വന്നു. “നിനക്കൊന്നുംകഴിക്കണമെന്നും തോന്നുന്നില്ലേ?”

“വീശപ്പില്ല” സുകുമാരൻ പറഞ്ഞു—

“അമ്മച്ചിക്കു ഇനി വീശക്കണമെങ്കിൽ അപ്പിയെ കാണണം.” കഞ്ഞിയും സുകുമാരനുമായി വീട്ടിലെ എല്ലാ ജോലികളും തീർത്തു.

അമ്മ വന്നു എന്നോടു പറഞ്ഞു—

“മോളേ! നിനയ്ക്കിഷ്ടമുള്ള പലഹാരങ്ങളൊക്കെ പറയണം.”

ഏഴതികൊണ്ടിരുന്ന ദേവിയോടു ഞാൻ ചെന്നു പറഞ്ഞു—

“അമ്മ ഇഷ്ടമുള്ള പലഹാരത്തിന്റെ പേരുകൾ പറയാൻ എന്നോടു പറഞ്ഞു.”

“നീ പറഞ്ഞോ?” “പറഞ്ഞു.”

“ഞാനും ഗർഭിണി ആയെങ്കിൽ എല്ലാം കിട്ടുമായിരുന്നു.”

ഞാനും ദേവ്യകൂടി പൊട്ടിച്ചിരിച്ചു. അദ്ദേഹത്തിന് മുന്നോടാണെന്ന് പ്രസംഗമുണ്ട്. ദേവിന്റെ പ്രസംഗം മുന്നോട്ടു തുടരുന്ന ഞാൻ കേട്ടിട്ടുണ്ട്. എത്ര കേട്ടാലും മതിവെടില്ല

വീട്ടിൽ വന്നിട്ട് അദ്ദേഹത്തോട ഞാൻ പറയാറുണ്ട്.

“കുറേക്കൂടി പ്രസംഗിക്കാത്തതെന്താ?”

ദേവ്യ പറഞ്ഞു—
 'ഞാൻ പ്രസംഗം കഴിഞ്ഞാൽ ഒരു നിമിഷം നിൽക്കില്ല.'

'ഭയക്കണ്ട എട്ടാംമാസത്തിൽ പ്രസവി കഴിയില്ല. സമാധാനമായിട്ടു പ്രസംഗിച്ചിട്ടു വന്നാൽ മതി.'

ദേവ് പ്രസംഗത്തിനുപോയി അമ്മയും അനുജത്തിമാരും ഗർഭിണിയുടെ അരികിലുണ്ട്.

അടുക്കളപ്പണിയ്ക്ക് നില്ക്കുന്ന വലുത്ത അമ്മയോടു പറഞ്ഞു—

'കുഞ്ഞിനൊന്നും അറിയത്തില്ല. വയറു നിറച്ചു കഴിയ്ക്കാതിരുന്നാൽ പ്രസവിക്കുന്നതെങ്ങനെ? ഒരു നോവുതാങ്ങുവാൻ ആരോഗ്യം കിട്ടുമോ?'

'ഇങ്ങനെയൊക്കെ കഴിച്ചാൽ മതി ദൈവം അവളെ രക്ഷിയ്ക്കും.'

'വാത്സല്യം തുളുമ്പുന്ന അമ്മയുടെ പരിചരണം എപ്പോഴും ഞാൻ ദേവദന്റോടു പറയും അച്ഛനാക്കെ കേൾക്കുന്നത് അദ്ദേഹത്തിന് ആനന്ദമാണ്. ദേവ് പ്രസംഗം കഴിഞ്ഞു മടങ്ങിവന്നു. ഗോറിനടുത്തു കാറുനിന്നു. എന്നെ വിളിച്ചു.

'സീതേ!'

വിളികേട്ടിട്ട് ഞാൻ പറഞ്ഞു—

'അയ്യോ... വലിയ എതിർപ്പുകാരൻ. സീതേ! എന്ന വിളിയുടെ മൊഴിയും മനസ്സിലായി. ഞാൻ പ്രസവിക്കുന്നു ഭയപ്പെട്ടു ചിരിച്ചുകൊണ്ട് അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു—

'എഴുന്നെങ്കിലും അസുഖമുണ്ടായാലൊ എന്ന ഭയമുണ്ടായിരുന്നു.'

പത്തുമാസം തികഞ്ഞുതന്നെ പ്രസവിയ്ക്കും. ഞാൻ പ്രസവിക്കുമ്പോൾ ഡാക്ടർ ഗോവിന്ദന്റെ നേഴ്സിംഗ് ഫോം ഇടിഞ്ഞുവീഴുമെന്ന് ഉഷ പറയുന്നു.

'അതെന്താ?'

'ഞാനാക്കെ കരഞ്ഞുവിളിയ്ക്കും അപ്പോൾ ചുമക്കൊക്കെ പൊട്ടിക്കൊണ്ടുവരും.'

'ശരിയായിരിക്കട്ടെ.'

'ചുമക്കൊന്നും പൊട്ടാതെതന്നെ ഞാൻ പ്രസവിയ്ക്കും.'

മണ്ണാറശാലയിൽ കുമ്പഴ്ത്താൻ ദേവ് വാങ്ങിക്കൊണ്ടുവന്ന ഉരുളി അലമാരയിൽ സൂക്ഷിച്ചിരിക്കുകയാണ്. ഞാൻ എല്ലാ പേരോടുകൂടി പറഞ്ഞു.

'നമുക്ക് ഉരുളിയെടുത്തു മുക്കിലിറക്കി'

യുഷ്മിപുത്രം സംഹാരതാണ്ഡവം
 മൊത്തിക്കുടിച്ചൊരിനാടിന്റെ

മേനിയിൽ
 യൗവനം കത്തിക്കരിഞ്ഞു മരവിച്ചു
 സൗവർണ്ണമൊട്ടുകൾ, കണ്ണിൽ തടങ്ങി

ഉദിൽ
 ധൂമിലഭവകൾ, വാടിക്കൊഴിഞ്ഞുള്ള
 വാർമുടിപ്പൊട്ടിയെഴുത്തുകീഴ്ച്ചാലുകൾ

മങ്ങിക്കുപ്പോലങ്ങളൊട്ടി നന്നാക്കി,
 മാഞ്ഞു തിണക്കുന്നു നീലത്തൈക്കുകൾ
 പല്ലവച്ചെടവൊടി പാടേ കരിന്തിരി
 മുല്ലമൊട്ടില്ല പൂലർന്നില്ല പൂഞ്ചിരി
 ഉഷ്മമളമാക്കുന്നി തന്തരികുത്തിനെ
 ഗ്രീഷ്മംഭരിക്കുന്ന കാലവിപര്യയം!
 ആസൂത്രണങ്ങളാലൊക്കെത്തളർന്നതാ—
 ഞാനോഗ്യനാളികൻ, വന്ധ്യമഘ

ങ്ങള,
 മിന്നിച്ചുരത്താതെ പെയ്യാതെ യകാന്ത—
 കന്യാലയങ്ങളിൽ ചൂളുന്ന നിങ്ങളെ
 കാണുവാനാവതെ വീർപ്പിട്ടു

നൂണുപോയ'

കൂണുകൾ, മേദിനി പ്രേമാനുഭൂതികൾ!
 തീക്കനൽച്ചും ദിനങ്ങളിൽ ദാഹിച്ചു
 നാക്കുനിട്ടും പൂഴ്, നഗ്നതീരങ്ങളിൽ
 നാണിച്ചുനിൽക്കുന്ന പൂക്കളെ,

പൂക്കാതെ—
 നാളെയെക്കാക്കും കടമ്പുകൾ വല്ലികൾ
 കണ്ണടച്ചെത്തോ ജപിക്കും ജടയുള്ള
 പൊണ്ണനരയാൽ, പൊളിഞ്ഞ

ദേവാലയം!

മുറിയിൽ കൊണ്ടുപയ്ക്കാം.

എല്ലാപേരും സമ്മതിച്ചു. എന്നിട്ടു

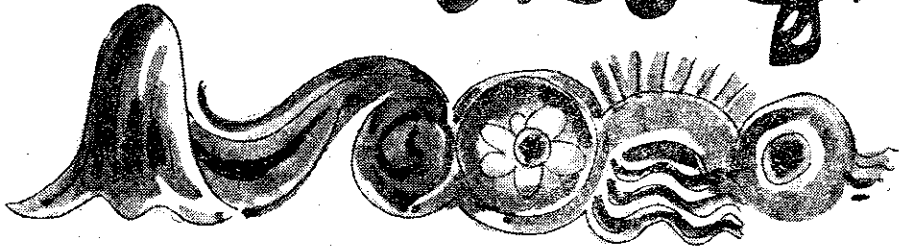
ഞാൻ പറഞ്ഞു—

'ഉരുളി എടുത്തു കുമ്പഴ്ത്തിവെക്കുമ്പോൾ പറയണം ഈ ഉരുളി ഇനി ഞാനായിരിക്കും മണ്ണാറശാലയിൽ കൊണ്ടുപോകാൻ എടുക്കുന്നത്.'

അങ്ങനെ മണ്ണാറശാലയിലെ ഉരുളി വീട്ടിൽ തന്നെ സൂക്ഷിച്ചു.

പ്രതീക്ഷകളോടെ ദിവസങ്ങൾ തള്ളി നീക്കുകയാണ്. ഒരു കുഞ്ഞിനെ കാണാനുള്ള ആഗ്രഹം ദേവിനും കൂടികൂടിവന്നു. അതു സാധിക്കാനുള്ള ദിവസം അടുത്തടുത്തുവന്നു. പ്രസവിച്ചുകിടക്കുമ്പോൾ പ

ഗ്രാമലക്ഷ്മി



പാലാ

ആണ്ടുകൾക്കിപ്പുറമെൻ ഗ്രാമലക്ഷ്മിയെ—
 കണ്ടു പകച്ചുപോയ പട്ടണവാസി

ഞാൻ.

പല്ലകളെല്ലാം കൊഴിഞ്ഞു തല നര—

ച്ചെല്ലുതിനിന്നു വിറയ്ക്കുന്ന തെങ്ങുകൾ

എൻവഴിവകിലകമ്പടിയ്ക്കുത്തിയോ—

മെന്നിലെപ്പൂർവ്വ സ്മൃതികളണഞ്ഞവേ

വായുംപിളർന്നുറങ്ങുന്ന കുളങ്ങളിൽ

മായാത്ത മുങ്ങിക്കളികളോർമ്മിക്കുവ

വർഷാഗമത്തിന്റെ നാദി. യാ, മണ്ഡുക—

ഹർഷസംഘർഷധനികേടുണന്നു

ഞാൻ

വ്യോമമേലൊപ്പിൽ ചിറകുവിടത്തുന

ശ്യാമജിഹ്വതം, കളിർവിശി മാരുതൻ!

സാമഗ്രാനങ്ങളിൽ പൂഷ്പതലസ്തരി

ലെൻ—

ഗ്രാമം പുനർജനിക്കൊള്ളുമാറങ്ങനെ

പേയും പിശാചുവിരുന്നപീഠങ്ങളിൽ

പീയൂഷവർഷമേ, നീയെഴുന്നള്ളണം,

— 0 —

ണത്തിന് യാതൊരു ബുദ്ധിമുട്ടുമുണ്ടാകാതിരിയ്ക്കാൻ അദ്ദേഹം മുൻകരുതലുകൾ ചെയ്യാൻ തുടങ്ങി.

അമ്മ ഒരുദിവസം എന്നോട് പറഞ്ഞു—
 'മോളേ! ഞാനിന്ന് ഒരു കുഞ്ഞിനെ കണ്ടു. ഉണ്ണികൃഷ്ണൻതന്നെ നി അതു പോലൊരു കുഞ്ഞിനെ പ്രസവിയ്ക്കണം.'

എല്ലാപേരേയും ആഗ്രഹം ഞാൻ സാധിച്ചുകൊടുക്കണം. അഹ! ഉദം അലയടിക്കുകയാണ്.

ദേവ് എന്നോട് ചോദിച്ചു—

'നിനക്കെന്തുവേണം.'

'എനിക്ക് യാതൊന്നും ആഗ്രഹമില്ല. യേക്കാതിരുന്നാൽ മതി'

'നിന്നെ കാണുമ്പോൾ ഭയം തോന്നുന്നു. കുറച്ചുദിവസംകൂടി കഴിയുമ്പോൾ പ്രസവിക്കുമല്ലോ. ഡാക്ടറോട് ചോദിച്ചിട്ട് നേഴ്സിംഗ് ഫോമിൽ ചെന്നുകിടക്കൂ. എനിക്ക് സമാധാനമുണ്ടാകട്ടെ.'

ഞാനമ്മയോടു പറഞ്ഞു—

അമ്മയ്ക്കും ഉൽക്കണ്ഠയുണ്ട് പുറത്തു പ്രകടിപ്പിക്കുന്നില്ലെന്നുമാത്രം അമ്മപറഞ്ഞു—

സാറിന് ഭയമാണ്. ഇത് ആദ്യമനുഭവമല്ലേ? നീ സമാധാനപ്പെടുത്തണം.

ഒരുദിവസം ദേവ് എന്തോ ആവശ്യത്തിലേയ്ക്കായി ചെല്ലിയിൽ പോയിനി

യ്ക്കാണ്. ഫോൺ ശബ്ദമില്ലെന്നതു കേട്ട് ഞാൻ റിസീവറടുത്തു.

“ഫലോ... ദേവസാറുണ്ടോ?”
 “ആരോ സംസാരിക്കുന്നത്?”
 “അടുർഭാസി.”
 “അദ്ദേഹം വെളിയിൽ പോയിരിക്കുകയാണ്.”
 “സീത അദ്ദേഹത്തിന്റെ സമീപത്തു കൂടി പോകരുത്.” ദേവ് വന്നപ്പോൾ ഞാൻ പറഞ്ഞു.
 “ഞാൻ ഗർഭിണിയാണെന്ന് ആരോ പറഞ്ഞു അറിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്.”
 “അതെ! അതിന് ഒരു ഫലിതം പൊട്ടിച്ചിരുന്നു.”
 സുഹൃത്തുക്കൾ അദ്ദേഹത്തോടു ചോദിക്കുമായിരുന്നു. “ദേവിന് അങ്ങനെയോ? പെൺകുട്ടിയെങ്കിലും?”
 രണ്ടും എനിക്ക് സന്തോഷം തന്നെ.
 ഞാൻ രാത്രി ഉറങ്ങുമ്പോൾ ഇടക്കിടയ്ക്കു അദ്ദേഹം ലൈററിട്ടുനോക്കും. ചിലപ്പോൾ ഞാൻ ഉണർന്നിട്ടുണ്ടാകാം. എനിട്ടു ഞാൻ ചോദിക്കും “എന്തിനാ ലൈററിട്ടത്?”
 “നീ സുഖമായി ഉറങ്ങുന്നോ എന്നറിയാൻ.”
 അദ്ദേഹത്തിന്റെ ശ്രദ്ധ എഴുത്തിൽനിന്നും എനിലേയ്ക്കു തിരിയുമ്പോൾ ഞാൻ പറയും.
 “എഴുത്തിലേയ്ക്കു ശ്രദ്ധിച്ചാൽ മതി ഞാൻ സുഖമായി പ്രസവിക്കും.”
 വേതി എന്നോടു വന്നുപറഞ്ഞു.
 “അമ്മച്ചി! ശാരദയ്ക്കും അമ്മച്ചിയ്ക്കും അ

ടുത്തായിരിക്കും പ്രസവം.”
 ശാരദ സുകുമാരന്റെ ചേട്ടന്റെ ഭാര്യയാണ്. ഓക്സീതീയേറർ തുപ്പാണ് ജോലി. വായാടിയാണെങ്കിലും സ്റ്റേഫമുള്ളവളും എല്ലാത്തിനും സമർത്ഥയുമാണ്.
 പ്രസവം അടുത്തടുത്തു വരികയാണ്. കരുതിവെച്ച ദേവം ഞാനുംകൂടി സംസാരിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. ദേവ് പറഞ്ഞു—
 “ഗേററിനടുത്തു കാറ്റിനിനല്ലോ ആരോന്നോക്കട്ടെ.”
 ചിരിയുടെ ചുവക്കു ഞാൻ മുറിയിൽ നിന്ന് ജനാലവഴി ഉള്ളിത്തന്നോക്കി. ശ്രീ നർമ്മദാമാലവർനായകം ഭാര്യയുമാണ് എന്റെ വയറുകണ്ടാലുടൻ രാഘവൻനായർ എന്തെങ്കിലും ഫലിതം പൊട്ടിക്കുമെന്നിരിക്കിയാം. ഞാൻ വയറും താങ്ങി പിടിച്ച് അവരുടെ സമീപമെത്തി. ശ്രീ രാഘവൻനായർ പറഞ്ഞു.
 “പെണ്ണങ്ങളുടെ ജോലി പെററുകൂട്ടുക തുടരരുതെന്ന് പ്രസവിക്കണം. കേട്ടോ?”
 പൊട്ടിച്ചിരി വിട്ടു മുഴങ്ങിക്കേട്ടു. ദേവിന് എല്ലാപേരോടും ഒന്നേ പറയുവാനുള്ളൂ.
 “സീതയുടെ പ്രസവം ഡാക്ടർ ഗോവിന്ദന്റെ നേഴ്സിംഗ് ഫോമിലാണ്. അദ്ദേഹം വിദഗ്ദ്ധനാണ്. ആ സമയം മാത്രമാണ് എനിക്ക് കിട്ടേണ്ടത്.”
 —o—

കേരള

ദിനേഴ് ബീഡി

കണ്ണൂർ

മലയാളത്തിന്റെ മധ്യരവം മനുഷ്യവികാശത്തിന്റെ തുടിച്ചും നിറഞ്ഞ കഥകൾ കൈവിരലുകളിലെണ്ണാവുന്ന ചിത്രങ്ങളിലേ നാളിതുവരെ നാം കണ്ടിട്ടുള്ള മലയാളത്തിൽ നല്ല കഥകളില്ല എന്നുവെച്ചു പറഞ്ഞുകൊണ്ടാണ് ഭൂമിഭാഗം നിർമ്മാതാക്കളും റീമേക്കർമാരുടെ പ്രവാഹത്തിൽപ്പെട്ടത്. എന്നാൽ സത്യമെവിടെയാണ്. ഇന്നും മലയാളത്തിൽ എണ്ണപ്പെടുന്ന മികച്ച ചിത്രങ്ങളുടെ കഥ മലയാളത്തിന്റെ സ്വന്തമാണ്. ശ്രദ്ധേയമായ ഒരു കഥ, അല്ലെങ്കിൽ ഒരു നോവൽ എങ്ങിനെ മികച്ച ഒരു ചിത്രമാക്കി കഴിയുമെന്നതിനെക്കുറിച്ച് നമ്മുടെ മിക്ക സംവിധായകരും പ്രത്യേകിച്ചൊരു ധാരണയുമില്ല. വിവരമില്ല എന്ന പറയുകയായും ശരി. മററുഭാഷകളിൽ വിജയംവരികുന്ന ചിത്രങ്ങൾ പരിഭാഷപ്പെടുത്തുവാൻ വിവരമല്ലല്ലോ മുഖ്യമായി വേണ്ടത്.



ക്ഷകവികാരത്തെ ഇക്കിളിപ്പെടുത്താനും ചുടുപിടിപ്പിക്കാനുമല്ല മറിച്ച് ആ വികാശത്തിന്റെ പരിശുദ്ധിയിൽ വസന്തം പടർത്താനാണ് ശ്രമിച്ചിരിക്കുന്നത്. രതിനിർവ്വേദം മലയാളത്തിലെ നല്ല ചിത്രങ്ങളിലൊന്നായിത്തീർന്നുവെങ്കിൽ സംവിധായകൻ ചലച്ചിത്രമാദ്ധ്യമത്തിന്റെ ബാഹ്യാന്തരീകർമ്മങ്ങളെ കണ്ടെത്തിയെ

രതിനിർവ്വേദം

നല്ലസിനിമയെങ്ങനെ? ഇതാ ഭരതന്റെ ഉത്തരം

മലയാളത്തിൽ ചലച്ചിത്രമായി രൂപം നൽകപ്പെടുന്ന തൊണ്ണൂററിയൊമ്പതു ശതമാനത്തിന്റേയും കഥകളെക്കുറിച്ചാർക്കുമ്പോൾ ലജ്ജിക്കാനാണ് തോന്നുക. നേരിയൊരു കഥാതന്തുവുള്ള പത്മരാജന്റെ രതിനിർവ്വേദം ചലച്ചിത്രമാക്കാൻ ഡെൽറ്റം കാണിച്ച ഭരതൻ ഇവിടെ അതിരുകവിഞ്ഞ പ്രശംസകൾക്ക് പാത്രമാകുന്നു. അവളുടെ രാവുകളിലേതുപോലെ നായികയുടെ നഗ്നമായ തുടകളും മുലകളും നാടിക്കഴിയും കണ്ണാടിവസ്ത്രങ്ങൾക്കുള്ളിലെ ഗുഹഭാഗവുംകാട്ടി കാണിക്കളെ ഭ്രമിപ്പിച്ചു നൂറ്റാണ്ടുവസമോടിക്കാവുന്ന തരംതാണ് ഒരു ചിത്രമായി രതിനിർവ്വേദത്തെ ഭരതൻ രൂപപ്പെടുത്താമായിരുന്നു. പക്ഷേ ഭരതൻ എന്ന ലക്ഷ്യബോധമുള്ള ഭാവനാസമ്പന്നനായ കലാകാരൻ പ്രേ

നർത്ഥം. നിങ്ങളും യും നിങ്ങളെയും നിങ്ങളുടെയും കഥയെന്ന് രതിനിർവ്വേദത്തെ വിശേഷിപ്പിച്ചത് എത്ര ശരിയാണ്. ഇന്നലെയിലെ നിങ്ങളുടെയും ഇന്നിലെ നിങ്ങളുടെയും നാളെയിലെ നിങ്ങളുടെയും കൗമാരത്തിന്റെ വർണ്ണോജ്വലമായ അപകടകാരിയായ കൗമാരത്തിന്റെ രൂപീകരണ കഥപറയുകയാണ് പത്മരാജൻ. കൗതുകനിറഞ്ഞ കൗമാരം ചിലപ്പോൾ അപകടകാരിയായും പപ്പുവിന്റെ കൗമാരത്തിന് അത്തരംതരം അപകടത്തിന്റെ കഥ പറയാനാണു്. അതാണ് രതിനിർവ്വേദം. രതിക്ക് പപ്പുവിനേക്കാൾ നാലു വയസ്സ് കൂടുതലുണ്ട്. പക്ഷേ ഒന്നിച്ചു കളിച്ചുവളൻ അവൾക്ക് ആ പ്രായവ്യത്യാസം ഒരിക്കലും അനുഭവപ്പെട്ടിരുന്നില്ല. രതി ഉ

തുവായിക്കഴിഞ്ഞപ്പോൾ സപാലാവികമാ യി ഒരകൽച്ച ഉണ്ടാവേണ്ടതായിരുന്നു. പക്ഷേ അവർ ജീവിച്ച സാഹചര്യവും പരിതസ്ഥിതിയും കടുംബബന്ധവും അങ്ങി നെയൊരു അകൽച്ച ഉണ്ടാവാൻ വഴിയുണ്ടാക്കിയില്ല മുക്കിനതാഴെയുള്ളചെമ്പിച്ച രോമങ്ങളിൽ പപ്പു കമിപ്പുരട്ടാൻ തുടങ്ങി. കളക്കടവിൽ സ്ത്രീകളുടെ നഗ്നമേനികൾ കണ്ടപ്പോൾ അവനാദ്യമായി കിരകിരപ്പു തുടങ്ങി. കറേക്കുടി പ്രായമുള്ള കൂട്ടുകാരുടെ രഹസ്യങ്ങൾ അവനെ അത്ഭുതപ്പെടുത്തി. അറിഞ്ഞു കേട്ട രഹസ്യങ്ങളിൽ അവൻ വീവശനായി. കൗമാരത്തിന്റെ കൂതുമലങ്ങളെ നൊട്ടിനണഞ്ഞ പപ്പുവിന് രതിചേച്ചിയുടെ ശരീരത്തിൽ മാത്രമാണ് ഒരേയോ തോന്നാത്തത്. ഒട്ടേറെ അവസരങ്ങളിൽ വിറച്ചുകൊണ്ടവൻ തന്റെ മനസ്സ് തന്റെ എല്ലാമായ രതി ചേച്ചിയുടെ മുന്നിൽ തുറന്നുവെക്കാനാഗ്രഹിച്ചു. ചിറകുള്ളക്കാത്ത പ്രായം അതിനു സമ്മതിച്ചില്ല. ഏതൊരുവനെ രതി ചേച്ചിയുടെ തുടിച്ചുതുളുപ്പുന്ന മുലകളിലും, താളുകൊട്ടുന്ന നിതംബങ്ങളിലും ഒന്നു തൊടാനവൻ ഭഗീരഥപ്രയത്നം ചെയ്തു. പക്ഷേ, താൻ എല്ലാവരുടെയും ഒന്നു മറയാത്ത കണ്ണുണ്ടല്ലോ? കഴിഞ്ഞില്ല എത്ര നാൾ കത്തിച്ചുതുളുക്കുന്ന അഭിലാഷത്തെ അടക്കിവക്കാനാകും. ഒരു ദിവസം തന്റെ മോഹകുരുനായ കാമദേവതയായ രതി ചേച്ചിയെ മാറോടണച്ചുവാരിപ്പണൻ വരിഞ്ഞു. അവൻ വിചാരിക്കാത്തതു സംഭവിച്ചു. രതി കരുറിമാറി "പപ്പു എന്താ ഇത്. ഈ അനാവശ്യമൊക്കെ ആരാണ് പറിപ്പിച്ചത്? ഇപ്പോൾ ഞാൻ ക്ഷമിച്ചിരിക്കുന്നു. ഞാനിതാരോടും പറയില്ല. മേലിൽ ഇതാവർത്തിക്കരുത്." പപ്പു അസ്സല്പ്രജ്ഞനായി. തീപാറുന്ന ആ വാചകങ്ങൾ വിറയലോടെ കേട്ടുനിന്നു. രതി ക്ഷമേണമെങ്കിൽ പപ്പുവിന്റെ കരണത്ത് മൂന്നാലു നല്ലത് പൊട്ടിക്കാമായിരുന്നു. ആർത്തലച്ച ആളിട്ടുമാ യിരുന്നു. വീട്ടുകാരോടൊല്ലാം പറയാമായിരുന്നു. അവളെ ചെല്ലില്ല. കാരണം പപ്പു കണ്ണുണ്ടല്ലോ? അവനെന്തിനാ. താൻ കുന്നിൻമോളിലെ അമ്പലത്തിന്റെ പടിക്കെട്ടുകൾ അവനെയുമെടുത്തുകൊണ്ടു കയറിയിട്ടില്ലേ? വീണ്ടുംവീണ്ടും അവസരങ്ങൾ കളക്കുമ്പോലെ പാത്തും പതുങ്ങിയും വന്നു. നെടുവീർപ്പുകളുടെ, പരിഭവങ്ങളുടെ, മനസ്സിലാക്കലുകളുടെ, ക്ഷമകളുടെ, വെറുപ്പുകളുടെ, മറക്കലുകളുടെ ഈ രംഗങ്ങളുടെ ലയത്തിൽ ആ അവസരങ്ങൾ നിറംമങ്ങി മാഞ്ഞു പോയ്ക്കൊണ്ടിരുന്നു. ആ നിറം മങ്ങിമാഞ്ഞുപോകലിന്റെ അവസരങ്ങൾ അസാധാരണമായ മേന്മകളോടെയാണ് സവിധായകൻ ചിത്രീകരിച്ചിരിക്കുന്നത്.

എസ്സ്. എസ്സ്. എൽ. സി. പരീക്ഷ ഫസ്റ്റ് ക്ലാസ്സിൽ പാസ്സായപ്പോൾ സാധാരണ കട്ടികളിലുണ്ടാവുന്ന സന്തോഷം പപ്പുവിലുണ്ടായില്ല. ഉടൻ കോളേജിൽ ചേരണം. അത് ദുരമെ പട്ടണത്തിലാണ്. എത്രയോ വർഷത്തേക്ക് രതിചേച്ചിയെ പിരിഞ്ഞിരിക്കണം. ആ ചിന്തകൾ ആകെ മനസ്സ് കലക്കിമറിച്ചപ്പോഴാണ് രതിചേച്ചിയെ ആരോ പെണ്ണു കാണാൻ വന്നുവെന്ന സത്യം അവനെ നടുക്കിയത്. രതി ചേച്ചിയുടെ മുമ്പിൽ അവൻ തന്റെ മനസ്സിൽ കണ്ണീരൊഴുക്കി. ആ നിർക്കണങ്ങളിൽ തൊട്ടുകൊണ്ടവൻ പറഞ്ഞു ആരു പറഞ്ഞു ഞാനിവിവാഹത്തിന് സമ്മതിച്ചുവെന്ന്... ഞാൻ സമ്മതിക്കില്ല " പപ്പുവിന്റെ ഹൃദയം വികസിച്ചു. ആനന്ദംകൊണ്ടു കൗമാരമനസ്സ് ഊയലാടി. ആ ദിവസം അവനെ നടുക്കി, കോളേജിലേക്ക് പോകേണ്ട ദിവസം. ഒരു രാത്രിമാത്രം ബാക്കിയുള്ള പപ്പു രതിയോടു പറഞ്ഞു. എനിക്ക് ഒരു കാര്യം പറയാനാണ് രതി ചേച്ചി രാത്രിയിലു കാവിലു വരണം വരില്ലയെന്നോ വരുമെന്നോ പറയാതവൻ പോയി. കൊടുങ്കാറ്റും പേമാരിയും ഇടിമിന്നലുമുള്ള ഭീകരമായ ഒരു രാത്രി. പപ്പു നനഞ്ഞൊലിച്ച് പ്രപഞ്ചത്തിലുള്ള മോഹങ്ങളെല്ലാം മനസ്സിലും, എല്ലാ വികാരങ്ങളും ശരീരത്തിലും ലയിപ്പിച്ചുകാത്തു ന്നല്ലുകയാണ്. പോകണോ വേണ്ടേ? രതിയുടെ മനസ്സിലും സംഘടനങ്ങൾ താൻ എടുത്തുകൊണ്ടുനടന്ന പപ്പുവല്ലേ? അവൻ നനഞ്ഞുകുഴഞ്ഞു കാവിൽ പപ്പുവിന്റെടുത്തെത്തുന്നതുവരെ താൻ എടുത്തുകൊണ്ടുനടന്ന പപ്പു എന്ന ചിന്തയായിരുന്നുവോ മനസ്സിലുണ്ടായിരുന്നത്? നാലുപയസ്സിന്റെ വ്യത്യസ്തം വലിയൊരു പ്രയാസമായില്ല, പ്രപഞ്ചത്തെപ്പോലും കയ്യി



രതിനിർവ്വേദത്തിൽ ജയഭാരതി, കൃഷ്ണചന്ദ്രൻ

ലിട്ടു തെരികാൻ മനസ്സുള്ള കാമാവശിതമായ ആ രാത്രിയിൽ "പപ്പു വിടുവിടാനാ പറഞ്ഞത്..." രതി അലറി ഇടിയുടേയും ചിറിയടിക്കുന്ന മഴയുടെ ശബ്ദങ്ങളുടെയടിയിൽ ആ അലർച്ച അലിഞ്ഞുപോയി. രതിയുടേയും പപ്പുവിന്റെയും തുടിച്ചുയരുന്ന കാമാർത്ഥമായ ശരീരങ്ങൾ ഒന്നായി നനഞ്ഞു കൂത്ത് സ്നേഹിത കെട്ടുപിണഞ്ഞു. അടക്കിനിറുത്തിയിരുന്ന മഹാസാഗരം എല്ലാ അതിർത്തികളെയും തകർത്തൊഴുക്കി. ജീവിതത്തിൽ എന്തെങ്കിലും ഒരു തെളിവോടെയാണ് ആ ഇണചേരലവസാനിച്ചത്. മാവിലെ പട്ടണത്തിലേക്ക് യാത്രയാകുന്ന തേങ്ങുന്ന പപ്പു കണ്ടത്. നീലിച്ച പോയ നിർജ്ജീവമായ തന്റെ എല്ലാമായ രതിചേച്ചിയുടെ ശവശരീരമായിരുന്നു. സാധാരണചലച്ചിത്രകഥകളിൽനിന്നു വളരെ വ്യത്യസ്തവും, ഏറ്റവും പുതുമയുള്ള ഒരു കഥയാണിത്. തിരക്കഥാരചനയിൽ തന്റെ സ്ഥാനം പത്മരാജൻ ഭദ്രമാക്കിയിരിക്കുന്നു. യൗവ്വനത്തിന്റെ ചുവടു

വയ്പിൽ പപ്പുവിൽ കത്തിപ്പടരുന്നെന്ന വികാരങ്ങളും സങ്കല്പങ്ങളും പത്മരാജൻ തികഞ്ഞയാഥാർത്ഥ്യബോധത്തോടെ ചിത്രീകരിച്ചിരിക്കുന്നു. കരുത്തുതുടങ്ങുന്നമിശ്രമൽ കരിപ്പുമടുത്തും, പപ്പു സിഗററ്റുവലിക്കാൻ മുതിന്നു കൂട്ടുകാരിൽനിന്നു പറിക്കുന്നതും, കളക്കടവിൽ സ്ത്രീകളുടെ നഗ്നമായ മേനിക്കോഴപ്പുകുണ്ടു കിതച്ചുവിതർക്കുന്നതും, ലോറിഡ്രൈവറുടേയും നാട്ടുവേശ്യയുടേയും നഗ്നമേനികൾ കെട്ടിമറിയുന്നതുകണ്ടു തരികുന്നതുമൊക്കെ കാണുമ്പോൾ കാണികളിലോരോരുത്തരുടേയും കൗമാരത്തിലേക്ക് മടങ്ങിപ്പോകും. ഇതു ഞാൻ തന്നെയല്ലേ? ആ തോന്നലുണ്ടാകുന്നതാണ് ഈ ചിത്രത്തിന്റെ ഏറ്റവും വലിയ വിജയം. സൂക്ഷ്യാവലോകനത്തിൽപോലും കുറവുകളും പോരായ്മകളും കണ്ടെത്താനാവാത്തവിധമാണ് ഭരതൻ ചിത്രം സംവിധാനം ചെയ്തിരിക്കുന്നത്. അപൂർവ്വം ചിലയിടങ്ങളിൽമാത്രം ശ്രദ്ധക്കുറവുകണ്ടു പായനവുകൊണ്ടു രതി പപ്പുവിന്റെ മുറി

യിൽ കയറിച്ചെല്ലുന്ന രംഗമാണ്. ക്വിലിൽ മലർന്നുകിടന്ന വായിക്കുന്ന പല്ലവിനെ കതകിന് പിന്നിൽ മാഞ്ഞുനിന്നുകൊണ്ട് രതി നോക്കുന്നു. ആ നോട്ടം കാമാർത്തമാണ്. രതി ഒരിക്കലും കാമാർത്തമായി നോക്കാൻ പാടില്ല വായനശാലയിൽവെച്ചുള്ള ഏറ്റവും ഉയർന്ന ശേഷം കവിളിൽ മുറിയുമായി പല്ല വീട്ടിലേക്ക് പോകുന്നു. അതേ മുഷിഞ്ഞ വസ്ത്രങ്ങളോടും രക്തം തുടിച്ചുനില്ക്കുന്ന മുറിവോടും കൂടി പല്ല രതയുടെ വീട്ടിലേക്ക് പോകുന്നു. എഡിറ്ററുടെ അശ്രുഭവമുഖം ആദ്യ ഭാഗങ്ങളിൽ രതി പല്ലവിന്റെ വീട്ടിലാണോ താമസിക്കുന്നതെന്ന സംശയം നമ്മിലുണ്ടാകും. രതി (ഡബ്ബലായ്ക്കുന്നത്) വന്നുകാണുന്ന രംഗം ഓർമ്മിക്കുക പല്ല കടന്നുവരുന്നത് സ്വന്തം വീട്ടിലേക്കാണ്. ഇങ്ങനെ അശ്രുഭവമുഖമായിട്ടുള്ള ഒട്ടേറെ നേരിയ അപാകതകളാണ് ചിത്രത്തിൽ, അല്ലം ശ്രദ്ധിച്ചിരുന്നുവെങ്കിൽ എല്ലാം ഒഴിവാക്കാമായിരുന്നു. പല്ലവും രതിയും തമ്മിലുള്ള ബന്ധം, അവരുടെ കടുംബാംഗങ്ങൾ തമ്മിലുള്ള ബന്ധം എത്ര അഗാധമായിരുന്നുവെന്ന് എടുത്തു പറയേണ്ടതില്ല. അപ്പോൾ രതിയുടെ മരണദിവസം പല്ല കോളജിലേക്ക് പോകുമെന്ന് ആലോചിക്കാനാവുന്നില്ല അവസാനരംഗങ്ങളുടെ ഊഷ്മളതയിൽ ഈ ന്യൂനത പെട്ടെന്ന് മനസ്സിലാക്കോടിവരില്ലെങ്കിലും, സാവകാശം ചിന്തിക്കുന്ന ഏതൊരു കാഴ്ചക്കാരനും ഈ ന്യൂനത വലിയൊരു ന്യൂനതയായിത്തന്നെ അനുഭവപ്പെടും.

രതിനിർവ്വേദത്തെ എല്ലാത്തരം കാണികൾക്കും തൃപ്തികരമായ ചിത്രമാക്കി മാറ്റിയതിനുള്ള പ്രശംസ ഭേതമാണുള്ളത്. കഥാപാത്രങ്ങളുടെ പൈതൃകവും വൈവിധ്യമുള്ള മനസ്സുകളെ കാണികളുടെ മനസ്സുകളിൽ ലയിപ്പിക്കാൻ തനിക്കു കഴിയുമെന്നദ്ദേഹം അതിമനോഹരമായ ചിലവണ്ഡങ്ങളിലൂടെ തെളിയിച്ചു. ശാന്തി, ഋതുവാകുന്ന രംഗം ചിത്രീകരിച്ചിരിക്കുന്നത് എത്ര കാവ്യഭംഗിയോടെയാണെന്നോക്കൂ. മൈക്കിളിന്റെ സിറാറിൽ കാണുന്ന ചുക്വ, ശാന്തിയുടെ മനസ്സിനേയും ശരീരത്തേയും ചുക്വിക്കുന്നു. തുടർന്നു വർണ്ണവൈവിധ്യമാർന്ന വിടൻ

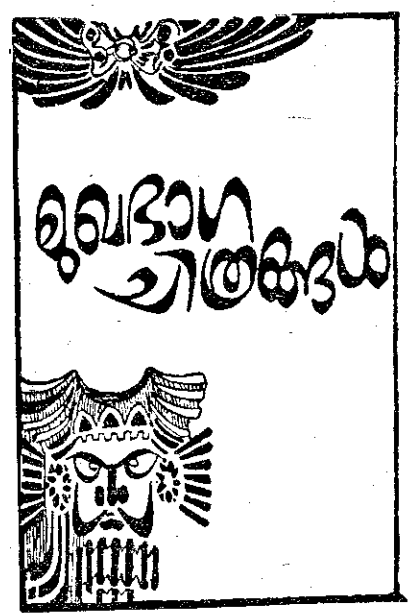
വികസിപ്പിച്ചുനില്ക്കുന്ന പുറകുളക്കു താളത്തിൽ അസുഖമോർന്ന നിമിഷങ്ങളൊക്കെ കയറാം ഭേതൻ. മലയാളസിനിമയിൽ അപൂർവ്വമായി കാണാവുന്ന നിമിഷങ്ങളാണവ. വികാസവിവരണമായി നിശ്ചയിക്കപ്പെട്ടതായി ജനാലക്കമ്പികളിൽ കവളങ്ങളും തരിച്ചുനില്ക്കുന്ന പല്ല, പോകു പല്ല പോകു എന്നു മനസ്സിലാക്കുന്നപ്പോൾ പറഞ്ഞിട്ട് തേങ്ങലോടെ ജനാലവിളിച്ചുകേൾക്കുന്ന രതി. പേമാരിയും കൊടുങ്കാറ്റും മിന്നലുമുള്ള അവസാനത്തെ രാത്രിയിൽ രതിയെ കാത്തുനില്ക്കുന്ന പല്ലവിന്റെ ദൃശ്യപ്പെടുത്തുന്ന രംഗങ്ങൾ, പല്ലവും രതിയുമായുള്ള ഇണചേരൽ, ഇവിടെക്കെ കാണികൾക്ക് കിട്ടുന്ന ആനന്ദാഭൂതികൾ ചെറുതല്ല രതിയുടെ ശവശരീരംകണ്ട് തേങ്ങിപ്പിടിയുന്ന പല്ലവിനെ എത്ര വികാരവായ്പോടെയാണ് ഭേതൻ ചിത്രീകരിച്ചിരിക്കുന്നത്. അതിഭാവുകതപത്തിലേക്കും അതിവർണ്ണനയിലേക്കും ഒരു രംഗവും കടന്നുകയാൻ സംവിധായകൻ സമ്മതിച്ചിട്ടില്ല സംവിധായകരുടെ നിരയിൽ ആദ്യചിത്രമായ പ്രയാണംകൊണ്ടുതന്നെ ഭേതൻ തന്റെ സ്ഥാനം സുസ്ഥിരമാക്കിയിരുന്നു. രതിനിർവ്വേദത്തിലൂടെ നല്ല ചിത്രമാണെന്നതിന് പുതിയൊരു വിശദീകരണം കൂടി ഭേതൻ കാണികൾക്കു നല്കിയിരിക്കുന്നു.

പത്തരാജന്റെതാണ് തിരക്കഥയും സംഭാഷണവും. എം.ടി.-യോടൊപ്പമെത്താൻ തനിക്കു കഴിയുമെന്ന് പത്തരാജൻ ഒന്നുകൂടി തെളിയിച്ചിരിക്കുന്നു. തികഞ്ഞ സാഹാവികത സംഭാഷണത്തിനാണ്, ഔചിത്യം അതിലേറെയും. മായാഗ്രാഹകനായ രാമചന്ദ്രബാബു നെല്ലിയാപതിയുടെ പ്രകൃതിഭംഗി അതിമനോഹരമായി ക്യാമറയിലേക്ക് പകർത്തിയിട്ടുണ്ട്. എടുത്തുപറഞ്ഞ മികച്ച രംഗങ്ങളുടെ സൗന്ദര്യത്തിനും ശക്തിക്കും രാമചന്ദ്രബാബുവിന്റെ ഭാവന നൽകിയ സഹായമേറെയാണ്. എഡിറ്ററായ നാരായണൻ കറേക്കുടി ശ്രദ്ധിച്ചിരുന്നുവെങ്കിൽ ആദ്യഭാഗത്തു സൂചിപ്പിച്ച നെരങ്ങ് പോരായ്മകൾ ഒഴിവാക്കുമായിരുന്നു. കാവലം നാരായണപ്പണിക്കരുടെ ഗാനങ്ങൾക്ക് ദേവരാജൻ തൃപ്തികരമായ സംഗീതം പകർന്നിരിക്കുന്നു. എന്തുകൊണ്ട് ഗാന

ങ്ങൾക്ക് ചിത്രത്തിന്റെ ഭാവാനന്തരീക്ഷത്തിൽ നേരിയൊരു അലപോലുമുയർക്കാൻ കഴിഞ്ഞില്ല. ശ്യാമനന്ദനവനിയിൽനിന്നും നിരീതിവന്നൊരു നിമിഷമേ എന്ന ഗാനമാത്രമേ അല്പനരമെങ്കിലും മനസ്സിൽ തങ്ങിനിൽക്കുന്നുള്ളൂ.

പല്ലവിനെ കൃഷ്ണചന്ദ്രൻ എന്ന പുരുഷവരാണ് അവതരിപ്പിക്കുന്നത്. കൗമാരത്തിന്റെ എല്ലാ കൂട്ടുമലങ്ങളും കൗതുകവുംനിറഞ്ഞ കൃഷ്ണ ചന്ദ്രനെ കണ്ടെത്തിയവരെ എത്ര അഭിനന്ദിച്ചാലും അധികമാവില്ല. പക്ഷേ, നസിറീനെപ്പോലെ, മധുവിനെപ്പോലെ, സോമനെപ്പോലെ പാകതയെത്തിയ ഒരു നടനായി കൃഷ്ണ ചന്ദ്രൻ രംഗത്തു നിറഞ്ഞുനിന്നു. ഗോവിന്ദനായി വന്ന മനോഹരൻ കാണികളുടെ മുഴുവൻ ഓമനയായി. കണ്ണാടിവച്ചു, തടിച്ചു ഗുണ്ട പോലെയിരിക്കുന്ന പല്ലമുഴക്കക്കാട്ടി അമർത്തിച്ചിരിക്കുന്ന ആ രൂപം ആരു മറക്കാനാണ്. ജയഭാരതിയുടെ അഭിനയജീവിതത്തിലെ അവിസ്മരണീയചിത്രങ്ങളിലൊന്നുകൂടി. രതിയുടെ മനസ്സിനെ ആ മനസ്സിലെ ശക്തിയേയും ദൗർബല്യത്തേയും ആ നടി ഭംഗിയായി കണ്ടിരിക്കുന്നു.

നല്ല സിനിമ അതിന്റെ മാനദണ്ഡമെന്തു? വർഷങ്ങളായുള്ള ഈ ചോദ്യത്തിന് തന്റേതായ കാഴ്ചപ്പാടിൽ ഭേതൻ വീണ്ടും ഉത്തരംനൽകിയിരിക്കുന്നു അതാണ് രതിനിർവ്വേദം. ചലച്ചിത്രമെന്ന മാധ്യമത്തിന്റെ പരിശുദ്ധിയെ സൂചിയ ഈ ചിത്രത്തിലും കാത്തുസൂക്ഷിച്ചിരിക്കുന്നു. ജനങ്ങൾക്കുവേണ്ടിയാണ് കലയും സാഹിത്യവും സിനിമയുമൊക്കെ രൂപപ്പെടുന്നതെങ്കിൽ, ജനങ്ങളുടെ അംഗീകാരം കൂടിയേതീട്ടു. ജനങ്ങളുടെ മുഴുവൻ അംഗീകാരവും അഭിനന്ദനവും സൂചിയയുടെ രതിനിർവ്വേദത്തിനാണ്. പ്രേക്ഷകന്റെ വിവേകത്തെ മാനിച്ചുകൊണ്ട്, വികാരവിചാരങ്ങളെ മലിനപ്പെടുത്താതെ എങ്ങനെ നല്ല ഒരു ചിത്രം നിർമ്മിക്കാമെന്ന് ഭേതൻ തെളിയിച്ചിരിക്കുന്നു. പട്ടാളം ജാനകിമാരെയും, അച്ചാരം അമ്മിണിമാരെയും സൃഷ്ടിക്കാൻ ഉറക്കമിളച്ചിരിക്കുന്ന വരുടെ ശ്രദ്ധ ഈ വഴിയിലേക്ക് തിരിഞ്ഞെങ്കിൽ എന്നാശിച്ചുപോകുന്നു.



വി. ബി. സി. നായർ

ഇക്കഴിഞ്ഞ മാർച്ചമാസം ഇരുപത്തിയേഴാം തീയതി വൈകിട്ട് നാലുമണി സമയം. ഞാൻ കോഴിക്കോട്ടെ പ്രസിദ്ധമായ ഒരു ഫോട്ടോസ്റ്റുഡിയോയിൽ ഒരു സൂപ്പർ തിനെ പ്രതീക്ഷിച്ചുനിൽക്കുകയായിരുന്നു. കാവിവസ്ത്രമുള്ള രൂക്ഷമാലകളണി

ജാലവിദ്യയുടെ മായികസ്വർഗ്ഗങ്ങളിൽ...

ഞെ വൃദ്ധനായ കൊൾ എന്റെ മുന്നിലേക്കുവന്ന് പൊട്ടുന്നതേ ചോദിച്ചു: "എന്നെ അറിയാമോ?" ഞാൻ മറുപടി നൽകി "ഇല്ല." നീഷ്കളങ്കതനിറഞ്ഞ ചിരിയുതിർത്തുകൊണ്ടാമനഷ്യൻ പറഞ്ഞു, "എനിക്ക് മനസ്സിലായി. ഞാനൊരു മാജി

ഷ്യാനാണ്. പേരു വാഴക്കുന്നം. അപ്പോൾ എന്നിലുണ്ടായ വികാരമെന്തെന്ന് വിവരിക്കാനെന്നിരിക്കാവല്ല. ഓർമ്മയായ കാലംമുതൽ കേട്ടുതുടങ്ങിയ പേരു. പ്രൊഫസർ വാഴക്കുന്നത്തിന്റെ ജാലവിദ്യകളുടെ കഥകളേയ്ക്ക് എത്രയെത്ര രാത്രികളിലാണ് ഭയനം വിസ്മയവും അമ്പരന്നും കഴിച്ചുകൂട്ടിയിട്ടുള്ളത്. എത്രകൊണ്ടോ ആ കേട്ടുകേൾ പികളുടെ അനുഭവവിവരണങ്ങളുടെ വിസ്മയങ്ങളിൽ തീർത്ഥയാത്രചെയ്യാനല്ലാതെ നേരിൽ ആ മായാലോകം കാണാൻ എന്നിക്കവസരമുണ്ടായിട്ടില്ല. അമ്പരപ്പോടെ ആദരവോടെ ഞാൻ വാഴക്കുന്നത്തെ എന്റെ മുറിയിലേയ്ക്ക് ക്ഷണിച്ചു.

കൂടുതലായി പരിചയപ്പെട്ടുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതിനിടയിൽ അദ്ദേഹം എന്നോട് പറഞ്ഞു: "എന്റെ ശിഷ്യൻ ഇപ്പോൾ വരും. വന്നാലുടൻ മടക്കിത്തരാം. അഞ്ചുമിനിട്ട് കാലാവധി എന്നിക്ക് ഒരു നൂറുരൂപ വേണം." എന്റെ അമ്പരപ്പ് സംശയമായി. ഇദ്ദേഹം യഥാർത്ഥ വാഴക്കുന്നംതന്നെയോ? അതോ അപകടപ്പെടുത്താനായിവന്നയാളോ? ഏതായാലും ഒന്നു പരീക്ഷിക്കാമെന്നുകരുതി ഞാൻ പോക്കറ്റിൽ കയ്യിട്ടു. നൂറിനുമപ്പത്തി രണ്ടു കിടന്ന പോക്കറ്റിൽ ഒന്നുമില്ല. അമ്പരപ്പ് ഭയമായി മാറി. എന്റെ രൂപമെവിടെ? ആക്കെലിലും പോക്കറ്റടി ചുവോ? അതിനവസരമുണ്ടായില്ലല്ലോ. എന്റെ അമ്പരപ്പും വിഷമവും കണ്ടു പ്രൊഫസർ പറഞ്ഞു: "മിസ്റ്റർ നായർ നിങ്ങളുടെ നൂറുനുമപ്പത്തിരണ്ടു രൂപ" പ്രൊഫസർ വാഴക്കുന്നം ഭാരതത്തിലെ ഏറ്റവും വലിയ രണ്ടുമുന്ന ജാലവിദ്യക്കാരിൽ ഒരാളാണെന്നും അദ്ദേഹമാണ് എന്റെ മുന്നിലിരിക്കുന്നതെന്നും അപ്പോഴാണ് എന്നിക്ക് ബോധ്യമായത്. "എന്റെ ജാലവിദ്യകളൊന്നും കണ്ടിട്ടില്ലല്ലോ." ഞാൻ "ഇപ്പോൾ കണ്ടുതന്നെ ധാരാളം." അദ്ദേഹം കരേളയിലെ എന്റെ സമീപത്തേയ്ക്ക് നീങ്ങിയിരുന്നിട്ട് പറഞ്ഞു, "അഞ്ചുമണിക്ക് എന്നിക്ക് ഫാറുകിലേയ്ക്ക് പോകണം അതിനു മുമ്പ് രണ്ടുമുന്ന വിദ്യകൾ കാണിക്കാം" വർണ്ണശബളമായ ഒരു മായികലോകം കാണാനുള്ള ആപേക്ഷയോടെ ഞാൻ ആ വലിയ

ജാലവിദ്യക്കാരനെ നോക്കിയിരുന്നു.

കഴുത്തിലിട്ടിരുന്ന ഷാൾ തറയിൽ വിരിച്ച് വാഴക്കുന്നം അതിലിരുന്നു. അദ്ദേഹം ധ്യാനനിരതനായിരിക്കുമ്പോൾ എന്റെ സുഹൃത്ത് രാമദാസ് വൈദ്യരെത്തി. രണ്ടു കൈകളും കൂട്ടിതീരത്തിട്ട് എന്നോട് വലതുക്കെ നീട്ടാൻ പറഞ്ഞു. ഞാൻ വലതുക്കെ നീട്ടി. അദ്ദേഹം തന്റെ വലതുക്കെ എന്റെ കൈക്ക് മുകളിൽവച്ചു. എന്റെ കൈ നിറയെ ഭസ്മം. ഞാൻ പെട്ടെന്നു കണ്ടു പ്രൊഫസർ ചോദിച്ചു "മതിയോ." മതിയെന്നു പറഞ്ഞപ്പോൾ സ്പ്രേഡാഹം നിന്നു. "ഈ ഭസ്മം കടലാസിൽ പൊതിഞ്ഞു സൂക്ഷിച്ചോളൂ ഇത് മുകാംബികദേവിയുടെ ഭസ്മമാണ്."

പത്തുപൈസയുടെ പത്തു നാണയങ്ങൾ കൊണ്ട് കാട്ടിയ വിദ്യ മഹറാജാ മാജിക്കാമനിലിനിന്നും ഞാൻ കണ്ടിട്ടില്ല പത്തു നാണയങ്ങളും പത്തു സ്ഥലങ്ങളിൽ കൊണ്ടുവച്ചതിനുശേഷം തറയിലൊരു വൃത്തം വരച്ച് അതിനു മുകളിൽ വലതുക്കെകാട്ടി പണ്ഡിറ്റ് ജവഹർലാൽ നെഹറുവിനെയും ഡോക്ടർ രാധാകൃഷ്ണനെയും മറ്റും അവരപ്പിച്ച വാഴക്കുന്നം പറഞ്ഞു: "കൂട്ടിക്കളക്കെ വന്നോളൂ... കൈ വന്നോളൂ." അതാ പലയിടങ്ങളിൽ കൊണ്ടുവച്ച പത്തുനാണയം ആ കൈപ്പത്തിക്കു താഴെ കിടക്കുന്നു. വൈദ്യരും ഞാനും ഫോട്ടുലിലെ ജോലിക്കാരും അതിശയത്തോടെ നോക്കിനില്ക്കെ അതിൽനിന്നും അഞ്ചു പത്തുപൈസ നാണയങ്ങൾ എന്നെ എണ്ണി എടുത്തു. എന്നിട്ട് തിരികെ പ്രൊഫ. സറുടെ മുന്നിലിട്ടിരിക്കുന്ന കടലാസിലിടാൻ പറഞ്ഞു ഞാൻ എണ്ണിയിട്ടു. മുന്നേ മുന്നെണ്ണം. പ്രൊഫസർ ആ മുന്നേ പത്തുപൈസ നാണയം വൈദ്യരെ എടുത്തിട്ടു. വൈദ്യർ എണ്ണിയിട്ടപ്പോൾ അഞ്ചു. ഫോട്ടൽ മാന്ദ്യരോട് തറയിൽ നിന്നത് എണ്ണിയെടുക്കാൻ പറഞ്ഞു. എണ്ണിയെടുത്തപ്പോൾ രണ്ടു രണ്ടു...

അഞ്ചുസ്ഥാനങ്ങളിൽ വച്ചിരുന്ന അഞ്ചു പത്തുപൈസാനാണയങ്ങൾ ലജ്ജാനന്ദമുഖികളായി നിരങ്ങി വാഴക്കുന്നത്തിന്റെ സമീപത്തു വന്നുചേരുന്ന കാഴ്ച അത്ഭുതകരം നിറഞ്ഞതായിരുന്നു. കാർഡുകൾകൊണ്ടു കാട്ടിയ വിദ്യകൾ ആ കൗത

കങ്ങൾക്ക് ചിറകു മുളപ്പിക്കുന്നവയായിരുന്നു. ആ കൗതുകങ്ങളുടെ ലോകത്തിൽ അധികനേരം തങ്ങിനില്ക്കാനുള്ള ഭാഗ്യമെന്നിരിക്കുമായില്ല അദ്ദേഹത്തെ വിളിക്കാനാളെത്തി. പിന്നീടൊരിക്കൽ കാണാമെന്നു പറഞ്ഞദ്ദേഹം യാത്രയായി.

തൊട്ടതെല്ലാം ചൊന്നാക്കുന്ന സിദ്ധിയുള്ള ഒരു രാജാവിന്റെ കഥകേട്ടാങ്ങിയ രാത്രികളുടെ അതേ മായികാത്തരീക്ഷം കൂട്ടിക്കാലത്ത് വാഴക്കുന്നത്തിന്റെ ജാലവിദ്യകഥകൾ കേൾക്കുമ്പോഴുമുണ്ടായിരുന്നു. നേരിവേയിൽ ചിലതുകണ്ടപ്പോൾ ആ മായികലോകങ്ങളുടെ വർണ്ണപ്പകിട്ട് നൂറു നൂറായി വർദ്ധിക്കുന്നതുപോലെ എന്നിക്ക് തോന്നി.

ഒരിക്കൽ ബോംബെയിൽനിന്നുള്ള മടക്കയാത്രയിൽ തീവണ്ടിയിൽവെച്ച് നടന്ന ഒരു സംഭവം പത്രങ്ങളിൽ വന്നതു ഞാനോർമ്മിച്ചു. ടിക്കറ്റ് പരിശോധകൻ വന്നു. വാഴക്കുന്നം തന്റെ കൈയിൽ ടിക്കറ്റില്ലെന്നു പറഞ്ഞു. പരിശോധകൻ കയ്യിൽ വാഴക്കുന്നം ചോദിച്ചു "ഇവിടെയിരിക്കുന്ന ആക്കും ടിക്കറ്റില്ലല്ലോ. പിന്നെ ഞാൻ മാത്രമെന്നിരിക്കണം" ടിക്കറ്റുപരിശോധകൻ എല്ലാവരോടും ചോദിച്ചു അങ്ങനെയൊരു പക്കലും ടിക്കറ്റില്ല. ഒടുവിൽ എല്ലാവരുടെ ടിക്കറ്റുകളും ഒന്നായി വാഴക്കുന്നം പരിശോധകന്റെ കയ്യിൽ കൊടുത്തു. ബസ്സുകൾ നിറഞ്ഞിരുന്ന തലവരും കയറിലൂടെ കയറി ആകാശത്തുപോകുകയും ചെയ്യുന്ന ജാലവിദ്യകൾ വാഴക്കുന്നം സാധാരണയായി കാണിക്കാറുള്ളതാണ്. സ്വന്തം കാര്യസാധ്യത്തിനായി ജാലവിദ്യകൾ ഒരിക്കലുമദ്ദേഹം ഉപയോഗിക്കാറില്ല; തന്നെ കബളിപ്പിക്കുകയോ വഞ്ചിക്കുകയോ ചെയ്യാൻ കൂടി. ചിലപ്പോൾ തമാശക്കുവേണ്ടി ചില വിദ്യകൾ കാണിക്കാറുണ്ട്. ഒരിക്കൽ ജാലവിദ്യസാമ്രാജികൾ ചുമന്ന കൊൽ അധിഷ്ഠിപ്പിച്ച ചോദിച്ചു. പ്രൊഫസർ ഒരു കടലാസുതുണ്ടു അയാളുടെ കയ്യിൽകൊടുത്തു. അയാൾ അതുവാങ്ങിക്കൊണ്ടുപോയി അഞ്ചുരൂപയായിട്ടാണ് ആ കടലാസുതുണ്ടു അയാൾക്കുവേണ്ടി പറ്റിയത്. ഇങ്ങനെ ചിരിക്കാനും, അതിശയിക്കാനും എത്രയെത്ര കഥകൾക്ക് ഭാരതത്തിലുടനീളം വാഴക്കുന്നം തന്റെ ജാല



കെ, എൻ. രാമദാസ് വൈദ്യർ, പ്രൊഫസർ വാഴക്കുന്നം, വി. ബി. സി. നായർ

വിദ്യകളിലൂടെ ജീവൻ നൽകിയിട്ടുണ്ട്.

ഭത്താത്രേയസംഹിത നല്ലപാലേ ഹരിസ്ഥമാക്കിയ ഭാരതത്തിലെ ഏക ജാലവിദ്യക്കാരൻ പ്രൊഫസർ വാഴക്കുന്നമാണ്. ഔഷധസൂത്രം, മന്ത്രസൂത്രം, അഭ്യാസസൂത്രം, സാധനസൂത്രം എന്നിവയാണ് ജാലവിദ്യയുടെ അടിസ്ഥാനശിലകൾ. ഭസ്മം വരുത്തുന്നത് മാജിക്കല്ല. ഒരുതരം സിദ്ധിയാണ്. ഹാറു ജാലവിദ്യക്കാർ ഈ സിദ്ധിയില്ല എന്റെ ജീവതത്തിൽ അവിസ്മരണീയ നിമിഷങ്ങളായിരുന്നു വാഴക്കുന്നവുമായി കഴിച്ചുകൂട്ടിയത്. വാഴക്കുന്നം സൃഷ്ടിച്ചതന്ന ജാലവിദ്യയുടെ മായികസർഗ്ഗങ്ങളിൽ എല്ലാംമാനം എന്നും ഓടിനടക്കാൻ കഴിഞ്ഞെങ്കിൽ